

Дарагія сябры!

Віншую вас з Днём ведаў.

Гэтае свята адкрывае новы навучальны год, з першым званком вяртае ў класы і аўдыторыі краіны звыклы рытм школьнага і студэнцкага жыцця, залучае юнае пакаленне ў актыўнае вывучэнне навакольнага свету.

Асабліва ўвага сёння — маленькім жыхарам Беларусі, якія ўпершыню пераступілі парог школы. Хай у яе сценах спраўдзяцца самыя заповітныя мары і апраўдаюцца найлепшыя чаканні першакласнікаў, а ўрокі падораць радасць зносін і дзіўных адкрыццяў.

Усім, хто працягвае вучобу, жадаю стараннасці і поспехаў. Выпускнікам гэтага года — нацэленасці на высокі вынік. Бацькам навучэнцаў — мудрасці і цярдзення. Педагогам — творчага натхнення і пачуцця шчырага гонару за сваіх выхаванцаў.

Жадаю ўсім здароўя, невычэрпнай энергіі і ўпэўненасці ва ўласных сілах. Імкніцеся да ведаў. У сучасным свеце яны і ёсць самы важны набытак.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

ЗВЯЗДА

1

ВЕРАСНЯ 2018 г.

СУБОТА

№ 168 (28784)

ВЕДЫ. КНИГІ. АСВЕТА.

XXV
ДЕНЬ БЕЛАРУСКАГА ПІСЬМЕНСТВА

ЛІЧБА ДНЯ

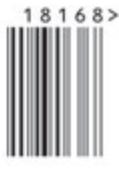
Br3,2 млрд

склаў прафіцыт рэспубліканскага бюджэту краіны ў студзені — ліпені 2018 года. Прафіцыт бюджэту сектара дзяржаўнага кіравання за студзень — ліпень склаўся ў суме Br4,6 млрд. Прафіцыт бюджэту Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва склаў Br0,4 млрд, Фонду ўніверсальнага абслугоўвання — Br22,1 млн, Фонду грамадзянскай авіяцыі — Br10,3 млн. Даходы бюджэту сектара дзяржаўнага кіравання за студзень — ліпень 2018 года склаліся ў суме Br29,5 млрд, або 63,9 працэнта ўдакладненага гадавога плана. Даходы рэспубліканскага бюджэту склалі Br13,8 млрд, або 66 працэнтаў. Паступленне ПДВ склала Br6,4 млрд, або 63,2 працэнта ўдакладненага гадавога плана. Падатку на прыбытак паступіла Br2 млрд, або 61,9 працэнта. Акцызы паступілі ў суме Br1,5 млрд, або 61 працэнт. Даходы ад знешнеэканамічнай дзейнасці склалі Br3,1 млрд, або 81,7 працэнта. Паступленні ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва склалі Br7,9 млрд (58,5 працэнта).

ISSN 1990 - 763X

18168

9 771990 763008

У братоў Уладзіслава і Савы ХАХЛОВЫХ з пасёлка Мачулішчы Мінскага раёна ў школьных ранцах будуць захоўвацца новенькія падручнікі, дзённікі, сшыткі, карты. Са сваёй матуляй Алесяй хлопцы прыехалі ў сталічную кнігарню «Акадэмна-кі», бо, акрамя прадметных падручнікаў, ім неабходна набыць і дапаможную літаратуру, каб як след падрыхтавацца да новага навучальнага года, да заняткаў, якія неўзабаве пачнуцца. Хлопчыкі будуць вучыцца ў Мачулішчанскай сярэдняй школе: Сава пойдзе ў пяты клас, Уладзіслаў —

у трэці. На гэтым здымку адзін з братоў — Сава (на фота злева) упершыню трымае сапраўдны кніжны рарытэт — факсімільнае старажытнае буквар, які ўжо заўтра будзе прэзентаваны на Дні беларускага пісьменства ў Іванаве. Кніга, як сцвярджаюць выдаўцы, у хуткім часе стане даступнай шырокай публіцы, у тым ліку і сучасным школьнікам. Што цалкам лагічна — цяга да ведаў, да кніг, да асветы была нашай адметнай рысай на працягу стагоддзяў.

Анатоль КЛЯШЧУК, Ганна ЗАНКАВІЧ.

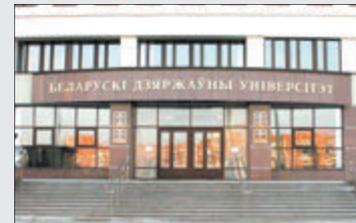

КОРАТКА

• У сярэдняй школе № 8 Крычава ўсталююць сонечную фотаэлектрычную станцыю. 18 сонечных батарэй магутнасцю па 6 кВт дазваляць забяспечыць вулічнае асвятленне побач са школай.

• Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт уключаны ў рэйтынг найлепшых ВНУ Еўразіі (44-е месца),

па версіі брытанскага спецыялізаванага часопіса Times Higher Education.

• Гамяльчанка Кацярына Дуброўская заняла другое

месца ў міжнародным конкурсе «Краса Сусвету — 2018», які праводзіцца ў Расіі.

• У Верхнядзвінску падчас «Дажынак» адкрыюць новы ФАК і здадуць 12-кватэрны дом.

• У Нацыянальным аэрапорце Мінск сустрэлі 3-мільённага пасажыра 2018 года.

• Жыхарка Лунінца падазраецца ў хуліганстве і супраціўленні супрацоўнікам міліцыі.

НЕ АПОШНЯЯ, А НАСТУПНАЯ СТАНЦЫЯ

Ва ўрадзе павінна быць абнаўленне, без застою

Такую заяву зрабіў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка падчас нарады па кадравых пытаннях у дзяржаўных органах і арганізацыях.

На пачатку рабочай сустрэчы кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Наталля Качанавя прадставіла сем з 19 разгледжаных у Адміністрацыі і падрыхтаваных да прызначэння і ўзгаднення Прэзідэнтам кандыдатаў на пасады, уключаючы ў кадравы рээстр кіраўніка дзяржавы. Наталля Качанавя расказала, дзе працуюць кандыдаты Алена Алексіна, Юрый Горлаў, Дзяніс Колесень, Дзмітрый Марціновіч, Леанід Засямчук, Аляксандр Рагожнік і Ірына Зарамбоўская, хто іх рэкамендуе і ці існуюць абставіны, якія перашкаджаюць іх прызначэнню.

«Жанчынам больш, чым мужыкам, давяраю»

Пасля даклада Аляксандр Лукашэнка пацікавіўся ў Алены Алексінай, якую рэкамендавалі на пасаду старшыні Гомельскага райвыканкама, ці добра ведае яна свой раён. Беларускі лідар растлумачыў, чаму задаў гэтакі пытанне: на яго думку, абласныя раёны будуць пэўнымі «бульдозерамі» па расчыстцы назапашаных «завалаў», перш за ўсё — у сельскай гаспадарцы і прамысловасці, таму неабходна быць гатовым да сур'ёзнай работы.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што і сам працаваў у раёне, калі яго ўзначальвала жанчына. Яму дасюль шкада жанчын, калі яны кіруюць раёнам, паколькі на іх плечы кладзецца вялікая нагрузка. «У нас гэта адзінкі — не таму, што я не давяраю. Жанчынам я якраз больш, чым мужыкам, давяраю», — дадаў ён.

«Гэта сельскі раён з такімі вялікімі функцыямі і паўнамоцтвамі — яшчэ і таму вы трапіце ў фокус увагі не толькі Прэзідэнта, але і грамадства, сродкаў масавай інфармацыі. Таму хацелася б, каб вы да гэтага былі гатовыя. Патрабаванне аднолькавае будзе з усіх, неабходны вынік», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Кожная вёсачка ў Беларусі — гэта роднае і блізкае для мяне»

Што датычыцца ракіроўкі ў Стоўбцах і Маладзечне, Прэзідэнт сказаў, што абмяркоўваў гэтую праблему раней са старшынёй Мінскага аблвыканкама, кіраўніком Адміністрацыі. «Ма-

ладзечна — няпросты рэгіён. Вядома, зрухі там ёсць, але сказаць, што я абсалютна задаволены развіццём Маладзечанскага рэгіёна — гэта не так», — адзначыў ён.

Паводле слоў беларускага лідара, у грамадстве цяпер шмат гавораць аб Оршы, Барысаве — там ужо пачалі, вобразна кажучы, рэвалюцыю. Адпаведныя дзеянні дзевяццацца ажаццяўляць на асобных прадпрыемствах і ў сацыяльнай сферы і ў Маладзечне, дадаў ён. «Для мяне гэта вельмі важны горад і рэгіён, але тым не менш мы па гэтых буйных гарадах абавязкова пройдземся, вельмі моцна», — анансаваў кіраўнік дзяржавы.

Беларускі лідар падкрэсліў: за тую ж Оршу ўзяліся з-за таго, што гэта найбольш адсталы рэгіён, а не з-за асабістага стаўлення кіраўніка дзяржавы да родных мясцін. «Я нарадзіўся на ўсёй Беларусі», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Орша стала пілотным праектам, за ёй рушаць услед Барысаў, Баранавічы, Ліда, Маладзечна, Пінск і іншыя падобныя населеныя пункты. «Я вам раю прыглядацца да тых рэвалюцыйных пераўтварэнняў, якія ў нас ажыццяўляюцца ў Оршы, Барысаве і іншых гарадах, абменьвацца вопытам, але галоўнае — гэта матэрыяльная вытворчасць. Больш-менш у Маладзечне парадак мы навялі, хоць трэба далей рухацца ў сацыяльнай сферы, добраўпарадкаванні, але галоўнае — гэта прамысловыя прадпрыемствы», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

«П'яніц у кіраўніцтве не будзе»

Акрамя таго, беларускі лідар расказаў, што ён працягвае маніторыць сітуацыю пасля абнаўлення ўрада, і адзначыў, што гэта яшчэ не канец — да шматлікіх службовых асоб, якія не даюць вынік і працуюць па няслушных прынцыпах, яшчэ вернуцца, што датычыцца не толькі ўрада. «Публічна хачу сказаць аб недапушчальнасці п'янства. Мне сорамна пра гэта было казаць, але многія кіраўнікі, якіх я адправіў нядаўна, за кайнер заклалі не мала. Я ж не кантралюю вас — з кім вы выпіваеце, з кім у лазню ходзіце, з кім размаўляеце — на здароўе, вы — кіраўнікі, вы павінны ўсё гэта ўмець. Але што датычыцца п'янікі, вы павінны ведаць сваю меру, вы павінны ведаць, дзе, з кім і колькі», — падкрэсліў ён.

Калі гэта пачуццё губляецца, то такі чалавек перастае быць кіраўніком. Вось з гэтай

прычыны ў найбліжэйшы час з некаторымі з кіраўнікоў прыйдзецца развітацца, анансаваў чарговы перастаноўкі Прэзідэнт. Па словах кіраўніка дзяржавы, чыноўнікі заўсёды навідаваю ў народа.

«Варыянт п'янства наогул непрымальны ў кіраўніцтве. Я маю на ўвазе п'янства, я не кажу пра тое, што ўсе святыя і чарку не павінны ў руках трымаць. Не, я не пра гэта, — сказаў ён. — Я кажу пра п'янства і пра п'яніц. Іх у кіраўніцтве не будзе».

«Хачу, каб новы ўрад працаваў і пасля выбараў»

Беларускі лідар зноў вярнуўся да тэмы перастановак ва ўрадзе: ён заўсёды перажывае, калі прыходзіцца чалавека здымаць з пасады. «Для мяне гэта трагедыя, можна сказаць. Таму я ў нейкай ступені сёння апраўдваюся», — прызнаўся Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт дадаў, што людзі, якія страцілі пасады ва ўрадзе, абавязкова спатрэбяцца на канкрэтных участках. «Усе яны — калі не карупцыянеры і не лайдакі — не павінны застацца па-за полем увагі», — дадаў ён.

Лукашэнка заявіў, што хоча, каб новы ўрад працаваў і пасля выбараў. Павінна быць абнаўленне, без застою, інакш гэта можа прывесці да краху, лічыць Прэзідэнт. Ён падкрэсліў, што новае прызначэнне ва ўрад павінны ўпэўніць народ, што з гэтымі людзьмі можна мець справу. Аднак калі выніку не будзе, то будуць іншыя кіраўнікі.

«Хацелася б, каб у вас усё атрымалася»

Вяртаючыся да тэмы развіцця рэгіёнаў, беларускі лідар заўважыў, што Быхаўскі раён яго не ўразіў. Туды прапанаваны Дзмітрый Марціновіч. «Сядайце і думайце, як мы будзем развіваць гэты раён. Да Быхава трэба больш павышанага ўвага — не да самога горада, а больш да раёна», — загадаў Аляксандр Лукашэнка. Ён звярнуўся да Наталлі Качанавай з просьбай, каб яна запланавала ў будучым годзе паездку ў Быхаўскі раён.

Беларускі лідар адзначыў вялікі вопыт Леаніда Засемчука, які быў рэкамендаваны на пасаду старшыні Клімавіцкага райвыканкама. «Хацелася б, каб у Клімавічах у вас усё атрымалася», — пажадаў ён.

Што датычыцца Мінскага маторнага завода, то тут кіраўнік дзяржавы быў катэгарычны: на яго думку, гэты кірунак правалены. Паводле яго слоў, Беларусь — машынабудаўнічая краіна, якая, тым не менш, купляе рухавікі з усяго свету. Звяртаючыся да Аляксандра Рагожніка, якога рэкамендавалі ў якасці новага гендырэктара, ён адзначыў, што надзей было шмат, але яны не апраўдаліся, таму трэба рэалізоўваць самыя саспелыя праекты. Іх неабходна падымаць на ўласнай тэхналагічнай базе. Прэзідэнт чакае ад Мінскага маторнага завода «ашаламляльных крокаў».

Таксама ён выказаўся з нагоды Брэсцкага электралямпавага завода — гэта павінна быць перспектыўнае прадпрыемства. Гэта вытворчасць вельмі патрэбна Беларусі, сказаў Прэзідэнт кандыдату на пасаду дырэктара Ірыне Зарамбоўскай, патрабаванне будзе як з астатніх.

Вынікі

Кіраўнік дзяржавы ўзгадніў прызначэнне старшыні Буда-Кашалёўскага раённага Савета дэпутатаў Алены Алексінай на пасаду старшыні Гомельскага райвыканкама. Юрый Горлаў узначаліць Маладзечанскі райвыканкам, а яго месца — старшыні Стаўбцоўскага райвыканкама — зойме Дзяніс Колесень.

Замест Сяргея Ігнаценкі, які прыйдзе на новую работу, старшынёй Быхаўскага райвыканкама беларускі лідар узгадніў Дзмітрыя Марціновіча, які раней працаваў у якасці першага намесніка старшыні Клімавіцкага райвыканкама.

Узгоднены новы старшыня Клімавіцкага райвыканкама, якім стаў Леанід Засямчук, раней — першы намеснік генеральнага дырэктара ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Аграмашсэрвіс».

Новым генеральным дырэктарам ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Мінскі маторны завод» стане Аляксандр Рагожнік, які да гэтага працаваў дырэктарам ААТ «Опталэктронныя сістэмы».

У сувязі з грубым парушэннем працоўных абавязкаў папярэдні дырэктар ААТ «Брэсцкі электралямпава завод» пазбавіўся пасады. Новым кіраўніком была ўзгоднена Ірына Зарамбоўская, якая да гэтага працавала першым намеснікам генеральнага дырэктара ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Гарызонт».

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

ДВА НОВЫЯ МІНІСТРЫ І КІРАЎНІК КАНЦЭРНА

Услед за кадравымі пытаннямі ў мясцовых выканаўчых і распарадчых органах, Аляксандр Лукашэнка разгледзеў кандыдатуры ў іншыя структуры.

Так, Прэзідэнт узгадніў кадравыя перастаноўкі ў дзяржаўных органах і арганізацыях. Першы намеснік міністра фінансаў **Максім Ермаловіч быў прызначаны міністрам фінансаў**, а першы намеснік міністра энергетыкі **Віктар Каранкевіч — міністрам энергетыкі**.

Звяртаючыся да Максіма Ермаловіча, кіраўнік дзяржавы адзначыў, што сёння ў сферы фінансаў — шмат пытанняў, і вырашаць іх неабходна. Таксама трэба працаваць на знешніх фінансавых рынках. «Грошай цяпер мора і ў Еўропе, і ў Амерыцы. Вы ведаеце, з якіх рынкаў вызваляюцца грошы. Трэба проста варушыцца разам з банкірамі. Памятайце, што Нацыянальны банк — гэта структура, якая павінна працаваць у рэчышчы палітыкі ўрада. А ўрад выконвае той прагноз, тыя планы, якія зацверджаны Прэзідэнтам з вашай падачы», — падкрэсліў ён.

Што датычыцца міністра энергетыкі, то Аляксандр Лукашэнка нагадаў Віктару Каранкевічу, за што быў звольнены яго папярэднік. «Калі міністр недысцыплінаваны, калі ён, напіўшыся, не прыходзіць на работу, то які ён міністр?» — задаў рытарычнае пытанне Прэзідэнт.

Паводле слоў беларускага лідара, энергетычная галіна — адмысловая і вельмі важная для краіны, а Віктар Каранкевіч у ёй вельмі добра разбіраецца.

Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка ўзгадніў прызначэнне **Андрэя Рыбакова**, які займаў пасаду намесніка старшыні Беларускага дзяржаўнага канцэрна па нафце і хіміі, на пасаду старшыні гэтага канцэрна.

«Магчыма, вам прыйдзецца сфармаваць яшчэ аднаго «монстра» ў Беларусі як адзіны энергетычны цэнтр: гэта і электрычнасць, гэта нафта, гэта прыродны газ і іншае. Таму нацэлявайцеся. Але на гэтым этапе я вырашыў не спя-

шацца: не гарыць», — з такімі ўказаннямі звярнуўся кіраўнік дзяржавы да Андрэя Рыбакова.

Прэзідэнт падкрэсліў: пасада Рыбакова прыраўноўваецца да міністэрскай, ён у адказе за нафтахімічную сферу ў краіне. Аляксандр Лукашэнка даручыў старшыні «Белнафтахіма» працаваць у цеснай звязцы з віцэ-прэм'ерам Ігарам Ляшэнкам, які таксама адказвае за гэтую галіну.

Былі і іншыя прызначэнні: Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Швецыі **Дзмітрый Мірончык** прызначаны на аналагічную пасаду ў Нарвегіі па сумяшчальніцтве, у той час як Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Аргенціне і па сумяшчальніцтве ва Уругвай і Чылі **Уладзімір Астапенка** — на пасаду Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Беларусі ў Парагваі і Перу па сумяшчальніцтве.

Таксама беларускі лідар узгадніў прызначэнне члена Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі **Івана Рабкаўца** на пасаду намесніка міністра транспарту і камунікацый.

Дэпартамент па авіяцыі Міністэрства транспарту і камунікацый узначаліць **Арцём Сікорскі**, які раней займаў пасаду намесніка дырэктара арганізацыі.

Узгоднена прызначэнне старшага саветніка Пасольства Беларусі ў Аб'яднаных Арабскіх Эміратах **Ігара Бондарова** ў сувязі з адкрыццём Генеральнага консульства на пасаду Генеральнага консула Беларусі ў Дубаі.

Членам Брэсцкага аблвыканкама стаў начальнік упраўлення КДБ Беларусі па Брэсцкай вобласці **Сяргей Гладышаў**, членам Гродзенскага — начальнік упраўлення КДБ па Гродзенскай вобласці **Аляксандр Невяроўскі**, членам Магілёўскага — начальнік упраўлення КДБ па Магілёўскай вобласці **Аляксандр Церахаў**. Акрамя таго, членам Гродзенскага аблвыканкама стаў першы сакратар Гродзенскага абласнога камітэта ГА «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі» **Павел Міхалюк**. **Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.**

Каментарыі ў тэму

Міністр фінансаў Беларусі Максім ЕРМАЛОВІЧ:

— Кіраўнік дзяржавы паставіў досыць дакладныя задачы аб тым, як дзейнічаць Міністэрству фінансаў. Усё нацэлена на тое, каб забяспечыць дабрабыт нашага насельніцтва, і ўся работа — і ўрада, і Міністэрства фінансаў у прыватнасці — павінна быць падпарадкавана гэтай задачы. Першачарговыя задачы — гэта работа над бюджэтам на будучы год, падрыхтоўка прагнозных дакументаў так, каб яны адказвалі тым праграмным дакументам, якія прынятыя ў краіне, а таксама работа актыўная на знешнім кантэры на фінансавых рынках для таго, каб знайсці крыніцы для далейшага развіцця нашай эканомікі, адшукваць рэсурсы.

Беларусь сябе зарэкамендавала як надзейны партнёр і для расійскага, і для заходняга рынкаў. Мы дысцыплінаваныя ў выкананні сваіх абавязачаў, таму асноўная задача — працаваць і на гэтых рынках, прыцягваць рэсурсы, дапамагаць фінансава тым прадпрыемствам, якія развіваюцца, на якіх наведзены парадак і якія будуць даваць канкурэнтаздольную прадукцыю ў будучыні.

Прэзідэнт яшчэ раз казаў пра тое, што павінен быць наведзены парадак і падтрымлівацца дысцыпліна ва ўсіх падведомасных прадпрыемствах, міністэрствах. Мы гэтую задачу забяспечым.

Міністр энергетыкі Беларусі Віктар КАРАНКЕВІЧ:

— У першую чаргу Прэзідэнт запатрабаваў, каб у Міністэрстве энергетыкі была жорстка дысцыпліна. Таксама работа над павышэннем эфектыўнасці дзейнасці арганізацый, якія ўваходзяць у сістэму Міністэрства энергетыкі, нацэлена на павышэнне максімальнага эфекту.

Задачи, якія стаяць перад Міністэрствам энергетыкі, — гэта будаўніцтва атамнай электрастанцыі, увод яе ў эксплуатацыю ва ўстаноўлены тэрміны, рэалізацыя мерапрыемстваў па інтэграцыі атамнай электрастанцыі і ў энергасістэму, і ў эканоміку краіны. Вядома ж, гэта і павышэнне якасці паслуг, энерга- і газазабеспячэння.

Старшыня Беларускага дзяржаўнага канцэрна па нафце і хіміі Андрэй РЫБАКОЎ:

— Асноўны акцэнт кіраўнік дзяржавы зрабіў на развіцці нафтахімічнай галіны і наступным перадыягназі з прычыны падатковага манеўру Расійскай Федэрацыі. Гэта становіцца асабліва актуальным для нашай краіны, таму асноўныя намаганні, акрамя традыцыйных інвестыцыйных праектаў, нафтаперапрацоўкі, мы накіруем на актуалізацыю нашых інвестпраграм па кожным хімічным прадпрыемстве.

Нагадаю, Расійская Федэрацыя прыняла рашэнне аб паэтапным зніжэнні пошлін на вываз нафты і павышэнні падатку на здабычу карысных выкапняў. Адпаведна, для беларускага боку гэта азначае, што паэтапна будзе павышацца цана на нафту, якая ідзе на нашы заводы для перапрацоўкі.

Што мы будзем прадпрымаць? Адпрацоўваем, у тым ліку з Расійскай Федэрацыяй, розныя кірункі. Цяпер рана пра гэта казаць, я думаю, калі больш канкрэтна будзе бачная карцінка, гэта будзе даведзена. Наша мэта — цалкам знівеліраваць згаданы падатковы манеўр для Беларусі. Яшчэ адна мэта — каб нашы арганізацыі, нашы суб'екты гаспадарання працавалі ў аналагічных умовах з Расіяй.

Праект па вывучэнні дзецьмі
беларускай мовы ў гульнявой форме
падтрымала кампанія Velcom

«Скарбонка гульняў» прайшла ў фінал конкурсу Social Weekend 11: там праект атрымаў не толькі высокую ацэнку журы, але і фінансавую падтрымку ад кампаніі Velcom, якая адзначыла яго ў сваёй спецыяльнай намінацыі «Па-беларуску».

Аўтар «Скарбонкі» — настаўніца пачатковых класаў з Мінска Наталля ГАЛКО — мае больш як дваццацігадовы вопыт працы з дзецьмі дашкольнага і малодшага школьнага ўзросту.

— Спакон веку дзеці вучыліся ўсяму, што ім спатрэбіцца ў жыцці, менавіта праз гульні, якая ператваралася для іх у сапраўдную школу, — адзначае яна. — Я вырашыла скарыстаць гэты фармат, каб дапамагчы дзецям з самага маленькага ўзросту пазнаёміцца з беларускай мовай і палюбіць яе гэтаксама, як яны любяць гуляць. Таму я вельмі ўдзячная ўсім, каго мая ідэя прыцягнула і пераканала, за падтрымку і дапамогу. Спадзяюся, што і дзецям — галоўным суддзям і крытыкам — таксама спадабаецца вынік.

Адна з гульняў, «Хто там?», нагадвае гульні ў асацыяцыі і пашырае слоўнікавы запас. Гульня «Усяму свой час» дапамагае запомніць дні тыдня і назвы месяцаў, знаёміць з прыкметамі розных пораў года і прыказкамі пра іх. У гульні «Хованкі з гномам» дзецям прапануюцца карткі з аднолькавымі гномікамі. На адваротным баку картка ёсць часткі слоў, якія трэба скласці. Гульні можна выкарыстоўваць на занятках у дзіцячых садках і школах, а таксама гуляць у іх дома, усёй сям'ёй. У продажы яны павінны з'явіцца ў верасні.

Кампанія Velcom ужо шмат гадоў рэалізуе розныя праекты па падтрымцы беларускай культуры і мовы. Прыкладам таго, якім поспехам могуць карыстацца беларускамоўныя праекты, арыентаваныя на шырокую аўдыторыю, выступілі «Беларускія ўік-эндзі» — паказы сусветнага кіно ў прафесійнай агучцы на беларускую мову ў кінатэатрах Мінска і іншых гарадоў. Пры падтрымцы Velcom гэты праект паспяхова развіваецца ўжо другі год. Напярэдадні новага навучальнага года каманда «Беларускія ўік-эндзі» падрыхтавала для маленькіх глядачоў прыемны сюрпрыз — магчымасць паглядзець новы фільм «Мой сябар жырафа» (Нідэрланды) на беларускай мове. Спецыяльна да прэм'еры была выдадзена і кніга-размалёўка «Мой сябар жырафа ў Беларусі».

Дарэчы, кампанія Velcom вырашыла падтрымаць і новы конкурс сацыяльных праектаў — Social Weekend 12. Найлепшы праект у намінацыі «Па-беларуску» атрымае ад Velcom 10 тысяч рублёў. Прыём заявак на конкурс працягваецца да 30 верасня, а фінал адбудзецца 20 снежня.

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае спачуванне сям'і і блізкім у сувязі са смерцю БАБІЧ Нэлі Фёдаруны, былога дырэктара адкрытага акцыянернага таварыства «Магілёўсаюздрук».

У НАВУЧАЛЬНЫ ГОД — 3 НОВЫМІ ПЛАНАМІ

1 верасня за школьныя парты ў краіне сядуць 110 тысяч першакласнікаў. Агульная ж колькасць школьнікаў упершыню за апошнія дзесяць гадоў перавысіць мільён чалавек. Ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі будуць навучацца 1 мільён 110 тысяч вучняў (на 116 тысяч больш, чым было ў папярэднім годзе). 72,3 тысячы школьнікаў будуць падвозіць да месца вучобы 1,5 тысячы школьных аўтобусаў.

Навучэнцаў чакаюць 3038 устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, тры з якіх адкрыюцца 1 верасня: у Мінску, Бабруйску і ў вёсцы Ляскоўка Мінскага раёна.

Першы ўрок у новым навучальным годзе будзе прысвечаны Году малой радзімы. Яго тэма «Мне выпала шчасце тут нарадзіцца». Дарэчы, цяпер на ўсіх ступенях агульнай сярэдняй адукацыі

ўстанаўліваецца аднолькавая колькасць гадзін на вывучэнне беларускай і рускай моў. Магчымасць вывучаць асобныя вучэбныя прадметы на павышаным узроўні будзе як у сярэдніх школах, так і ў гімназіях — і на другой, і на трэцяй ступенях навучання.

У V—VII класах гімназій захавана колькасць гадзін на вывучэнне замежнай мовы (5 гадзін у тыдзень). У такім жа аб'ёме вывучаць замежную мову можна ў V—VII класах базавых і сярэдніх школ.

А ў 10-х класах з'явіцца «Працоўнае навучанне». Шэсць гадзін на тыдзень вучні агульнаадукацыйных класаў будуць засвойваць рабочыя прафесіі альбо непасрэдна ў школе, альбо, пры адсутнасці такой магчымасці, на базе прафесійна-тэхнічных, сярэдніх спецыяльных ці вышэйшых навучальных устаноў. Міністэрства адукацыі падрыхтавала прыкладны спіс прафесій, якія прапануецца

засвойваць вучням 10-х класаў, аднак канчатковае рашэнне будзе прымаць мясцовыя органы ўлады з улікам магчымасцяў навучання і запатрабаванасці пэўных спецыялістаў непасрэдна ў рэгіёнах. У пералік увайшлі, напрыклад, такія прафесіі, як касір, пакаёўка, бармен, бетоншык, ганчар, візажыст, майстар па манікюры і педыкюры, даяр, повар, афіцыянт, рабочы зялёнага будаўніцтва, электраманцёр, швачка, муляр, тынкоўшык, пячнік, аператар электроннага набору... Ёсць і такія экзатычныя прафесіі, як дэманстратар прычосак, дэманстратар адзення, мадэль і нават жывапісец. Па шэрагу прафесій па заканчэнні навучання выпускнікам будзе прысвойвацца кваліфікацыйны разрад.

З'явіцца на старшай ступені школы таксама і профільныя аграрныя класы.

Надзея НИКАЛАЕВА.

ЁСЦЬ БУДУЧЫНЯ...

У новым навучальным годзе каля 15 тысяч школьнікаў будуць навучацца на беларускай мове. У абласным цэнтры павялічылася колькасць першакласнікаў, якія пойдучы ў беларускамоўныя класы.

З кожным годам беларускамоўных вучняў становіцца больш, канстатуе завуч СШ № 32 г. Гродна Валянціна БАГДАНОВІЧ. Быў час, калі ахвотных вучыцца на роднай мове можна было пералічыць па пальцах. Адзін-два чалавекі на ўсю школу. Але і тады навучальна ўстанова забяспечвала вучэбны працэс у індывідуальным парадку.

— У нас, у адпаведнасці з Канстытуцыяй, дзве дзяржаўныя мовы, таму нават калі адзін вучань выказаў жаданне навучацца на беларускай, мы гэта права рэалізуем. Настаўнік займаецца з вучнем асобна па кожным прадмеце, згодна з раскладам заняткаў, але ў іншым памяшканні. Праблем з гэтым не было, — кажа завуч.

У старшых класах заняткі ідуць па-ранейшаму, індывідуальна. А вось у пачатковай

школе ўжо намеціўся прагрэс — тут сфарміраваны паўнаватасныя класы. Праўда, яны невялікія, па 6-9 чалавек (усяго 25 вучняў). Але ў гэтым навучальным годзе першакласнікаў будзе ўжо 10 чалавек. Гэта самы высокі набор за апошнія дзесяць гадоў.

— З чым звязана такая тэндэнцыя? Мабыць, з тым, што ў беларускамоўных дзяцей ёсць будучыня, — разважае Валянціна Багдановіч. — У вышэйшых навучальных установах адкрываюцца факультэты з выкладаннем на беларускай мове, няма праблем і з ЦТ, любы прадмет можна здаваць на дзвюх мовах па выбары — рускай ці беларускай. Ды і ўвогуле многія выкладчыкі ў ВНУ свае дысцыпліны выкладаюць па-беларуску. Ёсць такія ў Гродзенскім медыцынскім універсітэце, Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы. Гэта добра працуе на прэстыж роднай мовы, пашырае кола беларускамоўнай аўдыторыі.

Значную ролю адыгрывае і пазіцыя бацькоў. Яны

ў першую чаргу вызначаюць, на якой мове будзе вучыцца іх дзіця. І пачынаецца гэты шлях нават не са школы, а з дзіцячага садка. Як паведаміла галоўны спецыяліст галоўнага ўпраўлення адукацыі Гродзенскага аблвыканкама Ірына МАЛЕВІЧ, у трох дашкольных установах горада працуе дзевяць беларускамоўных груп. А ўсяго па вобласці такія групы наведваюць восем тысяч дашкольнікаў. Бацькі ўсё часцей выбіраюць для сваіх дзяцей навучанне на беларускай мове. Многія ў сям'і таксама размаўляюць па-беларуску.

— Сённяшнія бацькі вучыліся ў той час, калі адбыўся пераход на дзяржаўную беларускую мову — быў перыяд, калі амаль усе школы былі беларускамоўныя, у тым ліку і наша, — адзначае Валянціна Багдановіч. — Таму і пазіцыя бацькоў такая: мы вучылі родную мову, і дзеці абавязаны гэта рабіць, кожны грамадзянін павінен ведаць сваю родную мову.

Не сакрэт, што некаторыя бацькі робяць такі выбар з-за

малаколькаснасці беларускамоўнага класа. Гэта даволі слушны аргумент для тых, хто хоча больш індывідуальнага падыходу да навучання. Калі ў звычайных класах па 28—30 вучняў, то ў беларускім класе іх 10. Завуч школы адзначыла, што менавіта ў малаколькасных класах больш алімпіаднікаў. Да таго ж, калі вучань умее думаць на дзвюх мовах, яму потым прасцей даеца авалодваць іншымі — замежнымі — мовамі.

Аб папулярнасці роднай мовы сведчыць і тое, што каля дзвюх тысяч выпускнікоў Гродзеншчыны сёлета здавалі ЦТ менавіта на беларускай і паказалі найлепшыя вынікі па краіне.

— Мы даволі патрабавальна ставімся да падбору кадраў, як у дзіцячых садках, так і ў школах, — адзначае Ірына Малевіч. — Выхавацелі і педагогі павінны не толькі добра валодаць беларускай мовай, але і ведаць гістарычную спадчыну нашай краіны, культурныя і духоўныя традыцыі беларусаў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Дональд Трамп пагражае вывесці ЗША са складу СГА

Прэзідэнт ЗША, які прытрымліваецца пратэктывісцкіх поглядаў, перакананы, што арганізацыя прадзятая ставіцца да ЗША. Днямі ён заявіў, што заключаны ў 1994 годзе дагавор аб стварэнні Сусветнай гандлёвай арганізацыі быў найгоршым гандлёвым пагадненнем у гісторыі, хоць адначасова прызнаў, што ў шэрагу дыспутаў у рамках СГА ЗША атрымалі верх.

Адначасова Вашынгтон блакіруе прызначэнне новых суддзяў у структуру Сусветнай гандлёвай арганізацыі па вырашэнні гандлёвых спрэчак, што патэнцыйна можа паралізаваць гэтую сістэму. Гандлёвы прадстаўнік ЗША Роберт Лайтхайзер таксама абвінавачвае СГА ў тым, што гэтая арганізацыя робіць замах на суверэннасць ЗША.

Цана на нафту пайшла ўверх на фоне змяншэння паставак з Ірана

Сусветныя цэны на нафту растуць значнымі тэмпамі на фоне паступовага зніжэння экспарту сыравіны з Ірана. Многія нафтавыя кампаніі ўжо згортваюць сваё супрацоўніцтва з Тэгеранам з-за будучых санкцый ЗША. Кошт лістападаўскіх ф'ючарсаў на нафту маркі Brent перавысіў 78 долараў за бараль, цана кастрычніцкіх ф'ючарсаў на нафту маркі WTI — 70 долараў. На гэтым тыдні газета Wall Street Journal, спасылаючыся на ўлас-

ныя крыніцы, паведаміла, што пастаўкі нафты з Ірана на сусветны рынак зніжаюцца больш хуткімі тэмпамі, чым чакалася, па меры набліжэння тэрмінаў уступлення ў сілу санкцый ЗША. Гэты факт выклікае разгубленасць удзельнікаў рынку і прымушае лічыць, што ў хуткім часе кошт сыравіны перавысіць \$80 за бараль. Аналітыкі прагназуюць, што ўжо ў верасні экспарт нафты з Ірана паменшыцца да 1,5 мільёна баралей у суткі. Для параўнання: у чэрвені гэты паказчык быў роўны 2,3 мільёна баралей.

Большасць жыхароў ЕС супраць сезоннага пераводу гадзіннікаў

Каля 84 працэнтаў жыхароў Еўрасаюза хацела б спынення пераводу гадзіннікаў на летні і зімовы час, сведчаць папярэднія вынікі апытання грамадскай думкі, праведзенага Еўракамісіяй. Еўрапарламент у лютым прыняў рэзалюцыю, якая заклікае Еўракамісію спыніць практыку пераводу гадзіннікаў на той падставе, што шматлікія навуковыя даследаванні не змаглі даказаць якіх-небудзь станоўчых наступстваў гэтага, але паказалі на існаванне негатывных наступстваў для здароўя чалавека, сельскай гаспадаркі і бяспекі дарожнага руху. Дэпутаты заклікалі ЕК правесці дакладную ацэнку мер летняга часу, выказаўшыся пры гэтым за захаванне адзінага падыходу на ўзроўні ЕС. Дыскусія аб мэтазгоднасці пераводу стрэлак гадзіннікаў распачалася з моманту ўвядзення дзеючай практыкі. Да канца XX стагоддзя высветлілася, што эканамічны эффект ад увядзення летняга часу нязначны.

ПАВЫШЭННЕ ЗАРПЛАТ У БЮДЖЭТНАЙ СФЕРЫ

Прэзідэнтам Беларусі ўзгоднена істотнае павышэнне заробатнай платы асобных катэгорый работнікаў бюджэтнай сферы:

педагогічныя работнікі* - павышэнне тарифных ставак, акладаў на 20%	лямочнікі выкаваленай - павышэнне тарифных ставак, акладаў на 20%
урачы - даплаты ў памеры 20%	медсёстры - даплаты ў памеры 13%
праўзглядчыкі, фармацэўты, фізікі, хімікі, біёлагі - павышэнне акладаў у памеры ад 40% да 100%.	

Акрамя таго, з 1 кастрычніка 2018 года вырасце тарифная стаўна першага разраду з Br34 да Br35,5. У выніку прырост рознай заробатнай платы ў кастрычніку ў параўнанні са снежня 2018 года складзе:

■ дацэнт установы адукацыі - Br72,1 (11,3%);	■ медсястра аперацыйная (1-я кваліфікацыйная катэгорыя) - Br63,7 (14,1%);
■ настаўнік (1-я кваліфікацыйная катэгорыя) - Br64,7 (12,7%);	■ праўзглядчык (1-я кваліфікацыйная катэгорыя) - Br178,4 (46,4%);
■ лямочнік выкаваленай - Br55,1 (15,7%);	■ фармацэўт (1-я кваліфікацыйная катэгорыя) - Br98,8 (26,7%);
■ уран хірургічнага профілю (вышэйшая кваліфікацыйная катэгорыя) - Br128,6 (19,3%);	

У выніку сярэдняя заробатная плата работнікаў бюджэтных арганізацый за 2018 год складзе Br742, у тым ліку за снежань - Br858, у сярэднім за IV квартал - Br801.

* Уключаны прафесара-выкладчыкі склад.

Крыніца: праект пастановы Савета Міністраў "Аб усталяванні памеру тарифнай стаўні першага разраду і павышэнні заробатнай платы асобных катэгорый работнікаў".

© Інфарграфіка BEATA

Ад Полацка да Янава

ПЕРШЫЯ выхадныя верасня ўжо дваццаць пяты год запар праходзяць у нашай краіне пад знакам беларускага пісьменства. Свята прадстаўляе квінтэсэнцыю знакавых падзей і дасягненняў, усяго таго, што адбылося за цэлы год у літаратуры, кнігадрукаванні, гістарычнай навуцы і асветніцкай дзейнасці, музейнай справе,

Так, штогод гарады — сталіцы свята атрымліваюць у падарунак новыя ці адноўленыя на самым сучасным узроўні кнігарні, адрамантаваныя школы і бальніцы, вуліцы і паркі, аб'екты сацыяльнай і культурнай сферы. Мясцовыя жыхары маюць магчымасць сустрэцца як са знакамітымі землякамі, так і з высокімі афіцыйнымі асобамі, перадавымі навукоўцамі, дзеячамі літаратуры і мастацтва, абмеркаваць надзённыя праблемы і будучыя перспектывы... Напярэдадні юбілейнага Дня пісьменства «Звязда» прыгадала, якія яшчэ матэрыяльны і духоўныя сляды пакінула свята ва ўсіх рэгіёнах.

Першае свята пісьменства і друку ў 1994 годзе прайшло адначасова ў Полацку, дзе адбылося ўрачыстае шэсце, Мінску, дзе былі зладжаны кніжныя выставы, і Астраўцы, дзе адкрылі помнік першаму рускаму консулу ў Японіі, беларусу Іосіфу Гашкевічу. Падчас Дня пісьменства ў 2003 годзе ў Полацку «прапісалася» літара «ў», і адмысловы помнік — дагэтуль улюбёнае месца сустрэч і сэлфі гараджан і турыстаў. А летась, у 2017-м, быў адкрыты памятны знак «Полацк — калыска беларускай дзяржаўнасці», аўтар якога скульптар Уладзімір Піпін расказаў «Звяздзе» сутнасць ідэі: «На сімвалічных шчытах — вобразы шасці асоб — пантэон тых людзей, з якіх пачалася наша незалежная дзяржава».

1995. Тураў атрымаў копію старажытнага Тураўскага Евангелля і адметны фальклорны фэст «Тураўская багатуха». А вось фестываль беларускай прэсы з удзелам 37 выданняў, прайшоў... у Мінску. У 2004-м свята вярнулася на Тураўшчыну і прынесла Гомелю — помнік Кірылу Тураўскаму і рэканструяваную цэнтральную частку палаца Румянцавых-Паскевічаў, а Тураву, апроч шэрагу адноўленых аб'ектаў, — статус горада, прыродны газ і першы Сад Малітвы, закладзены каля храма.

1996. Навагрудак. На свяце ўвекавечылі ў камені памяць аб Елісею Лаўрышаўскім — заснавальніку манастыра, дзе ў XIV стагоддзі было напісана Лаўрышаўскае Евангелле — па сутнасці, першая ілюстраваная беларуская кніга, да таго ж з адступленнямі ад класічных канонаў. Таксама, да радасці гісторыкаў і нераўнадушных землякоў, пачалася рэстаўрацыя маёнтка, у якім некалі жыў Адам Міцкевіч.

1997. Свята ў Нясвіжы прысвяцілі 480-годдзю беларускага кнігадрукавання (адлічваючы ад «Псалтыра» Францыска Скарыны), таксама ўспомнілі друкарню, якую ў 1562 годзе заснаваў у Нясвіжы Сымон Будны, і сабралі адмысловую бібліятэку, для якой свае любімыя кнігі прынеслі дзеці. Наогул святочныя мерапрыемствы Дня пісьменства доўжыліся цэлы тыдзень і праходзілі па ўсёй краіне.

1998. Дзень пісьменства афіцыйна стаў нацыянальным святам, што зацвердзіў адпаведны ўказ Прэзідэнта. У Оршы з'явіўся мемарыяльны знак у гонар заснавання асветнікам, друкаром і літаратарам Спірыдонам Собалем Куцеінскай друкарні, а таксама Рагвалодаў камень — паменшанае копія ўнікальнага помніка пісьменства, на

ШКЛОЎ, 2007 г.

МІР, 2002 г.

ПОЛАЦК, 2003 г.

якім выбіты крыж і малітва-зварот да Бога.

1999. Пінск. Яшчэ праз некалькі гадоў чытачы ўспаміналі, як «Звязда» вынесла са сцен рэдакцыі ўлюбёны імі праект «Народ спявае пра сябе» і зладзіла тут выязны конкурс прыпевак, які неўзабаве стыхійна ператварыўся ў саборніцтва танцораў.

2000. У вочыне Рагнеды Заслаўі спалучыліся Дзень пісьменства і ўрачыстасці да 2000-годдзя хрысціянства. З гэтага года паўнапраўнымі ўдзельнікамі мерапрыемстваў сталі дзеці — так, у гарадскім парку юнгары склалі самую доўгую ў свеце газету. Адметнасцю свята ў 2014 годзе стала адкрыццё помніка заснавальніку горада князю Ізяславу і прэзентацыя новых турыстычных маршрутаў па Заслаўі і наваколлі.

2001. Мсціслаў. У адкрыцці новага помніка знакамітаму першадрукару і асветніку Пятру Мсціслаўцу, які і ў іншых урачыстасцях Дня пісьменства, узяў удзел Прэзідэнт. А яшчэ менавіта ў Мсціславе фінішавала гісторыка-спартыўная велаэкспедыцыя «Праз паўтара стагоддзя», якая пачалася ў Варшаве і праехала праз усю Беларусь.

Велічныя дэкарацыі замкавых сценаў і касцёлы Купалаўскага тэатра, відовішчны рыцарскі турнір — многім свята 2002 года ў Міры запомнілася як жывы подых гісторыі... І няхай гэта прагучыць нясціпла, але яркай яго часткай стала «Звязда», якая з дапамогай падпісчыкаў і каня Цольпана ўпершыню адкрыла перасоўны стэнд — адмысловую «конную рэдакцыю».

2005. Камянец. Пасля рэстаўрацыі, якая зацягнулася на вельмі доўгі час, былі адкрыты для наведвальнікаў пяць ярусаў знакамітай Камянецкай вежы. А яшчэ горад прымаў фестываль самадзейных тэатраў і пленэр разьбяроў, які ператварылі драўляныя загатоўкі ў постаці слынных дзеячаў беларускай культуры і гісторыі: Сімяона Полацкага, Афанасія Брэсцкага, Міколы Гусоўскага і іншых.

2006. Рэстаўраваны палац Тызенгаўзаў і помнік навукоўцу-арнітолагу Канстанціну Тызенгаўзу, адрамантаваны Дом культуры, бібліятэка і гасцініца, рэтра-кавярня — усё гэта зрабіла культурны фон Пастаў больш яркім і насычаным. Таксама на Дні пісьменства ўпершыню былі ўручаныя знакі-сімвалы «Залаты фаліант» пераможцам

Якую памяць аб сабе пакінуў Дзень беларускага пісьменства ў гарадах — сталіцах свята?

у нацыянальнай культуры наогул.

Па вялікім рахунку, Дзень беларускага пісьменства даўно перасягнуў межы рэспубліканскага свята і стаў адным з важных пунктаў міжнароднага культурнага супрацоўніцтва, але пры гэтым адначасова захаваў у добрым сэнсе месцачковасць, увагу да малой радзімы.

СМАРГОНЬ, 2009 г.

КАМЯНЕЦ, 2005 г.

конкурсу «Мастацтва кнігі», які атрымаў статус нацыянальнага.

2007. Вуліцы Маркса і Урыцкага ў Шклове атрымалі новыя назвы — Якуба Коласа і Янкі Купалы. Таксама горад упрыгожыў помнік графу Сямёну Зорычу: мясцоваму мецэнату, знаўцу мастацтваў, заснавальніку тэатра, вайскавай вучэльні і 7 фабрык.

У 2008 годзе ўзяла старт дабрачынная акцыя «Хрустальнае сэрца», у межах якой айчыннымі прадпрыемствамі і арганізацыямі садзейнічалі духоўнаму і культурнаму развіццю выхаванцаў дзіцячых дамоў і інтэрнатаў. Акрамя таго, прайшоў фестываль гарадоў — сталіц свята і адкрыццё мемарыяльнай дошкі Івану Каладзею — гісторыку, які доўгі час жыў у Барысаве і стварыў тут першую публічную бібліятэку.

2009. Ключавымі падзеямі свята ў Смаргоні сталі адкрыццё помніка Францішку Багушэвічу і сабора Праабражэння Гасподняга. Апошні стаў сапраўдным падарункам, якога вернікі чакалі ажно 20 гадоў, пакуль доўжылася будоўля.

2010. Хойнікі. Адкрыліся Дом абрадаў і рэканструяваны комплекс «Сядзібны дом» — архітэктурны помнік XIX — пачатку XX стагоддзя, у якім размясціліся экспазіцыі мясцовага краязнаўчага музея. Горад таксама ўпрыгожыла скульптурная кампазіцыя паводле твораў Івана Мележа. На галоўнай сцэне прагучала опера паводле паэмы Янкі Купалы «Курган», якой менавіта ў 2010-м споўнілася 100 гадоў.

2011. Ганцавічы. У алеі пісьменства, прысвечанай сучасным пісьменнікам — выхадцам з Ганцавіцкага раёна, з'явіўся бронзавы помнік Якубу Коласу. Менавіта тут, у вёсцы Люсіна, будучы класік пачаў свой працоўны — настаўніцкі і творчы — літаратурны шлях, гэтай вёсцы прысвяціў і сваю аповесць «У палескай глушы».

2012. Своеасаблівы рэкорд: у Глыбокім адначасова былі ўстаноўлены восем бюстаў і дзве мемарыяльныя дошкі знакамітых грамадскіх і культурных дзеячаў: пісьменніка, мастака і фалькларыста Язэпа Драздовіча, мецэната Іосіфа Корсака, заснавальніка айчыннага тэатра Ігната Буйніцкага, паэта Алеся Дубровіча, Героя Савецкага Саюза Пятра Казлова, знакамітага авіяканструк-

тара Паўла Сухого, пісьменніка і гісторыка Вацлава Ластоўскага, стваральніка дзяржаўнай мовы Ізраіля Эліэзера Бен-Егуды, пісьменніка Лявонція Ракоўскага і архітэктара Клаўдзія Дуж-Душэўскага.

У 2013 годзе ў Быхаве была закладзена бярозавая алея папярэдніх 17 сталіц Дня беларускага пісьменства, а цэнтральную плошчу ўпрыгожыла двухметровая разгорнутая кніга — скульптурны напамін пра Баркалабаўскі летапіс, унікальную крыніцу інфармацыі пра Беларусь і беларусаў XVI—XVII стагоддзяў.

2015. Шчучын. Радзіма знакамітай патэты Цёткі — Алаізы Пашкевіч, стала месцам нараджэння новай традыцыі: уручэння падчас свята пісьменства Нацыянальнай літаратурнай прэміі — пераемніцы рэспубліканскага конкурсу на найлепшы літаратурны твор.

Гарадскі стадыён і цэнтральная набярэжная, Дом культуры і бібліятэка імя Цёткі — усе гэтыя аб'екты набылі новае жыццё, таксама як і адрэстаўраваны палац князёў Друцкіх-Любецкіх, дзе размясціліся цэнтр творчасці дзяцей і моладзі, краязнаўчы музей і канферэнц-зала.

2016. Рагачоў атрымаў у падарунак не толькі рэканструяваны будынак чыгуначнага вакзала і пошты, але таксама восем карцін свайго знакамітага ўраджэнца, мастака Анатоля Каплана з прыватнай калекцыі з Санкт-Пецярбурга. Дарэчы, упершыню за гісторыю свята ў ім бралі ўдзел дэлегацыі беларускіх дыяспар з 19 замежных краін, а з дапамогай тэлемаста да мерапрыемстваў падключыліся гарады — пабрацімы Рагачова.

Сталіца культурнага форуму — 2018 Іванава таксама ўжо атрымала падарункі да свята: рэканструяваны гарадскі парк, новую кнігарню «Верасень», памятны знак «Янава слова» — сонечны гадзіннік, упрыгожаны пяром як сімвалам пісьменства. І, безумоўна, гэта не кропка і нават не шматкроп'е. Дзень беларускага пісьменства, які чакаюць у многіх гарадах і мястэчках, абавязкова пакіне яшчэ мноства слядоў — прыгожых, памятных і прыемных...

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

У ДАРОГУ ДА СВЯТЫНЯЎ — З КНІГАЙ

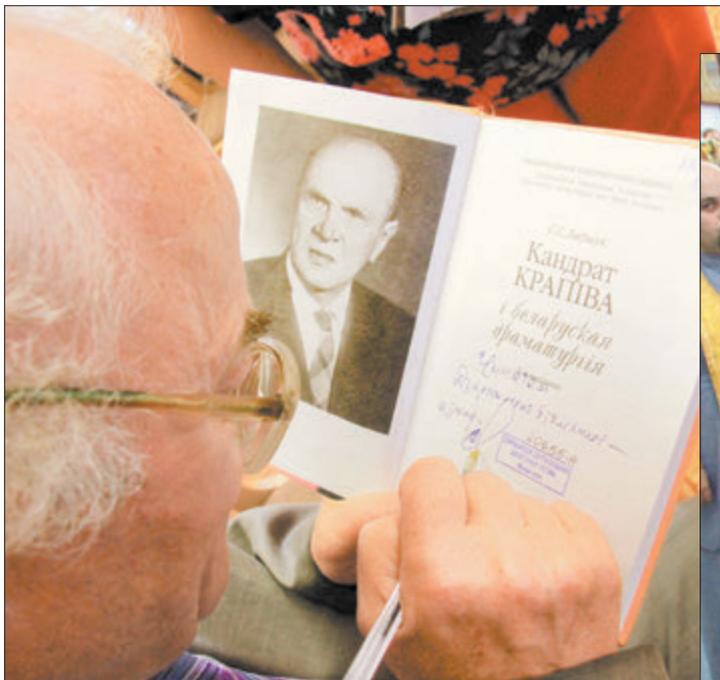
Гэтыя здымкі я зрабіў у Дзяржынскім раёне падчас пяцідзённага паломніцтва па Беларусі з царквой на колах (такая назва шмат гадоў таму ўдала замацавалася за Міжнароднай навукова-асветніцкай экспедыцыяй «Дарога да святыняў»). Гэты раён — адзін з многіх, якія сёлета наведваюць удзельнікі дваццаць пятай па ліку экспедыцыі. Мне пашчасціла прыняць удзел ва ўсіх папярэдніх і таму магу засведчыць, што кнігі, выдадзеныя ў Беларусі, заўжды былі і застаюцца сярод найлепшых падарункаў, з якімі мы наведвалі школы, інтэрнаты, прыязджалі ў бібліятэкі і дамы культуры.

На шашы, што прывяла ў раён, першымі сустракалі нас жыхары вёскі Дабрынёва. Хлеб ды соль пад песню ў выкананні мясцовых самадзейных артыстаў і зноў-такі стос новых беларускіх кніг — такі ўрачысты абмен падарункамі адбыўся ў момант сустрэчы пасярод вясковай вуліцы.

У Дзяржынску прайшло агульнае набажэнства, госці і жыхары горада правялі цікавую сустрэчу ў цэнтральнай раённай бібліятэцы. Там аўтары новых кніг пакінулі аўтографы на першых старонках выданняў (да такіх кніг чытачы маюць асаблівую цікавасць).

Карацей кажучы, як гэта бачна на фотаздымках, кніжка была і застаецца ў кантэксце навуковых і творчых сустрэч паломнікаў царквы на колах. Экспедыцыя па праве застаецца састаўной часткай свята Беларускага пісьменства.

Яўген ПЯСЕЦКІ.
Фота аўтара.

Збіраюцца пісьменнікі розных народаў

Па традыцыі, якая бярэ адлік з 2007 года, у межах святкавання Дня беларускага пісьменства праходзіць міжнародны круглы стол беларускіх і замежных пісьменнікаў «Мастацкая літаратура як шлях адзін да аднаго».

Сёлета ён праходзіць у Варацэвічах у раённым музейным комплексе імя Напалеона Орды. Іванаўская зямля, Берасцейскі край сустракаюць літаратараў з Казахстана, Латвіі, Расіі, Эквадора, Украіны, Кыргызстана, Кітая, Узбекістана, Польшчы, Літвы. Расійскую Федэрацыю прадстаўляе найбольшая дэлегацыя. З Башкартастана прыехала паэтэса Зульфія Хананова. Яе творы ўжо друкуюцца ў перакладзе на беларускую мову — у газеце «Літаратура і мастацтва», часопісе «Маладосць». З Татарстана — кіраўнік музея Янкі Купалы ў Пячышчах Рыма Абызава. З Масквы — галоўны рэдактар часопіса

«Роман-газета» празаік Юрый Казлоў, намеснік старшыні ФНКА «Беларусы Расіі» Валерый Казакоў.

Да круглага стала выйшаў нумар часопіса «Маладосць» з перакладамі з розных нацыянальных літаратур. «Мастацкая літаратура» падрыхтавала альманах «Сугучча. Беларусь — Расія», які будзе прэзентаваны ў Варацэвічах. Публікацыямі, звязанымі з развіццём міжнародных стасункаў беларускай літаратуры, адзначаны апошнія нумары газет «Літаратура і мастацтва», «Союз Еўразія». Так што будзе пра што сёння пагаварыць пісьменнікам з розных краін. Несумненна, у цэнтры дыскусій акажацца пытанне мастацкага перакладу, шляхоў да зносінаў мастацкага слова розных народаў. Вось і выступленне пісьменніцы з Эквадора Давіны Пасас носіць такую назву — «Пераклад — міжкультурнае звязно сувязяў».

Сяргей ШЫЧКО.

Наш фармат

ДА ТВОРЧЫХ ВЯРШЫНЬ

Міністэрства інфармацыі Беларусі абвясціла аб пачатку новага рэспубліканскага творчага конкурсу «Пад знакам Года малой радзімы!». Да ўдзелу ў ім запрашаюцца як рэдакцыі цэнтральных і рэгіянальных друкаваных і электронных СМІ, так і асобныя журналісты. Прыём заявак на конкурс па чатырох намінацыях — «Землякі», «У Год малой радзімы — вялікія справы», «Традыцыі і гісторыя роднага краю», «Малая радзіма ў фатаграфіях» — працягнецца да 15 студзеня, а вынікі плануецца падвесці ў лютым 2019 года.

«Сёння ў нас значна павялічылася колькасць конкурсаў, якія праводзіць Міністэрства інфармацыі, самастойна ці сумесна з іншымі арганізацыямі і ведамствамі, для стымулявання творчага патэнцыялу супрацоўнікаў СМІ і акцэнтавання ўвагі на пэўных тэматычных кірунках, не толькі цікавых, але і важных для грамадства», — адзначыла намеснік начальніка інфармацыйна-аналітычнага ўпраўлення Міністэрства інфармацыі Галіна ГУСАКОВА. Так, акрамя самых масавых і прадстаўнічых творчых спаборніцтваў сярод

друкаваных і электронных СМІ — «Залатая Літара» і «Тэлевяршыня» — пад эгідай Мінінфарма сёлета ў краіне праходзіць яшчэ больш за 12 разнастайных па тэматыцы і фармаце рэспубліканскіх конкурсаў для журналістаў. Падрабязна пра ўмовы і тэрміны правядзення кожнага конкурсу можна даведацца на сайце mininform.gov.by ў адпаведнай рубрыцы.

Акрамя таго, нагадаў намеснік старшыні Беларускага саюза журналістаў Сяргей Свэркуноў, ужо больш за 30 гадоў вызначаюць найлепшых у конкурсе «Залатое

пяро». Таксама сёлета шосты раз праходзіць творчы конкурс «Дэбют» для маладых журналістаў, а налета плануецца правесці вялікі сумесны праект разам з Усекітайскай асацыяцыяй журналістаў — фотаконкурс на тэму Шаўковага шляху. Словам, магчымасцяў для творчай рэалізацыі і прафесійнага росту ў беларускіх журналістаў хапае — былі б жаданне і зацікаўленасць. А яны, як адзначаюць у Мінінфарме, традыцыйна вялікія, асабліва з боку рэгіянальных сродкаў масавай інфармацыі.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокія спачуванні галоўнаму рэдактару газеты «Народная воля» Іосіфу Паўлавічу Сярэдзічу ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю СЫНА РУСЛАНА.

Утерянные страховые полисы добровольного страхования от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РП, 2РН серии БА 1049331–1049340; серия ВА 8958937–8958945 страховой компании «Промтрансинвест» считать недействительными.

Логойский сельский исполнительный комитет проводит 5 октября 2018 года открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Инженерная инфраструктура	Начальная цена, руб.	Расходы по подготовке землеустроительной документации, руб.	Задаток (руб.)
1	аг. Косино, ул. Школьная, 2В, 623284603201000310	0,1246 га	Водоснабжение, газ	3 000,00	1549,55 + реклама	300,00
2	д. Мачужичи, ул. Центральная, 20, 623284603401000079	0,1500 га	Электроснабжение	4 000,00	1591,13 + реклама	400,00
3	д. Слаговиче, V-2, 623284605301000040	0,1141		2 000,00	1368,87 + реклама	200,00

Земельный участок в д. Мачужичи, ул. Центральная, 20 имеет ограничения в использовании площадью 0,0022 га в связи с расположением в охранных зонах электрических сетей.

Задаток в размере 10 % от начальной цены земельного участка перечисляется на № ВУ25АКВВ3600619101103000000 БИК АКВВ ВУ 2Х г. Минск ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 600537220, код – 04901. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой землеустроительной документации. Все участники

могут ознакомиться с земельными участками и документацией на них. Иные обязанности победителя торгов и порядок проведения аукциона оговорены в условиях его проведения.

Аукцион состоится 5 октября 2018 года в 10.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, д. 6. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Логойск, ул. Тимчука, 6. **Последний день приема заявлений – 1 октября 2018 года до 17.00.** Контактные телефоны: (801774) 28473, (8029) 177 95 11

Предмет аукциона и его местонахождение	Лот № 3 – здание сельского клуба с пристройкой, площадью и ограждением по ул. Волковысская, д. 2А в д. Мстибово, Гнезновский с/с Волковысского района	Лот № 4 – здание сельского клуба с подвалом, террасой, забором в д. Богди, 49 Изабелинского с/с Волковысского района
Начальная цена предмета аукциона	3 базовые величины; размер задатка – 1 базовая величина	2 базовые величины; размер задатка – 1 базовая величина

Характеристика объектов	Здание сельского клуба с пристройкой (инв. № 01010067) – 1935 г. п., S общ. – 110,4 кв. м, 1-й этаж, брусчатое, крыша – шифер, полы – дощатые, проемы оконные – деревянные, дверные – щитовые. Площадка (инв. № 01100165) – бетонная, S – 97 кв. м. Ограждение (инв. № 01100166) – металлическое в метал. столбах, L – 32,16 м	Здание сельского клуба с подвалом и террасой (инв. № 01010048) – 1972 г. п., S общ. – 357,9 м ² , одноэтажное, стены – кирпичные, кровля – совмещенная мягкая рулонная по ж/б плитам. Забор (инв. № 01100052) – дощатый, решетчатый, L – 17,19 м
-------------------------	---	---

Информация о земельном участке	Срок аренды земельного участка площадью 0,1879 га (под застройкой) – по 1 апреля 2066 г.	Срок аренды земельного участка площадью 0,0815 га (под застройкой) – по 1 апреля 2066 г.
Ограничения по использованию земельного участка	Водоохранная зона рек и водоемов на площади 0,1879 га; охранные зоны линий электропередачи напряжением до 1000 вольт на площади 0,0110 га	Водоохранная зона рек и водоемов на площади 0,0815 га

Для негосударственных юридических лиц и ИП: вовлечение объектов в хозяйственный оборот в течение 3 лет с даты заключения договора купли-продажи путем осуществления предпринимательской деятельности на приобретенных объектах в сфере производства, торговли или оказания услуг, начало осуществления предпринимательской деятельности – не позднее 3 лет с даты заключения договора купли-продажи; создание на объектах не позднее 3 лет с даты заключения договора купли-продажи не менее 1 рабочего места и сохранение его на срок не менее чем 3 года; запрещение покупателю продажи, иного отчуждения объектов до выполнения им условий договора купли-продажи; **для физических лиц:** ввод в эксплуатацию приобретенного объекта как жилого помещения и (или) для ведения личного подсобного хозяйства и изменения его назначения в установленном порядке в срок не позднее 3 лет с даты заключения договора купли-продажи; эксплуатация объекта по назначению не менее 3 лет с даты ввода в эксплуатацию; запрещение покупателю продажи, иного отчуждения имущества до выполнения условий договора купли-продажи

Предмет аукциона	Лот № 5 – здание сельского дома культуры с тремя пристройками, сарай, уборная, площадка, кабельная линия электропередачи
Местонахождение недвижимого имущества	Волковысский район, Поддорский с/с, д. Конюхи, ул. Центральная, 94
Начальная цена предмета аукциона	5 базовых величин; размер задатка – 1 базовая величина
Продавец недвижимого имущества	Отдел культуры Волковысского райисполкома. Тел.: 8 (01512) 4 51 74; 4 50 25

Характеристика объектов	Здание сельского дома культуры с тремя пристройками (инв. № 01010064) – 1958 г. п., 1-й этаж, общ. S – 235,1 кв. м, кирпичное, перекрытия – дерево, кровля – шифер. Сарай (инв. № 01010090) – 1958 г. п., бревенчатый, кровля – шифер, S застр. – 23 кв. м. Уборная (инв. № 01000107) – 2005 г. п., дощатый, кровля – шифер, S застр. – 3 кв. м. Площадка (инв. № 01100178) – асфальтобетон, S – 31,0 кв. м. Кабельная линия электропередачи (инв. № 01200041) – воздушный силовой кабель, протяженность 10,9 м
Обязательные условия аукциона*	Для негосударственных юридических лиц и ИП: вовлечение объекта в хозяйственный оборот в течение 3 лет с даты заключения договора купли-продажи путем осуществления предпринимательской деятельности на приобретенном объекте в сфере производства, торговли или оказания услуг; осуществление предпринимательской деятельности на приобретенном объекте не менее трех лет, начало осуществления предпринимательской деятельности – не позднее трех лет с даты заключения договора купли-продажи; создание на объекте не позднее 3 лет с даты заключения договора купли-продажи не менее 1 рабочего места и сохранение его на срок не менее чем 3 года; запрещение покупателю продажи, иного отчуждения объекта до выполнения им условий договора купли-продажи. Для физических лиц: ввод в эксплуатацию приобретенного объекта как жилого помещения и (или) для ведения личного подсобного хозяйства и изменения его назначения в установленном порядке в срок не позднее 3 лет с даты заключения договора купли-продажи; эксплуатация объекта по назначению не менее 3 лет с даты ввода в эксплуатацию; запрещение покупателю продажи, иного отчуждения имущества до выполнения условий договора купли-продажи
Информация о земельном участке	Срок аренды земельного участка площадью 0,0884 га (под застройкой) – по 1 февраля 2067 г.
Ограничения по использованию земельного участка	водоохранная зона рек и водоемов на площади – 0,0884 га

Условия, связанные с использованием земельных участков, иные условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка (лоты №№ 3 – 5)

возможно использование земельных участков в установленном порядке для размещения: многоквартирного блокированного жилого дома, объектов социально-гарантированного обслуживания (магазин, бытовое обслуживание, общественное питание), предприятий, не оказывающих вредного воздействия на здоровье человека и окружающую среду (**лот № 3**); усадебного жилого дома (**лот № 4**); многоквартирного блокированного жилого дома, объектов социально-гарантированного обслуживания (магазина, объектов бытового обслуживания, общественного питания, прочих функций), предприятий, не оказывающих вредного воздействия на здоровье человека и окружающую среду (**лот № 5**); получение разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в установленном порядке (**лоты №№ 3 – 5**); осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией (**лоты №№ 3 – 5**)

Обязательные условия аукциона*	для негосударственных юридических лиц и ИП: вовлечение недвижимого имущества в хозяйственный оборот в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи путем использования приобретенного недвижимого имущества в процессе предпринимательской и (или) иной хозяйственной деятельности, а в случае проведения строительно-монтажных работ, реконструкции, сноса недвижимого имущества – в сроки, определенные разработанной проектно-сметной документацией; осуществление покупателем предпринимательской деятельности с использованием приобретенного недвижимого имущества и (или) построенных новых объектов в случае сноса недвижимого имущества либо отдельных объектов, входящих в состав приобретенного недвижимого имущества, которые не могут быть использованы им для осуществления предпринимательской деятельности, в течение 5 лет с момента вовлечения недвижимого имущества в хозяйственный оборот; запрет на отчуждение приобретенного недвижимого имущества до полного выполнения покупателем условий договора купли-продажи
Информация о земельном участке	Срок аренды земельного участка площадью 1,3970 га (под застройкой) – 50 лет

- Аукцион состоится **17 сентября 2018 г. в 11.30** по адресу: 230023, г. Гродно, ул.17 Сентября, 39. Последний день подачи заявлений на участие – **11 сентября 2018 г. до 17.00.**
- Для участия в аукционе приглашаются индивидуальные предприниматели, юридические лица, граждане Республики Беларусь. Аукцион проводится при наличии двух или более участников. Участнику необходимо подать заявление в Клецкий райисполком с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка, представляется документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении с отметкой банка, представляется копия паспорта без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; лица, желающие принять участие в аукционе, к заявлению прилагают: заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; а также представляются юридическими лицами (резиденты РБ) – доверенность, выданная представителю юридического лица, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копия
- Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Клецк, пл. Маяковского, 10, кабинет 204; последний день приема документов – **1 октября 2018 г. до 11.00.** Заключительная регистрация участников – **2 октября 2018 г. с 10.00 до 10.45.** К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.
- Сумма задатка перечисляется на расчетный счет ВУ16АКВВ 3604 2074 3070 2650 0000 в ЦБУ № 607 филиала № 633 ОАО «АСБ Беларусбанк»**

РУП «Торговый дом «Восточный» извещает о проведении 21.09.2018 повторного открытого аукциона по продаже недвижимого имущества

- Лот № 1.** Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-708145686 общей площадью 1244,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Радиальная, 11А-3, назначение – производственное помещение, наименование – производственное помещение. **Начальная цена продажи – 476 064,00 рубля, задаток – 47 606,40 рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
- Лот № 2.** Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-48195, общей площадью 27,6 кв. м, год постройки 1988, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Южная, 41-757, назначение – помещение транспортного назначения, наименование – гараж. **Начальная цена продажи – 5 670,00 рубля, задаток – 567,00 рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
- Лот № 3.** Изолированное помещение с инвентарным номером 252/D-37560, общей площадью 2090,3 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Молодежная, 103-97, назначение – торговое помещение, наименование – магазин «Детский мир». Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-16204, назначение – сооружение специализированное связи, наименование – линия электропередачи, протяженность – 97,2 м. Расположены на земельном участке с кадастровым номером 24180000004000013. **Начальная цена продажи – 1 761 419,52 рубля, задаток – 176 141,95 рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
- Лот № 4.** Изолированное помещение с инвентарным номером 400/D-18638, общей площадью 97,9 кв. м, год постройки дома – 1969, стены – ж/б панели, этаж – 1/5, жилых комнат – 2, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Комарова, 28-17, назначение – квартира, наименование – квартира № 17. **Начальная цена продажи – 37 098,00 рубля, задаток – 3 709,80 рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
- Лот № 5.** 1/2 доли в праве собственности на капитальное строение с инвентарным номером 442/С-4643 общей площадью 118,7 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Островский р-н, г. п. Островец, ул. Набережная, д.15; назначение – здание блокированного жилого дома, наименование – одноэтажный бревенчатый облицованный кирпичом жилой дом, год постройки 1978. Расположены на земельном участке с кадастровым номером 424655100001001300. **Начальная цена продажи – 25 839,00 рубля, задаток – 2 583,90 рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
- Лот № 6.** Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-12358, общей площадью 1039,6 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6/1. Назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – картофелехранилище на 1000 т. Составные части и принадлежности: навес; 2. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-10302 общей площадью 1626,3 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6. Назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – картофелехранилище. Составные части и принадлежности: навес; 3. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-18897 общей площадью 67,0 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6/2. Назначение – здание специализированное энергетические, наименование – здание трансформаторной подстанции. Составные части и принадлежности: проходная, навес; 4. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-18024 общей площадью 3477,0 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6, площадка № 2. Назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – площадка № 2; 5. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-18858, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6, линия электропередачи. Назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – линия электропередачи, протяженность – 737,1 м; 6. Капитальное строение с инвентарным номером 252/С-18859, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, ул. Нефтепереработчиков, 6, водопровод. Назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – водопровод, протяженность – 245,8 м.
- Здания и сооружения расположены на земельном участке с кадастровым номером 241800000009002057 площадью 1,1146 га. **Начальная цена продажи – 540 483,84 рубля, задаток – 54 048,38 рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
- Лот № 7.** Капитальное строение с инвентарным номером 700/С-14869 площадью 406,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Могилев, ш. Славагородское, 44а, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – бокс для автомобилей, склад, 1992 года постройки, одноэтажное. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 74010000007004611 площадью 6,2673 га. **Начальная цена продажи – 61 920,00 рубля, задаток – 6 192,00 рубля. Шаг аукциона – 5 %**

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае если заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов), – Претендент на покупку не позднее 3 рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством РБ для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством РБ

Аукцион состоится 21.09.2018 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, актовый зал

Задаток перечисляется на р/с ВУ81POIS30120021178401933001, БИК POISBY2X, ОПЕРУ ОАО «Паритетбанк», 220002 г. Минск, пр-т Независимости, 77, ОКПО 37411910, получатель – РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированное помещение), Лот № ____, проводимом 21 сентября 2018 года.

Заявление на участие и необходимые документы принимаются по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 14а, управление реализации недвижимости и арендных отношений в рабочие дни: пн. – чт. – с 08.30 до 13.00, с 14.00 до 17.30, пт. с 8.30 до 13.00, с 14.00 до 16.15. Окончание приема заявлений – 18.09.2018 в 14.00.

Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента в любое время до объявления его проданным

Контакты организатора аукциона: +375 17 351 00 01; +375 17 380 27 37; +375 44 763 62 63

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

№ лота	Месторасположение земельного участка, кадастровый номер	Вид аукциона	Характеристика инженерных коммуникаций	Площадь земельного участка, га	Срок аренды, лет	Назначение участка	Условия продажи	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по формированию и регистрации земельного участка (руб.)
1	Минская обл. Клецкий район, Заостровечский сельсовет, аг. Заостровечье, ул. Маяковского, 12, № 622582602601000760	На право заключения договора аренды	Водопровод, электроснабжение, газопровод, асфальтированный подъезд;	0,0624	20 лет	Для строительства и обслуживания торгового объекта	Осуществление госрегистрации прав на земельный участок в двухмесячный срок после подписания договора аренды, разработка ПСД в течение 6 месяцев после утверждения протокола о результатах аукциона, занятие земельного участка в течение 6 месяцев со дня утверждения ПСД	5000	500	2185,35

1. Аукцион состоится **2 октября 2018 г. в 11.00** в здании Клецкого райисполкома по адресу: г. Клецк, пл. Маяковского, 10, каб. 420.

2. Для участия в аукционе приглашаются индивидуальные предприниматели, юридические лица, граждане Республики Беларусь. Аукцион проводится при наличии двух или более участников. Участнику необходимо подать заявление в Клецкий райисполком с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка, представляется документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении с отметкой банка, представляется копия паспорта без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; лица, желающие принять участие в аукционе, к заявлению прилагают: заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; а также представляются юридическими лицами (резиденты РБ) – доверенность, выданная представителю юридического лица, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копия

свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; индивидуальными предпринимателями – копия свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования; представителями индивидуальных предпринимателей – нотариально удостоверенная доверенность; при подаче документов на участие в аукционе уполномоченные лица представляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

3. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Клецк, пл. Маяковского, 10, кабинет 204; последний день приема документов – **1 октября 2018 г. до 11.00.** Заключительная регистрация участников – **2 октября 2018 г. с 10.00 до 10.45.** К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

4. **Сумма задатка перечисляется на расчетный счет ВУ16АКВВ 3604 2074 3070 2650 0000 в ЦБУ № 607 филиала № 633 ОАО «АСБ Беларусбанк»**

БИК АКВВВУ21633. Получатель – Клецкий райисполком, УНП 600198162, ОКПО 40464631.

5. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Аукцион признается несостоявшимся, если заявление на участие подано менее, чем двумя участниками, если ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не поднял аукционный номер. Предмет аукциона не может быть продан по начальной цене.

6. Участник, ставший победителем аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; не позднее 10 рабочих дней со дня утверждения протокола аукциона внести плату за предмет аукциона, возместить расходы по формированию и регистрации земельного участка и затраты на подготовку и проведение аукциона.

7. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи. Контактные телефоны в Клецке **(8-01793), 68211 сайт: www.klets.minsk-region.by**

■ Прачытай — перадай другому

Сумесны праект газеты «Звязда» і Нацыянальнай бібліятэкі

АД ЧАГО ВЫЗВАЛЯЕ ВОРАГ?

У 1942 годзе журналісты знайшлі свой адказ на гэта пытанне

Нягледзячы на тое, што з Вялікай зямлі на акупаваную тэрыторыю Беларусі закідвалася многа друкаванай прадукцыі, пытанне аб выданні газет і ўлётак стаяла даволі востра. Усё ж дастаўка надрукаванага праз лінію фронту не была рэгулярнай, часам ужо гатовыя тыражы залежаліся на складах. Акрамя таго, патрэбны былі органы, якія маглі б адсочваць, збіраць інфармацыю аб падзеях, што адбываліся ў тыле ворага, і аператыўна аддукацца на гэта.

Ужо ў канцы 1941 — пачатку 1942 года падпольшчыкі Беларусі наладзілі выпуск улётак, бюлетэняў, зваротаў. Першыя падобныя агітацыйныя матэрыялы часта друкаваліся на пішучых машынах ці наогул былі рукапіснымі. Зразумела, тыраж такой прадукцыі быў абмежаваны. Але ўжо ў 1942 годзе пачалі выходзіць газеты Віцебскага, Рудзенскага, Чэрвеньскага, Бярэзінскага, Кіраўскага, Клічаўскага і іншых падпольных партыйных камітэтаў.

Давайце паспрабуем дакрануцца да гісторыі і зазірнем у некаторыя з гэтых выданняў. Тут можна знайсці не толькі палымныя заклікі да змагання, апісанне партызанскай барацьбы, але і рэальныя малюнкi, якія даюць уяўленне пра той час.

«Сотні і тысячы мірных грамадзян Клічаўскага, Бярэзінскага, Акцябрскага і іншых раёнаў загінулі ад рук тыранаў. Так у вёсцы Язвенец ад усяго насельніцтва засталася ў жывых толькі 5 чалавек. У вёсцы Суша ў адну яму закапалі паўжывымі 130 жыхароў, у вёсцы Чырвонае Бярэзінскага раёна перабіта большасць жыхароў і г. д.

Ніколі яшчэ ў гісторыі наш народ не даводзіўся да такога эканамічнага становішча, каб восенню не мець дастаткова хлеба. Немцы рабуюць насельніцтва, забіраюць хлеб, скаціну. А нам падносяць рэцэпты, як прыгатаваць хлеб з жалудоў, з лясных траў і іншых сурогатаў...

У горадзе становішча яшчэ горшае. Працоўныя атрымліваюць 150 г хлеба ў дзень. Жанчыны, не маючы сродкаў да існавання, вымушаны гандляваць сваім целам. У Бабруйску немцамі арганізавана тры публічныя дамы. Кожны сумленны чалавек сёння разумее, што фашызм — гэта галодная смерць», — пісаў «Бабруйскі партызан» у нумары 1(23) за 7 лістапада 1942 года.

Між іншым, са старонак падпольных выданняў можна даведацца і пра тое, якую агітацыю вялі акупанты на захопленай тэрыторыі. Беларускія аўтары выказваюць свае меркаванні наконт заяў, зробленых немцамі ў іх газетах і лістоўках. Напрыклад, у нумары 3 (29) за 7 снежня «Бабруйскі партызан» (дарэчы, выданне выходзіла тыражом у 500 экзэмпляраў) выкрывае: «У сваіх улётках немцы пішучы, што яны не толькі не забіраюць у сялян апошніх кароў, а, наадварот, прывозяць з Германіі ў Расію пародзісты скот і машыны. Але няхай бы яны назвалі хоць адну вёску, куды прывезена гэта скаціна». Што ж насамрэч везлі немцы на нашу тэрыторыю, можна даведацца з гэтага ж нумара, тут падрабязна апісана дыверсія на чыгуначнай магістралі Мінск—Бабруйск. Партызаны знішчылі нямецкі эшалон, браневікі і аўтамашыны, якія знаходзіліся на платформах, выведзены са строю пасля абстрэлу бранябойна-запальнымі кулямі.

Зраднік у бочцы

Уласна, з такой задачай, пастаўленай перад падпольным друкам, як супрацьстаяць нямецкай прапагандзе, што шырока вялася на захопленых тэрыторыях, журналісты выдатна спраўляліся. Падпольныя выданні раілі не пагаджацца на работу ў Германіі, не пераходзіць на бок ворага, паказвалі рэальную абстаноўку на фронце і абвяргалі заявы пра «захопленыя» Маскву і Ленінград, друкавалі зводкі Саўінфармбюро. Партызанскія злучэнні і падпольныя райкомы КП(б) Беларусі мелі свае рацыі і радыёпрыёмнікі. Дзясяткі, а пасля і сотні радыёстаў рэгулярна слухалі паведамленні з Масквы. Час перадачы зводкаў быў дакладна вядомы, і для іх прыёму назначаліся дзяджурствы.

Трэба ўспомніць і пра ўмелае абыходжанне са словам. У падпольных газетах, якія ў той час распаўсюджваліся па Беларусі, аўтары па-свойму расшыфравалі заяву нямецкіх улад аб «вызваленні» нашых зямель ад камуністычнага рэжыму.

«Агнём яны прыйшлі вызваляць беларусаў ад сваёй хаты, ад сваёй маёмасці, мячом яны вызваляюць ад хлеба, сала, солі, мяса і вопраткі, — пісала 6 лістапада 1942 года газета «В бой за Родину» (орган Рудзенскага РК КП(б)Б і партызанаў). — Немец цябе вызваляе ад бацькі і маці. Ён іх забівае ці адсылае на катаргу. Немец цябе вызваляе ад сям'і. Ён вешае, расстрэльвае, рэжа тваіх дзяцей... У цябе было жыццё, сапраўдная свабода, мары пра светлую будучыню. Немец цябе вызваляе ад усяго таго, што табе дорага, міла, нават ад права чалавекам называцца».

Умелі аўтары і добра пакпіць над захопнікамі ды іх памагачы, выставіць дурнымі і пахлахлымі. «Местачковы бургамістр Лескавец Мікалаіч начуе ў свінарніку. Начальнікі паліцыі Іўчык і Агар'ян трымаюць у сваіх хатах узмоцненыя нарады паліцыі. А што стала з Юрыем Дабравольскім? Ён мне па сакрэце гаварыў, што начуе ў бочцы з-пад капусты», — так з гумарам аўтары «Сцяга Леніна» (выдання Бярэзінскага падпольнага райкама) 13 жніўня 1943 года перадаюць стан здраднікаў.

Трэба сказаць, што не толькі падпольныя і партызанскія газеты, якія выходзілі ў часы Вялікай Айчыннай вайны, заслугоўваюць увагі даследчыкаў. Шмат інфармацыі можна адшукаць і ва ўлётках, якія распаўсюджваліся на акупаванай тэрыторыі, і ў межах нашага праекта мы будзем расказваць і пра іх.

Так, кінулася ў вочы ўлётка 1942 года з паведамленнем: «27 верасня эсэсаўцы зрабілі ў Мінску аблаву на беспрытульных. Каля вакзала і ў развалінах дамоў гітлераўцы затрымалі каля 100 беспрытульных дзяцей і расстралялі іх».

Пра месцы масавых забойстваў паведамляецца яшчэ ў адной улётцы за 1942 год: «Тры дні варушылася зямля над магіламі людзей у Шклове, многія сотні якіх немцы закапалі жывымі. У мястэчку Шуміліна Віцебскай вобласці, да ўскраю лесу немцы сагналі 365 чалавек і загадалі капць яму. Потым усіх расстралялі. Дзяцей і старых закапалі жывымі». Таксама тут называюцца прозвішчы расстраляных сялян з вёскі Мікалаева, якія адмовіліся ехаць працаваць у Германію...

Місія — захаваць

Падпольныя і партызанскі друк яшчэ чакае сваіх даследчыкаў. Адна з прычын, чаму да гэтага часу такія крыніцы недастаткова вывучаны — іх разрозненасць. Друкаваная спадчына «Вялікай Айчыннай вайны» захоўваецца не толькі ў фондах Нацыянальнай бібліятэкі, Нацыянальнага архіва і Музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, добрая падборка беларускай перыёдыкі часоў Вялікай Айчыннай вайны і архіўныя дакументы патрапілі ў Расію. Частка матэрыялаў раскідана па рэгіянальных музеях.

На сёння ўжо многае ўдалося сабраць і аблічбаваць, але асобныя партызанскія газеты ўсё яшчэ прадстаўлены адным нумарам.

Але і да гэтага часу здараюцца выпадкі, што людзі прыносяць у бібліятэку старыя выданні — разбіраюць паперы, якія захоўваліся ў іх дзядоў і бацькоў, і знаходзяць там газеты і ўлёткі часоў Вялікай Айчыннай вайны.

— Да нас трапляюць экзэмпляры ў самым розным стане: ёсць і ў амаль ідэальным, нават адчуванне такое, быццам толькі што з друкарні. Былі і выданні, парваныя папалам, пашарпаныя, — расказвае Аляксей СУША, намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі па навуковай рабоце.

Калі газета «распыаецца», яна мае патрэбу ў кансервацыі. Натуральна, што ў час вайны магла выкарыстоўвацца папера дрэннай якасці. З цягам часу яна акісляецца, становіцца крохкай. І тут, каб захаваць каштоўную крыніцу, не абыходзіцца без дапамогі спецыялістаў.

— Можа праводзіцца абескісленне, пераважна пры дапамозе хімічных рэагентаў. Калі ж папера даволі тонкая, у нас ёсць адмысловая лістадалавчая машына, якая дадае папяровага слою, і такім чынам умяцоўваецца гэты экзэмпляр, — дзеліцца сакрэтамі Аляксей Суша. — Каштоўныя асобнікі захоўваюцца ў асаблівых умовах. Само сховішча адмыслова спраектавана, каб забяспечыць тэмпературны і вільготнасны рэжым. Ёсць спецыяльныя скрынкі ці канверты з бескіслотнага кардону, у якія ўкладаюцца газеты і ўлёткі. Падпольныя і партызанскі друк трапляе адразу ў фонд рэдкай кнігі. Ён захоўваецца разам са старадрукамі, рукапісамі і з самымі каштоўнымі кнігамі і дакументамі, і на тых жа ўмовах.

— Падобныя ўмовы захавання наўрад ці зможа забяспечыць невялічкі школьны музей. Ды і ў сямейных архівах таксама газеты могуць пашкоджавацца. Ці можна іх перадаць на захоўванне ў Нацыянальную бібліятэку?

— Мы з радасцю прыемем не толькі друкаваныя газеты і ўлёткі, але і любыя іншыя паперы і дакументы, звязаныя з Вялікай Айчыннай вайной, у тым ліку рукапісныя выданні, плакаты, пошту, фотаздымкі. І не толькі забяспечым умовы захавання. Усё апішам — і ў любы час можна будзе знайсці патрэбны вам дакумент, заказаць, паказаць нашчадкам. Напрыклад, у музеі колькасць залаў не павялічыць, і той жа ваенны здымак можа і не патрапіць у экспазіцыю.

— Як давесці старыя дакументы, калі яны знаходзяцца ў дрэнным стане?

— Можна проста пакласці ў папку. Ні ў якім разе не трэба склейваць скотчам ці клеём. І нельга друкаваную прадукцыю доўгі час захоўваць у цэлафане, у ім папера не дышае, так вы нішчыце дакументы. Калі ёсць магчымасць, важна максімальна запісаць інфармацыю, звязаную з гэтымі помнікамі: калі і адкуль яны патрапілі, у каго захоўваліся, прозвішчы тых дзядуль і бабуль, якія вам перадалі гэтыя дакументы, іх узрост. Часам такая інфармацыя можа аказацца ў больш каштоўнай, чым сам дакумент. Здараліся і такія выпадкі, што пасля вайны знаходзілі падпольныя друкарні разам з паперай і нават аддрукаваным тыражом. Зразумела, трэба апісаць падобныя знаходкі.

— Хто можа ў бібліятэцы працаваць з выданнямі часоў Вялікай Айчыннай?

— Гэта стэрэатып, што такія выданні немагчыма ўзяць. Мы бібліятэка, а не музей. У нас нават школьнікі прыходзілі працаваць з падпольнымі газетамі. (Сёння вучні старэйшых класаў могуць запісацца ў Нацыянальную бібліятэку і працаваць у ёй.) Мы не патрабуем адмысловых папер ад устаноў адукацыі, каб маладыя даследчыкі маглі карыстацца выданнямі часоў Вялікай Айчыннай вайны. Інфармацыя ёсць у электронных каталогах. Пакуль яшчэ аблічбаваныя не ўсе выданні, але работа ў гэтым кірунку працягваецца. І калі ў пэўнага экзэмпляра ёсць электронная копія, з любога камп'ютара ў бібліятэцы яе можна адкрыць, паглядзець. Адзінае, такія газеты мы не даём на ксеракапіраванне, толькі на сканаванне (бескантактнае, халодным святлом), усё ж важна максімальна захаваць арыгіналы.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ

■ Славутыя імёны маёй малой радзімы

«Усведамляць сваіх землякоў вялікімі»

Нагадаем, што «Звязда», «Краязнаўчая газета» і Беларускі фонд культуры разам ладзяць рэспубліканскі конкурс «Славутыя імёны маёй малой радзімы». Свае творчыя напрацоўкі, якія ўпісваюцца ў тэматыку Года малой радзімы, вы можаце дасылаць на адрас: 220026, г. Мінск, Траецкая набярэжная, 6 (Беларускі фонд культуры) да 31 снежня. Тым часам работы ўжо паступаюць. Напрыклад, сёння, напярэдадні Дня беларускага пісьменства, мы змяшчаем турыстычны маршрут, які даслаў нам Андрэй Палюховіч. Гэта невялічкія вандруны даведнік па Пleshчыцкім сельскім Савеце Пінскага раёна. Аднак напачатку хочацца даць слова аднаму з арганізатараў конкурсу, пісьменніку і краязнаўцу Анатолю БУТЭВІЧУ, які напэўна ж натхніць і вас паўдзельнічаць у конкурсе:

— Зараз студэнты акурят вяртаюцца з практык — многія праходзілі іх на сваёй малой радзіме. Магчыма, гэту працу, захопленасць роднай зямлі можна было б пераўвасобіць у конкурсныя работы. Гэта будзе не складана, бо пэўна ж у іх назапашаны добры матэрыял. Дарэчы, нам цікавым будзе як напісаны, так, напрыклад, і зняты на відэа матэрыял. Малая радзіма жыве не толькі ў памяці і не толькі ў курсавых работах, было б добра, каб яна ўвасаблялася ў работах для конкурсу.

Наша акцыя важная далучэннем да гісторыі. Да таго ж яна дазваляе паказаць, што на кожнай малой радзіме ёсць славутыя імёны. Сёння на слыху асветнікі

Собаль, Скарына... Аднак вазьміце любую вёску — там ёсць свае знакавыя постаці, асобы, якія калісьці рабілі штосьці значнае, — напрыклад, дапамагалі людзям быць здаровымі. Як у маёй роднай вёсцы Ліпа Нясвіжскага раёна: мы, малыя, не ведалі імя доктара і думалі, што Сташэўскі — гэта назва прафесіі. Ён лячыў людзей па ўсёй акрузе. Таму, калі мы навучымся ўсведамляць сваіх землякоў вялікімі людзьмі, наша гісторыя сапраўды стане насычанай асобамі.

Часам мы кажам, што засталася мала помнікаў гісторыі — толькі руіны. Аднак гэтыя руіны ёсць! Яны былі пабудаваны нашымі папярэднікамі. І жога ж высокага ўзору былі гэтыя каштоўнасці, што

яны дагэтулы унесены ў дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў і некаторыя з іх намінуюцца на ўнясенне ў спіс ЮНЕСКА! Значыць, была ў людзей майстравітасць. І нават калі праектавалі штосьці італьянскія майстры, то будавалі ж тут нашы людзі... Усё гэта варта было б аднавіць. І калі не атрымаецца зноў узвесці будынкі, то зафіксаваць у нашай памяці — у кнігах, у здымках.

Увогуле ж удзел у конкурсе актывізуе заяўленую ў ім тэматыку. І самога аўтара прымушае больш пашчыраваць — бо на конкурс ты імкнешся зрабіць яшчэ лепш, чым робіш звычайна. Арганізатарам ён дапамагае заахваціць людзей да важнай працы, у тым ліку паказаць тых, хто добра працуе, і даць магчымасць тым, хто пакуль не дайшоў да разумення плённай дзейнасці, працаваць так, як найлепшыя ўдзельнікі конкурсу.

У гэтыя выхадныя я планую завітаць на Дзень пісьменства ў Іванава Брэсцкай вобласці. Найперш для таго, каб убачыцца з тамтэйшымі людзьмі. Гэта свята важнае найперш для жыхароў гарадоў, у якім яно праводзіцца. Сустрэчы з імі акурат нясуць зарад бадзёрасці, аптымізму і надзеі. А мы можам адчуць пульс жыцця — ці тое мы пішам, ці пра тое сляваем...

■ Літаратура

КАБ НАПІСАНАМУ — ВЕРЫЦЬ

У Дзень пісьменства мы пачынаем новы этап традыцыйнага конкурсу апавяданняў «Звязды». А пра тое, хто прыходзіць сёння ў літаратуру, чым адметныя новыя аўтары і на што варта звярнуць увагу патэнцыйным удзельнікам творчага саборніцтва, спытаем у яго куратара — паэта і пісьменніка, кіраўніка выдавецтва «Мастацкая літаратура» Алеся БАДАКА.

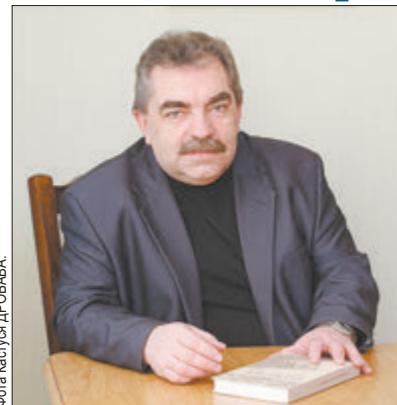
— Ці можна скласці хоць бы прыблізны партрэт маладога пакалення літаратараў?

— Зрабіць гэта вельмі цяжка, бо такі партрэт — шматлікі. Маладзёвы шмат эксперыментуе, уважліва сочыць за новымі кірункамі ў сусветнай літаратуры і імкнецца прымераць іх на сваю творчасць. Калі параўноўваць з беларускай літаратурай савецкага перыяду, дзе магістральным літаратурным кірункам быў рэалізм, з прыстаўкай «сацыялістычны», які досыць насцярожана, калі не сказаць ваража ставіўся да рознага роду эксперыментаў, то цяперашняя разнастайнасць уражвае. Словам, кожны знаходзіць сваю нішу і спрабуе ў ёй нечага дасягнуць. І гэта, на мой погляд, добра, бо дае больш магчымасцяў для самавыяўлення.

— Аглядаючыся на мінулыя сезоны літаратурнага конкурсу «Звязды», ці можна вызначыць агульныя тэндэнцыі: чым цікавыя маладыя аўтары, а чаго, быць можа, ім бракуе?

— Ні ў якім разе не хачу крытыкаваць ці ўхваляць асобных аўтараў і жанры, у якіх яны працуюць, — усе жанры добрыя, акрамя нуднага, ва ўсіх можна дасягнуць плёну, увагі і павагі.

Што да маладых, то яны часта не спыняюцца на адным жанры: пішуць, напрыклад, рэалістычнае апавяданне з элементамі містыкі, выкарыстоўваюць розныя тэхнічныя прыёмы — і ў выніку можа атрымацца... ну, скажам, метафізічны рэалізм. Я ўжо не кажу пра «нон-фікшн», які апошнім часам вельмі трывала ўвайшоў у нашу літаратуру. Сумесь жанраў — гэта тое, што наогул сёння вельмі характэрна для сучаснага прыгожага пісьменства — і на Захадзе, і на Усходзе, і гэтак далей. І маладыя беларускія пісьменнікі таксама не хочуць заставацца на ўзбоччы гэтых працесаў. Калі ж казаць пра творы сталых у сэнсе ўзросту і вопыту аўтараў, то тут пераважае рэалістычная літаратура, але яна таксама, дзякуючы богу, яшчэ тоіць у сабе вельмі вялікі патэнцыял. Хоць, шчыра кажучы, мне вельмі не падабаецца, калі кажуць пра твор, як бы тым самым ставячы яму знак якасці, што ў ім усё — чыстая праўда, што ад першага да апошняга слова — пераказаны рэальны выпадак. Праўда там ці вымысел — справа дзясятая. Галоўнае, каб я аўтару верыў, каб я суперажываў яго героям, а суперажываць я мягу, чытаючы і Стывена Кінга, ужо не кажучы пра свайго любімага Міларада Павіча, у прыдуманых свет якога я кожны раз уваходжу як у свет рэальны. І зусім іншы прыклад: мініяцюры Янкі Брыля. Вельмі часта гэта назіранні за тым, што адбываецца вакол. На першы погляд, што можа быць прасцей: убачыў, падслухаў, запісаў, надрукаваў. Але паспрабуйце сваімі словамі пераказаць на паперы якую-небудзь брыльёўскую мініяцюру. Ці яшчэ адзін прыклад. Колькі ўжо напісана-перапісана пра акупную праўду твораў Васіля Быкава. Знаходзіліся ветэраны вайны, якія, прачытаўшы тую ці іншую аповесць пісьменніка, у сваіх лістах да аўтара сцвярджалі, што гэта яны былі прататыпамі яго герояў. А на самай справе аказвалася,

Фота Кастуся ДРОБАВА.

што тыя героі — зборныя вобразы аўтара, вобразы прыдуманых, уяўных. Як і многія падзеі, апісаныя ім. Але апісаныя так пераканаўча, праўдападобна, гэта значыць, так падобныя на праўду, што не дзіва, калі нешта недзе падобнае сапраўды магло быць.

Таму, параўноўваючы маладых і сталых удзельнікаў конкурсу, хачу сказаць, што ніякай «дыскрымінацыі» ў гэтым плане — малады ці сталы, постмадэрніст ці традыцыяналіст — у адносінах да аўтараў няма, пра што сведчаць і самі апавяданні, якія штогод друкуюцца на старонках «Звязды».

Думаю, нашы чытачы таксама заўважылі і тое, што ўсе аўтары знаходзяцца ў роўных умовах — і вопытныя, і пачаткоўцы, і што нярэдка апавяданні якраз яшчэ не вельмі прызнаных прэзіякаў становяцца пераможцамі.

— Якія новыя імёны асабіста вы для сябе адкрылі за апошнія некалькі гадоў?

— Назаву адно імя: Марына Яўсейчык, якая яшчэ школьніцай удзельнічала ў конкурсе «Звязды» і пры мне таксама стала пераможцай. Гэта цікавыя маладыя прэзіякі, яна не толькі шукае новыя хады ў жанры апавядання, але і ўмее пісаць каротка, што вельмі каштоўна для конкурсу. Бо часта ў нас здараецца адна і тая ж праблема — твор, у прынцыпе, і можна было б надрукаваць у газеце, але яго памер 13—14 старонак, ці, скажам, 35—40 тысяч знакаў. Яго ж немагчыма ўціснуць на газетную паласу, а ў ідэале добра было б, каб ён быў карацейшы ўдвая, што не раз агаворвалася ўмовамі конкурсу. А скарачаць я не маю права, гэта ж конкурс, дый наогул падыходжу да рэдактарыі вельмі ашчадна. Таму зноў, карыстаючыся магчымасцю, хачу звярнуцца да аўтараў: калі ласка, не забывайце пра абмежаванні, што датычацца аб'ёму. А чым скарачаць ужо гатовае апавяданне (я наогул не прыхільнік гэтай меры), лепш да-слаць іншае.

— У наш пісьменны час, калі з дапамогай інтэрнэт-рэсурсаў кожны сам сабе блогер, літаратар, а пры неабходнасці і выдавец, — на якія крытэрыі варта арыентавацца пачаткоўцам, каб не папаўняць шэрагі графманаў, але займацца добрай літаратурай?

— Мяркую, што нейкага агульнага рэцэпта, прыдатнага для ўсіх, тут быць не можа. Калі б быў такі рэцэпт, то, напэўна, усе класічныя творы, усе класікі былі б нечым вельмі падобным адзін да аднаго. Але Купала адрозніваецца ад Коласа, Мележ ад Брыля, Быкаў ад Караткевіча, Танк ад Панчанкі, Барадулін ад Бураўкіна. Таму магу пажадаць толькі адно: імкнучца быць непадобнымі да іншых, шукаць сваю творчую непаўторнасць і самабытнасць, але пры гэтым адчуваць сябе часткай нацыянальнай літаратуры, у якой багатая гісторыя і, не сумняваюся, вялікая будучыня.

Запісала Вікторыя ЦЕЛЯШУК

Пleshчыцкі маршрут

Распрацаваны турыстычны маршрут «Струмень» паказвае гісторыю і прыроду вёскі Вялікія Дворцы, вёскі Вяляцічы, дапамагае правесці самастойнае вывучэнне зніклых населеных пунктаў. Гэтыя геаграфічныя аб'екты знаходзяцца ў Пleshчыцкім сельскім Савеце Пінскага раёна.

Адпраўным пунктам маршруту з'яўляецца гісторыка-краязнаўчы музей вёскі Вялікія Дворцы, фонды якога налічваюць практычна 3000 адзінак. У музеі створана дзесяць выставачных залаў, экспанаты якіх дапамагаюць зразумець і вывучыць побыт сялян — як самой вёскі Вялікія Дворцы, так і навакольных населеных пунктаў.

Вёска ўпершыню згадваецца ў 1554 годзе. Назва паходзіць ад слова «двор», жыхары вёскі называюць сябе «дварчане». За сваю практычна 500-гадовую гісторыю населены пункт перажыў войны, падзелы Рэчы Паспалітай, адмену прыгоннага права, дзве сусветныя вайны, польскую інтэрвенцыю, станаўленне савецкай улады. Хоць гэтая вёска і не валодае ўнікальнай гісторыяй, але ўсё ж яна можа быць цікавай. Цікавы жыццёвы шлях некаторых дварчан. Напрыклад, Іван Надуліч быў у складзе царскай арміі і служыў у Петраградзе, у 1914 годзе ўзнагароджаны імянным гадзіннікам за добрую стральбу, з'яўляўся ўдзельнікам дзвюх рэвалюцый 1917 года ў Петраградзе, удзельнічаў у арышце царскай сям'і, бачыў Леніна.

Фёдар Архіповіч з'ехаў на заробкі ў ЗША, зарабіў грошай, набыў зямлю ў ЗША, але вярнуўся ў родную вёску і быў тут заможным селянінам. А калі пачалася калектывізацыя, у ліку першых уступіў у калгас і здаў багатую маёмасць. І гэта далёка не ўсе эпизоды гісторыі вёскі, якія могуць зацікавіць.

Наступным пунктам маршруту з'яўляюцца межавыя камяні 1563 года. Яны служылі для абазначэння граніцы.

Праязджаючы на веласіпедзе ад аднаго да іншага пункта маршруту, вядома, не перастаеш заўважаць навакольную прыроду, якая не мае сваіх асаблівасцяў, але валодае ўнікальнасцю і здольнасцю заважыць розум.

Пачынаецца знаходжанне тэрыторый, дзе калісьці стаялі зніклыя населеныя пункты. І першае такое месца на маршруце — фальварак Гараваха, які мяркуецца, узнік ён у канцы XVIII стагоддзя, служыў для вырошчвання жывёлы і нарыхтоўкі сена. Налічаў гэты фальварак роду Скірмунтаў, які жыў у вёсцы Вяляцічы. Несумненна, яны добра разбіраліся ў землеўладанні, таму, як мяркуецца, у першай палове XIX стагоддзя для паляпшэння перавозкі тавару з фальварка да маёнтка быў выкапаны сялянскі роў, шлях па якім быў карацейшы, чым шлях, што праходзіў па рацэ. Часткі гэтага штучнага рову можна прасачыць у сучасным ландшафце.

У вёсцы Вяляцічы знаходзіцца непасрэдна сам маёнтка роду Скірмунтаў, які належаў ім не адразу. Упершыню маёнтка згадваецца ў 1524 годзе, і належаў ён роду Вяляціцкіх, ад прозвішча гэтага роду і пайшла назва вёскі.

У 1826 годзе на грошы Адама Скірмунта, які ў той час валодаў маёнткам і вёскай, была пабудавана царква Раства Багародзіцы, у якой, хоць і значна перабудаванай, вядуцца службы і ў нашы дні.

У гэтай вёсцы ў сям'і ўніяцкага святара ў 1815 годзе нарадзіўся Франц Савіч, які з'яўляецца стваральнікам Дэмакратычнага таварыства, — беларускі рэвалюцыя-

нер-дэмакрат, паэт і публіцыст. Пісаў ён, дарэчы, на «палескай» мове.

Яшчэ адзін са зніклых населеных пунктаў — вёска Чырвоны Бераг, якая ўпершыню згадваецца ў XVI стагоддзі. У другой палове XIX стагоддзя стала хутарам вёскі Кнубава, а ў XX стагоддзі цалкам спыніла сваё існаванне. Цікавы жыццёвы шлях апошняга жыхара гэтай вёскі, Аляксандра Германовіча. Нарадзіўся ён у лютым 1881 года. У выніку прызыву на ваенную службу трапіў у склад марскога флоту, курс маладога байца прайшоў у флоцкім экіпажы Санкт-Пецярбурга. А неўзабаве апынуўся ў самай гушчы руска-японскай вайны 1904—1905 гадоў. Служыў качагарам на караблі, які прыняў на сябе першыя ўдары, баронячы Порт-Артур. Атрымаў раненне, цудам застаўся жывы — выбухавай хваляй быў вынесены за борт. Але гэта не спыніла Германовіча, ён працягнуў абарону горада на сушы, дзе атрымаў яшчэ адно раненне. Быў прадстаўлены да ўзнагароджання двума Георгіеўскімі крыжамі і медалём «За адвагу». Пасля вяртання на радзіму застаўся жыць на сваім хутары Чырвоны Бераг, выгадаваў з жонкай сем сыноў і тры дачкі.

Фальварак Востраў Свідна ўпершыню згадваецца ў 1551 годзе. Служыў прымежнай зонай, яго жыхары таксама займаліся і аховай граніц.

Гэты маршрут — адзін са спосабаў паказаць, якая можа быць унікальная і адметная гісторыя нават самых, здавалася б, нязначных населеных пунктаў, гэта прыклад таго, як можна паспрабаваць захаваць нашу спадчыну для будучых пакаленняў.

Андрэй ПАЛЮХОВІЧ.

Апавяданнем Маргарыты Латышкевіч «Звезда» пачынае свой новы конкурсны марафон, вынікі якога будуць падведзены роўна праз год і агучаны падчас правядзення наступнага

Дня беларускага пісьменства. Таму ў кожнага, хто хоча паспрабаваць свае сілы ў гэтым творчым спаборніцтве, часу ў запасе яшчэ шмат, хоць час, як вядома, бязьлічыць вельмі хутка.

Просьба да аўтараў, чыё імя яшчэ мала ці зусім невядома шырокай публіцы, не забываць расказаць хоць бы некалькі слоў пра сябе. Ну, і нагадваю ўсім без выключэння аўтарам: адбіраючы для ўдзелу ў конкурсе апавяданне, звяртайце ўвагу на яго аб'ём. Прынамсі, твор, які займае больш чым газетную паласу, наўрад ці зможа пабачыць свет на старонках «Звядзі».

Алесь БАДАК.

МАМІН твар помніўся кепска. Засталіся асобныя штрыхі, асобныя рысы — мяккія колцы залацістых валасоў, бляклія зялёныя вочы, кволая ўсмішка, тонкія халодныя пальцы. Памыць адбівала яе вобраз як бы праз разбітае люстэрка. Мутна ўсплываў перад вачыма шэры дзень, васковыя кветкі ў нерухомах маміных руках, мокры снег, што сыпаўся з неба на чорныя плашчы, на жоўты жвір, на магільныя камяні.

Дом стаў да дзіўнага вялікі і халодны. Пусты. Маленькі Марка хадзіў па пакоях на дыбачках, увабраўшы залацістую галаву ў плечы. Цішыня ў пакоях гусцела, а дзверы бацькавага кабінета былі мяжою, якую парушаць было забаронена.

Бібліятэка таксама была забароненай — прынамсі, для Маркі. Але бацька, вярнуўшыся дамоў вечарам, зачыкаўся ў сябе, шургаецца паперамі, паліў трубку з моцным тытунём. Старая Ханна адзінаўладна царавала на кухні і паказвалася ў дзіцячым пакоі хіба што раницай, бурчэла пад нос і расплэскавала вадзю з умывальнага таза. Расчэсвала Маркавы валасы і папраўляла карункавы каўнеры.

Каўнерыкі і куртакі з чорнага аksamіта — гэта было ўсё яшчэ мама. Але час ішоў, Марка патроху выцягваўся ўверх, тонкія рукі вытыркалі з рукавоў, а паміж ботамі ды вузкімі штонікамі паказваліся зацыраваныя Ханнай панчохі. Зрэштты, так было лацвей блукаць па гарышчы і па садзе, ці лезці да самых верхніх і пыльных паліц у бібліятэцы, ці сядзець на цёплай кухні побач з малодшымі служкамі, слухаючы Ханніны казкі — пра даўнія часы, пра пярэваратняў, пра адвечныя і страшныя чары, пра Тых, агнявокіх, што ўсё яшчэ жывуць між курганоў.

У гаршках на агні штось варочалася, сыходзіла парай. Ханна, увішная стужаючы нажом, цягнула доўгую ніць свайго апаведу. У яе казках былі жахі і цуды, і ў кожным куце было трохі халівага, а ў кожным страху трохі цудоўнага. Маразы малявалі ледзяныя пушчы на падслепаватых акенцах кухні, зачараваныя князёўны пелі над азёрамі, апранутыя ва ўборы з лебядзінага пер'я.

— ...а на павароце месяца з'явіцца там бялюткі, мае дзяткі, воўк. І пакліча за сабою, і павядзе, і вечныя таямніцы адкрые.

Снег падаў з нізкага неба, быццам белае мяккае пер'е, зацярушваў сляды, звярнылі і чалавечыя, супакойваў бялую памяць.

Візіты на кухню і Ханніны казкі бацьку не асабліва падабаліся — і ён паўтараў, што дзецам на ніжнім паверсе рабіць няма чаго, што слухаць

дзікія простанародныя байкі — ганьба, што трэба памятаць пра сваё паходжанне ды паводзіць сябе адпаведна.

З замлнёных часам партрэтаў на сценах глядзелі дзед, і прадзед, і іншыя пра-пра. Партрэт маці — маладой, у блакітнай суценцы — вісеў асобна ў маленькай зале, заўсёды змрочнай, бо ніхто не адшоргаваў цяжкіх парцераў на вокнах. Пад позіркамі са сцен Марка ніякавеў і змушана круціўся на крэсле, і ніяк не мог успомніць год бітвы ці даўжыню ракі, ці колькасць вёрстаў ад горада да горада.

Сам-насам з кнігамі было прасцей. Марка глынаў ста-

Маргарыта ЛАТЫШКЕВІЧ

КАЗКА ПРА ВАЙКА

ронку за старонкай, раз-пораз скоса паглядаючы на дзверы. Трохі асмялеўшы, стаў браць кнігі з сабою і чытаў у ложку пад коўдрай, у сваёй схованцы на халодным гарышчы, нават у кухні, нават за абедам — з-пад стала. Чытаў паўсюль, амаль не падымаючы вачэй ад старонак.

Бацька абедваў дома рэдка, таму іншай кампаніі, апроч кніжнай, часцяком і не заставалася. А на мяжы мрояў часам праміналі побач тыя, выдуманая, гублялі радочкі з сваіх кніг і радкі зусім новыя — нечыя, невядомыя, але поўныя звонкай сілы. Часам крочыў за кніжымі цэнымі белыя як снег воўк, зазіраў у твар зырккімі вачыма. Мабыць, клікаў за сабой. І Марка штоноч падымаўся і ішоў па ваўчыных слядах, па тонкім лязе месяца, што прарэзвала настоеную на горы цішыню.

Ханна лавіла яго, паўпрытомнага, у калідоры, вяла назад у спальню, клала ў ложа, гладзіла па галаве і шаптала, шаптала. Над дзвярыма, над вокнамі на воск прымацоўвала галінкі рабіны, пучкі пахкіх траў, зрэзаныя тонкім сярэбраным сярпом. Дакорліва глядзела на верасовыя пусткі, зацягнутыя ранішнім туманам, — і сплывала цераз левае плычо:

— Каб толькі не забралі дзіця, каб не звалі!

А ўдзень прывабна шапачелі старонкі. Старыя мапы і зорныя атласы ў саф'янавых пераплётах, дзіўныя, прыўкрасныя — амаль спрэс нябачаныя зьяры ці пачвары. У кнігах ажывалі імёны, за якімі ў падручніках была пара сіціслых сказаў і якія набывалі рэчывнасць на бібліятэчных паліцах.

ТАГО дня Марка сядзеў на лесвічцы пад кніжнай шафай з кнігаю на каленках. Кніга тонка пахла пылам, і ў ёй былі гравюры, дзівосныя, вусцішна-прыгожыя. На адной верхнік ехаў у замак, які вырастаў на пагорку. А за верхнікам схіляліся жажлівыя постаці: шкілет, загорнуты ў саван, ды нейкае страшыдла. Верхнік зважаў на іх мала, цвёрда сціснўшы ў руцэ дзідку, падганяў насцярожанага каня. Ведаў: хутка адкрыецца рачная даліна, над якую ўзвышаюцца стромкія вежы.

І ўсё гэта было так жахліва-цудоўна, так да сціскання сэрца блізка, быццам Ханніны казкі, быццам верасы і вецер над пусткамі. Таму Марка разглядаў кожную дробачку малюнка, ад зоркі-шпоры адважнага верхніка да ініцыялаў майстры, які здолеў уплесці літары ў звывы каранёў. Таму не пачуў, як у бібліятэку ўвайшоў бацька — і застыў на парозе, здзіўлены. Бацька паклікаў па імені, Марка здрыгануўся, і кніга ўпала на падлогу.

Бацька не стаў сварыцца, але Марка пад яго позіркам перамінаўся з нагі на нагу і не ведаў, куды падзець рукі. Маўчанне павісла між імі — звычайнае, штодзённае. Бацька кашлянуў і загаварыў, што Марка вельмі вырас, што прайшло, аказваецца, ажно тры гады, што абодва яны — бацька і Марка — патроху справіліся са сваёю стратай. Як мужчыны.

— Такія раны, вядома, не загойваюцца, — заўважыў бацька, торгаючы чорны бант гальштукі. — Ніколі не загойца канчаткова, але...

Тут ён паглядзеў на Марку і зноў замоўк, падбіраючы фразы. А Марка падняў вочы і заўважыў, што ў бацькі сівізна прабілася на скронях, што па высокім лобе прайшлі глыбокія зморшчкі, а пад шэрымі вачыма ляглі цені. Марка дзівіўся, як усяго гэтага не заўважыў раней, а бацька знайшоўся-такі:

— Я хачу зноў ажаницца.

Марка раптам падумаў адначасна пра ўсё: пра замкнёную залу з маміным партрэтам, пра лютаўскі снег, які так упарта зацярушваў памяць, пра свае ўрокі з бацька падымаўся і ішоў па ваўчыных слядах, па тонкім лязе месяца, што прарэзвала настоеную на горы цішыню.

Бацька ж расказаў пра «яе» — заможную і добрага выхавання, нораву мяккага і прыязнага. Удава — гадоў пяць таму страціла мужа. Па мужу застаўся сын, якому зараз дзесяць:

— Амаль твайго узросту, разумееш? Будзеш старэйшым братам.

Марка змрочна соп. Загадкавая «яна» трывожыла, але распытваць не выпадала: адчувалася, што гэта — такая ж забароненая тэрыторыя, як бацькаў кабінет. Марка зноў падумаў пра снег, які так густа засыпаў ягоную памяць. З халоднай яснасцю зразумеў, што і бацька пачынае ўсё забываць. І змоўчаў.

«Яна» з'явілася месяцаў праз шэсць пасля той размо-

вы, але, па вялікім рахунку, «яе» цень застаўся побач з таго самага дня. І гэты цень быў прычынаю многіх змен у доме — напрыклад, прычынаю бурнай хвалі прыборкі, якая ахапіла ўвесь будынак, адмакнула ўсе дзверы, куфры і шафы. Тая хваля ўзнесла на гарышча, пад белае покрыва забыцця мамін партрэт з маленькай залы, куфэрак з ніткамі ды голкамі, маміны франтаватыя сукні.

«Яе» цень з'явіўся паўсюль, нават на кухні побач з Ханнай — бо зараз на абед падавалі далікатныя і тонкія стравы. Дзеля гэтай кухоннай далікатнасці бацька нават выпісаў са сталіцы новага кухара — кульгавага, з доўгім гарбаватым носам. Гэты нос патроху, але ўпэўнена выжываў Ханну з кухні, і старая, прыходзячы ў Маркаву спальню штораніцы, абуралася напаўголаса.

Мітуслівы рух вынес Марку, быццам трэсачку, у сад. Там яшчэ можна было забіцца ў самы далыні кут, зарослы бозам і язмінам, упасці ўпрост на траву і чытаць. На арэлях на галіне старой таполі гушкаўся вецер, а за цёмным лісцем жывой агароджы ўздыхалі верасовыя пусткі, неабсяжныя, старажытныя, поўныя жахаў і цудаў. І тут, бліжэй да цудаў, было неяк больш спакойна, чым у доме, на які лёг «яе» цень.

А сама «яна» аказалася маленькай жвавай жанчынай, з круглым белым тварыкам, з акуратна падколматым цёмнымі косамі, якія кідалі цень на шыю, абкручаную ў некалькі радоў перлінамі. Тоненькі смех, і шоргат суценкі на фіжмах, і тупат абцасаў, і таропкія словы, што так і сыпалі з падрумяненага рота. «Яна» прыціхла адно тады, калі бацька з ёю пад руку наблізіўся да Маркі, якога Ханна выцягнула з чарговай схованкі, і сказаў:

— А вось гэта мой сын. «Яна» змерыла Марку калючымі вачыма, чапляючыся позіркам за растрэпаныя валасы да плеч, за куртакі і караткаватыя штонкі, мятныя і выпакваныя ў траве, за панашаныя боты. І маўчала ўсяго адно імгненне — а пасля зноў зашчабятала, забіла веерам, зазвінела смехам і, быццам даросламу, працягнула руку ў шаўковай пальчатцы для пацалунку.

— А гэта — твая новая маці, Марка.

«Яе» трэба было называць не «маці», а «пані Сокаль», і выхавана кланяцца, і калі дазваляць, кратаць вуснамі шаўковую пальчатку. Сын пані Сокаль, бледны хлопчык на тонкіх крывых ножках, цяпер быў «мілым братам». Мілы брат пераступаў ножкамі ў туфліках з бантамі і з-за матчынага пляча вывальваў язык, адраджаючы грывасы Марку. Мілы брат завёў звычай падглядаць і падслухоўваць, а за абедам з радаснай паспешлівасцю вывальваць пабачанае і пачутае. Пані Сокаль закотвала круглыя вочкі і насмешліва казала пра ўпрост дрымучае выхаванне, бо — «...правінцыя!».

За ўсе вялікія і дробныя малыя правіны загадвала выйсці з-за стала.

— ...пасядзіце ў сябе, monsieur, падумаіце над сваімі паводзінамі.

Бацька, калі і далучаўся да сямейных абедваў, ён не пярэчыў, таму Марка моўчкі сыходзіў «падумаць». Часам думкі цяжэлі, нанізваліся словамі, а словы мучылі і вымагалі выхаду. Марка, скурчыўшыся на падлозе ля ложка, спрабаваў гэтыя словы запісваць. Атрымлівалася блага: тая музыка, што гучала ўнутры, што так мучыла, абрастаючы словамі, на паперы гублялася, знікала. Марка хмурыўся і спісаныя лісткі ў адчай драў. Музыка, што жыла ў ім, не знаходзіла выхаду, глухла, згасала.

Белы воўк усё часцей прыходзіў уночы, асабліва калі поўна зазірала ў вокны. Марка крочыў за ім над верасовымі пусткамі, над туманамі. Раніцай балела галава, а ў вала-сах аказваліся забытыя сухія травіны. Марка ішоў у свой запаветны куток у садзе, глядзеў на пусткі праз рэдкія прарэхі ў жывой агароджы. Раз-пораз там мільгала штось белае і тут жа знікала. А калі прыхінуцца да агароджы і прыкрыць вочы, можна было пачуць, як верасовыя пусткі гучаць. Шапачелі жывой агароджы ўздыхалі верасовыя пусткі, неабсяжныя, старажытныя, поўныя жахаў і цудаў. І тут, бліжэй да цудаў, было неяк больш спакойна, чым у доме, на які лёг «яе» цень.

— І як ён на мяне глядзіць! — шумна абуралася пані Сокаль. — Гэта ж не дзіця, гэта ваўчаня, пачвара!

Як ваўчаня, Марка хаваўся ад яе пільнага пагляду, ад мілага брата ў сваіх даўніх схованках. Стары дом быў вялікі, з доўгімі забытымі калідорамі. На гарышчы чуваць было, як дождж танчыць па даху, і адрэзы тканіны на старой мэбля вярнуліся ад дотыкаў скрэпняку, і ў гэтых шэптах і шлохах была свая непрыкметная, ціхая музыка. З падслепаватых акенцаў можна было глядзець на верасовыя пусткі ў шызаі дымцы, на спіны невысокіх пагоркаў з белымі плямінкамі старых камянёў. Уночы камяні падавалі галасы, цягнулі да сябе, абкружалі зачараваным колам, і Марка крочыў па лязе месяца, абрастаў мяккаю снежнай поўсцю.

Ханна ўвечары ўсаджвала яго на парог і, трымаючы над Маркавай галавою поўны кубак, ліла ў вадку воск з тоўстай свечкі. Воск застываў, агні згасалі, у вадзе пужліва дрыжала месцавое святло.

ХУТКА бібліятэку замкнулі, а медны ключык бездапаможна павіс на поясе ў пані Сокаль. У добранадзейных кніжках, якія слухмяна гартаў мілы брат, не было ані жахаў, ані цудаў, не было музыкі, не было — жыцця. Чароўныя радкі былі прычасаныя і прарэджаныя, так што Марка адначасна пазнаваў і не пазнаваў іх і мучыўся — за іх, скалечаных.

Старую Ханну пані Сокаль застала за развешваннем траваў ды абярэгаў у дзіцячых спальнях. Раз'юшылася, і затупала ножкай і — упершыню — закрывала, зрываючыся на віскат.

— Дурная, паскудная забабонная баба!

У той жа дзень Ханне загадалі збіраць рэчы. Старая стаяла пад лесвіцай з клятчастым вузлом, з адчыненых дзвярэй сыпаўся і раставаў на плітах падлогі мокры снег — першы ў лістападзе. Ханна, згорбленая і сумная, падавалася маленькай і бездапаможнай. Заміргала добрымі блакітнымі вачыма, усунула Марку ў руку салодкі пернік са свайго вузла. Абняла, ступіла за парог — і знікла ў замеці, быццам не было ніколі.

А ночку Марка ізноў пайшоў па тонкай нігачцы месяцавага святла. Чуў, як салодка сапіць мілы брат на сваіх прынах, як цяжка варочаецца пані Сокаль у бацькоўскай спальні, як уздыхае стары прадзедаўскі дом.

Крок за крокам, паўз бяссільныя пучкі траў ды ссохлыя галінкі рабіны, насустрач месяцам, насустрач адвечнаму спеву, што плыве разам з туманам, што караскаўся па верасках разам з іголкамі інею.

МАРКА ўпаў у першы снег, пакаціўся па ім, абрастаючы белаю поўсцю. І падскочыў ваўком, і пабег на чатырох моцных нагах туды, дзе над спінамі пагоркаў прарэзваліся касматыя зоркі.

Брамка ў сцяне жывой агароджы адчынілася сама сабою, цені старых вязаў расступіліся, даючы дарогу. Музыка ўнутры ажывала, распаўляла крылы, трывала звівалася з той спрадаўняй песняй, што панавала вакол.

Калі аднаго з камянёў чакалі — і працягнулі да яго рукі, і дапамаглі ўзняцца, вылузацца з ваўчынага футра. Гарачыя коні, белыя, як туман, стрыглі вухамі, закідвалі галовы.

А на пагорку за пушчай паўзрасталі вежы. І Марка ўсімнуўся.

1 верасня 2018 г. **ЗВЯЗДА**

Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» уведомляет, что в объявлении об открытом аукционе по продаже права заключения договора аренды земельного участка для строительства объекта, назначенном на **25 сентября 2018 года**, ошибочно указан кадастровый номер земельного участка. Следует читать: **440100000001010496**.

УНП 590727594

В связи с утерей считать недействительной круглую печать с реквизитами: общество с ограниченной ответственностью «Хаппи фрут», для документов, Республика Беларусь, г. Минск. Нашедшему обратиться по тел. +375 29 1442334.

УНП 192925670

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества

Дата, время и место проведения аукциона	Аукцион проводится 3 октября 2018 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Последний день подачи заявок и внесения задатка: 2 октября 2018 года до 15.00. Аукцион может быть отменен в любое время, но не позднее чем за три дня до даты аукциона		
Организатор аукциона	Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, тел.: +375222 72-41-14, +37544 767-65-36		
Продавец	Торговое унитарное предприятие «Могилевская межрайбаза», УНП 700188685, г. Могилев, пр-т Димитрова, 31А		
Расчетный счет для внесения задатка	Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, ВИС банка BPSBY2X		
Объект продажи		Начальная цена	Сумма задатка
Лот № 1: капитальное строение с инв. № 730/С-570 (здание магазина), площадь – 76,7 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Космонавтов, магазин «Продукты». Земельный участок с кадастровым номером 724050100001000256, площадь – 0,0120 га		21 600,00 бел. руб. с учетом НДС	2 160,00 бел. руб.
Порядок проведения аукциона	Для участия в аукционе приглашаются резиденты и нерезиденты Республики Беларусь, которые внесли установленный задаток для участия в аукционе, своевременно подали заявление на участие в аукционе со всеми необходимыми документами, заключили с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон. Лоты продаются без условий на открытом аукционе с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену. Единственный участник имеет право приобрести объект продажи по начальной цене, увеличенной на 5 %		
Срок и условия оплаты	Победитель аукциона уплачивает вознаграждение за организацию и проведение аукциона в течение трех рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) календарных дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи предмета аукциона. Оплата предмета аукциона будет производиться на условиях заключенного договора купли-продажи. Вне-сенный Победителем аукциона задаток засчитывается в счет оплаты предмета аукциона		

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении открытых торгов в форме аукциона по продаже комплекса объектов недвижимого имущества ООО «КБСТ – управляющая компания холдинга «КБСТ-Холдинг», находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства)

Дата и время проведения торгов: 2 октября 2018 года. Начало – 10.00, окончание – 14.00. Заявки принимаются с 1 сентября 2018 года по 1 октября 2018 года.

Место проведения торгов: Минск, пр-т Победителей, 21, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036), 223060, Минская область, Минский район, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 41, тел.: 8 (029) 684-71-76.

Продавец: ООО «КБСТ – управляющая компания холдинга «КБСТ-Холдинг» (УНП 690595242) в лице антикризисного управляющего частного унитарного предприятия по оказанию услуг «Управление Право Бизнес», тел. 8 (029) 6644589.

№ лота	Предмет торгов	Начальная цена, руб., в том числе НДС по ставке 20 %	Шаг торгов	Задаток
1	Производственно-складское здание со встроенными блоками административно-бытовых помещений (1-я очередь строительства, 1-й пусковой комплекс) (капитальное строение с инв. № 600/С-147497), общая площадь 4 020,1 кв. м, в том числе	5 856 000,00 (в том числе НДС 976000,00 руб.)		
1.1	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93963, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-101, назначение – складское помещение, общая площадь 83 кв. м	146 400,00 (в том числе НДС 24400,00 руб.)		
1.2	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93964, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-102, назначение – производственное помещение, общая площадь 456,6 кв. м	694 800,00 (в том числе НДС 115800,00 руб.)		
1.3	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93966, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-103, назначение – складское помещение, общая площадь 48,5 кв. м	87 720,00 (в том числе НДС 14620,00 руб.)		
1.4	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93967, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-104, назначение – складское помещение, общая площадь 141,4 кв. м	243 600,00 (в том числе НДС 40600,00 руб.)		
1.5	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93968, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-105, назначение – производственное помещение, общая площадь 167,7 кв. м	283 200,00 (в том числе НДС 47200,00 руб.)		
1.6	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93969, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-106, назначение – производственное помещение, общая площадь 84,2 кв. м	148 800,00 (в том числе НДС 24800,00 руб.)		
1.7	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93970, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-107, назначение – помещение многофункциональное, общая площадь 194,3 кв. м	321 600,00 (в том числе НДС 53600,00 руб.)		
1.8	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93971, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-201, назначение – помещение общественного питания, общая площадь 23,7 кв. м	46 200,00 (в том числе НДС 7700,00 руб.)		
1.9	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93972, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-202, назначение – помещение санитарно-бытового назначения, общая площадь 21,9 кв. м	42 720,00 (в том числе НДС 7120,00 руб.)		
1.10	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93973, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-205, назначение – административное помещение, общая площадь 71,2 кв. м	133 200,00 (в том числе НДС 22200,00 руб.)		
1.11	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93974, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-206, назначение – производственное помещение, общая площадь 133,2 кв. м	235 200,00 (в том числе НДС 39200,00 руб.)		
1.12	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93975, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-208, назначение – производственное помещение, общая площадь 145,7 кв. м	255 600,00 (в том числе НДС 42600,00 руб.)		
1.13	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93976, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-212, назначение – производственное помещение, общая площадь 254,4 кв. м	413 400,00 (в том числе НДС 68900,00 руб.)		
1.14	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93977, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-215, назначение – складское помещение, общая площадь 216,1 кв. м	355 200,00 (в том числе НДС 59200,00 руб.)		
1.15	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93978, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-220, назначение – помещение санитарно-бытового назначения, общая площадь 47,2 кв. м	90 360,00 (в том числе НДС 15060,00 руб.)		
1.16	изолированное помещение, инв. № 600/Д-93979, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17-301, назначение – административное помещение, общая площадь 1360,4 кв. м	2 358 000,00 (в том числе НДС 393000,00 руб.)		
2	Котельная со складом твердого топлива с установленным оборудованием с инв. № 600/С-147503, расположенная по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17/1, назначение-сооружение специализированное энергетики, общая площадь 221,3 кв. м, в том числе			
2.1	водоподготовительная установка Eurosoft E91 DWZ 40 фирмы»BWT «Польша» – 1 ед.			
2.2	насос подпиточный CRI - 4 3F фирмы «GRUNDFOS» – 2 ед.			
2.3	бак расширительный NG 100/6 фирмы «Reflex» – 1 ед.			
2.4	теплообменник пластинчатый тепловой сети P-0,25-30,25-2x (300AA+30AA) фирмы «Термоблок» – 1 ед.			
2.5	гидрофор DE60/10 фирмы «Reflex» – 1 ед.			
2.6	вертикальный емкостный водонагреватель Logalux SU750 фирмы «Buderus» – 2 ед.			
2.7	насос котлового контура TP40-60/2 3F фирмы «GRUNDFOS» – 2 ед.			
2.8	насос сетевой системы теплоснабжения TRE 80-210/2-S 3F фирмы»GRUNDFOS» – 2 ед.			
2.9	насос циркуляционный горячего водоснабжения UPS 25-80B 1F фирмы «GRUNDFOS» – 1 ед.			
2.10	насос загрузки бойлера двоярный TPD 40-120/2 3F фирмы «GRUNDFOS» – 1 ед.			
2.11	чугунный водогрейный газовый котел LOGANO GE 51 фирмы «Buderus» – 2 ед.			
2.12	чугунный водогрейный твердотопливный котел KWH-300 фирмы «Hameh» – 2 ед.			
2.13	бак расширительный NG 600/6 фирмы «Reflex» – 2 ед.			
2.14	электрический шкаф ЩО №14-73 IP54 – 1 ед.			
2.15	электрический шкаф ЩО №14-73 IP54 – 1 ед.			
2.16	электрический шкаф ВРУ-1 (ВУ) – 1 ед.			
2.17	электрический шкаф Щ-81 (РУ-1) – 1 ед.			
2.18	электрический шкаф (РУ-2) – 1 ед.			
2.19	электрический шкаф ЦК №106 IP21 – 1 ед.			
2.20	Система трубопроводов с клапанами и запорной арматурой			
2.21	термовентилятор YWF 4E-350BC фирмы «Тепломаш» – 1 ед.			
2.22	горелка газовая MG 10/1 фирмы «Giersch» с газовым котлом XEV 300 1 – 1 ед.			
3	Насосная станция с установленным оборудованием пожаротушения, с инв. № 600/С-147498, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17/2, назначение-сооружение специализированное водохозяйственного назначения, общая площадь 65,4 кв. м, в том числе			
3.1	насос с электродвигателем NB 125-250/249 A-F-A-BAQE фирмы «GRUNDFOS» – 1 ед.			
3.2	насос с электродвигателем NB 80-200/188 A-F-A-BAQE фирмы «GRUNDFOS» – 1 ед.			
3.3	насос с электродвигателем CR5-15 A-F-A-E-HQQE фирмы «GRUNDFOS» – 1 ед.			
3.4	емкость мембранного типа Maxivarem LS фирмы «Varem» – 1 ед.			
3.5	электронасос «Гном 10-10» фирмы «ГМС Насосы» – 1 ед.			
3.6	электроконвектор ЭВНА-2,0/230 фирмы «Терми» – 1 ед.			
3.7	электрический шкаф ШК 6-132-220 (ШК-6) – 1 ед.			
3.8	электрический шкаф ШК 6-132-220 (ШК-5) – 1 ед.			
3.9	электрический шкаф ШК 6-1-2,2-4,4 – 1 ед.			
3.10	электрический шкаф ШК 3-30-65 – 1 ед.			
3.11	электрический шкаф – 1 ед.			
3.12	электрический шкаф ВРУ-1/1 РУ АВР – 1 ед.			
3.13	Система трубопроводов с клапанами и запорной арматурой			
3.14	пожарный ж/б резервуар, габариты 16*6*3,7 м – 1 ед.			
3.15	пожарный ж/б резервуар, габариты 16*6*3,7 м – 1 ед.			
4	Трансформаторная подстанция с установленным оборудованием, с инв. № 600/С-147499, расположенная по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17/3, назначение-сооружение специализированное энергетики, общая площадь 21,4 кв. м, в том числе:			
4.1	трансформатор ТМГ 12-400/10-У1 – 1 ед.	21 120,00 (в том числе НДС 3520,00 руб.)		
4.2	счетчик учета электроэнергии (тип СС-301) – 1 ед.			
5	Здание КПП, с инв. № 600/С-149051, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17/4, назначение – здание специализированное иного назначения, общая площадь 7,9 кв. м	11 160,00 (в том числе НДС 1860,00 руб.)		
6	Склад, с инв. № 600/С-148948, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, общая площадь 10 053,4 кв. м, в том числе	13 134 000,00 (в том числе НДС 2189000,00 руб.)		
6.1	изолированное помещение инв. № 600/Д-94367, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17/5-1, назначение – складское помещение, общая площадь – 7675,8 кв. м	9 906 000,00 (в том числе НДС 1651000,00 руб.)		
6.2	изолированное помещение инв. № 600/Д-94369, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17/5-2, назначение – административное помещение, общая площадь – 1143,5 кв. м	1 584 000,00 (в том числе НДС 264000,00 руб.)		
6.3	изолированное помещение инв. № 600/Д-94370, расположенное по адресу: Минский р-н., Боровлянский с/с, д. Королев Стан, Московская ул., 17/5-3, назначение – административное помещение, общая площадь – 1163,9 кв. м	1 644 000,00 (в том числе НДС 274000,00 руб.)		
7	Стеллажная система (стеллажное оборудование), высотой 8,9 м, длиной 113,95 м, шириной 1,05 м с 4 проездами (5,4 м*3,6 м) (ячейка размером 1,76*2,07 м) – 16 рядов (в 5, 6 рядах стеллажной системы – отсутствуют верхние три ряда длиной 1,9 м, в 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 – рядах стеллажной системы – отсутствуют поперечки. Стеллажная система (стеллажное оборудование), высотой 8,9 м, длиной 112,05 м, шириной 1,05 м (ячейка размером 1,76*2,07 м) – 1 ряд	418 928,64 (в том числе НДС 69821,44 руб.)		
Общая стоимость лота		19 857 608,64 (в том числе НДС – 3 309 601,44 руб.)		
Сведения о земельном участке		Кадастровый номер 623680604601000717, площадь 2,2496 га, принадлежит на праве аренды		

Для участия в торгах необходимо: в срок по **1 октября 2018 года** (за день до окончания) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY56MT-BK30120001093300086460, в ЗАО «МТБанк», код МТВКВУ22, УНП 691842036, получатель – ООО «СпецРеализация».

Подать организатору торгов в срок с даты опубликования по 01.10.2018 (за день до торгов) заявление на участие в торгах с приложением документов, перечисленных в ст. 127 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 N 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

В день проведения торгов перед их началом участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов и получить аукционные (конкурсные) номера в месте проведения аукциона.

Телефоны для ознакомления и осмотра лота: +375 (29) 6644589, Хлебовец Игорь Николаевич; +375296714940, Марцинян Сергей Владимирович.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не

менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за предмет аукциона.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Торги по конкретному предмету торгов признаются несостоявшимися в случае если: – заявление подано только одним участником либо не было подано ни одного заявления; – на торги явился один из участников либо ни один из участников не явился.

В случае если торги, проводимые в форме аукциона, признаны несостоявшимися, предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол по результатам торгов. Между продавцом и победителем торгов в течение 15 дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, но не позднее 30 дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов.

У ПОШУКАХ ВЕДАЎ

Чаму вучаць у розных кутках свету?

МІНІСТЭРСТВА адукацыі, культуры, спорту, навукі і тэхналогій Японіі збіраецца налета пачаць эксперымент па ўкараненні сістэм штучнага

інтэлекту ў школьную адукацыю. У ходзе эксперыменту ў школьнікаў на працягу чатырох гадоў будуць збіраць даныя, у тым ліку — аб іх пасьпяхавасці, адказах на тэставыя заданні. Адапаведную інфармацыю прааналізуюць потым пры дапамозе штучнага інтэлекту, паведамліла ТАСС са спасылкай на японскую газету The Yomiuri Shimbun. У набліжэйшы час вызначыцца колькасць школ па ўсёй краіне, якія прымуць удзел у праекце. Для яго рэалізацыі ўлады Японіі выдзяляць дадатковы бюджэт. А як арганізаваны адукацыйны працэс на розных кантынентах?

ШКАЛЯРЫ СТАРОГА СВЕТУ

У большасці выпадкаў еўрапейскім першакласкам звычайна па шэсць гадоў. У Італіі бацькі могуць самі вырашаць, калі адправіць дзіця ў школу — настаўнікі па законе абавязаны прымаць нават пяцігадовых. Часцей за ўсё больш складаныя прадметы — напрыклад, матэматыка або родная мова — ставяцца ў раскладзе на першую палову дня, асабліва ў малодшых класах. Стандартны набор — матэматыка, мовы, дакладныя навукі, гісторыя і грамадазнаўства — прысутнічае ўсюды, аднак акцэнт расставіцца па-рознаму. Напрыклад, у Італіі лічыцца, што літаратура — занадта складаны прадмет для 13—14-гадовых вучняў, таму ў праграме ёй адведзена зусім няшмат гадзін.

У большасці краін Еўропы навучальны год пачае ў пачатку восені, а дакладная дата можа змяняцца ў залежнасці ад асаблівасцяў рэгіёна. У гарах мясцовасці, напрыклад, вучням могуць даць лішні тыдзень адпачынку восенню, каб яны нагналі яго зімой. Па ўсім Старым Свеце шкала ацэнак адрозніваецца, але ўсюды яна налічвае больш за пяць балаў. У Францыі працу вучняў ацэньваюць па 20-бальнай сістэме. У Італіі — па 10-бальнай, калі гаворка ідзе аб кожным асобным прадмеце. А ў Германіі шкала адзнак вызначана ў межах ад 1 да 6 балаў. У большасці еўрапейскіх краін школьнікі вучацца 13 гадоў.

ЛЭДЗІ І ДЖЭНТЛЬМЭНЫ

З-за прэстыжнасці сваёй адукацыі Англія стаіць асобна ў шэрагу еўрапейскіх краін, хоць асноўныя прынцыпы тут вельмі падобныя на агульнаеўрапейскія. Брытанскія дзеці пачынаюць займацца ў пяць гадоў, аднак гэта падрыхтоўчая школа, дзе асноўная ўвага аддаецца гульням і сацыялізацыі. У самой пачатковай школе (primary school) у праграме з'яўляюцца асноўныя прадметы. Упор у гэты час робіцца на праектную працу, каб дапамагчы дзецям пасябраваць.

Звычайна вучні ідуць у школу ў пачатку восені, але дата можа вар'іравацца ў залежнасці ад навучальнай установы: часам, напрыклад, урокі пачынаюцца яшчэ да 1 верасня. Школьны год падзяляецца на тры семестры: летам школьнікі адпачываюць шэсць тыдняў, зімой і ўвесну — па 2-3 тыдні.

Асноўныя прадметы — матэматыка, прыродазнаўства, спорт, мова — з'яўляюцца ў праграме яшчэ ў пачатковай школе. У якасці другой мовы ў Вялікабрытаніі часцей за ўсё выбіраюць французскую. Бліжэй да старшых класаў вучні атрымліваюць магчымасць выбраць частку прадметаў у залежнасці ад сваіх планаў на будучыню і такім чынам складзіць сабе індывідуальны расклад — у выніку склад класа часта змяняецца ад заняткаў да заняткаў.

Адзнакі ў Вялікабрытаніі ставяцца па 100-бальнай шкале. Пры гэтым існуе спецыяльная класіфікацыя, якая дазваляе суаднесці атрыманую колькасць балаў з узроўнем вучня. Выхаванне англійскага джэнтльмена або юнай лэдзі — прэрагатыва самых элітных школ, але за ўменнем паводзіць сябе ў грамадстве сочаць і ў больш простых школах. Цікава, як усе гэтыя прыныпы карэлююць з рэальнасцю: не сакрэт, што брытанскія падлеткі лічацца ледзь не самымі задзірлівымі і хуліганістымі ў Еўропе. У той жа час усе яны навучаны добрым манерам і ў патрэбны момант вельмі хутка «актывуюць» свае веды.

НА ПЯЦЬ ЛІТАР

Амерыканцы пачынаюць вучыцца з шасці гадоў, але ў пачатковых класах набор прадметаў невялікі. Часцей за ўсё дзяцей у класах размяркоўваюць па ўзроўні ведаў — грунтуючыся на выніках тэстаў, якія яны здаюць у самым пачатку. Увесь навучальны год разлічаны на 180 дзён і падзяляецца не на чвэрці, а на семестры. Астатнія 185 дзён прыпадаюць на выхадныя і вакацыі — адзінай сістэмы тут не існуе, яны вызначаюцца асобна ў кожным штаце і кожнай школе.

Навучальны год у ЗША пачае ў канцы жніўня — пачатку верасня, а дакладная дата можа змяняцца ад штата да штата. Як і ў Вялікабрытаніі, амерыканскія школьнікі

Адзнакі выстаўляюцца ў літарах, усяго іх пяць: А, В, С, D, E. Аднак разлічваюцца яны ўсё роўна па 100-бальнай сістэме. Так, А выстаўляецца за 93 балы і больш, а менш за 63 балы — гэта ўжо E, самая нізкая з магчымых адзнак.

БЕЗ КАРТАСАРА — НІЯК

У апошнія дзесяцігоддзі ўзровень адукацыі ў Лацінскай Амерыцы рэзка вырас. На агульным фоне асабліва вылучаецца Куба. Зараз Востраў Свабоды траціць на дзяржаўную адукацыю, па некаторых даных, 10 працэнтаў бюджэту, алярэджаваючы па гэтым паказчыку і ЗША, і Вялікабрытанію.

Паколькі зіма ў Лацінскай Амерыцы пачынаецца ў той час, калі ў нас — лета, то і старт навучаль-

Будынак пачатковай школы ў Буркіна-Фасо.

○ Тым часам

Каля 264 мільёнаў дзяцей ва ўсім свеце пазбаўлены магчымасці атрымліваць школьную адукацыю — такія даныя агучнай Дэцэнтралізаванай арганізацыі выклікаюць напады на школы, якія пачасціліся ў канфліктных рэгіёнах. Такія напады, па словах дырэктара надзвычайных праграм ЮНІСЕФ Мануэля Фантана, «ператвараюцца ў правіла». Толькі на паўночным усходзе Нігерыі за некалькі гадоў тэрарыстычная групаўка «Бока Харам» разбурыла 1400 школ і забіла 2300 настаўнікаў. Па даных ЮНІСЕФ, у 24 краінах свету, закранутых узброенымі канфліктамі, не маюць магчымасці наведваць школу каля 27 мільёнаў дзяцей ва ўзросце ад 6 да 14 гадоў.

могуць самі складаць сабе праграму, выбіраючы прадметы, якія адпавядаюць іх далейшым мэтам, здольнасцям або інтарэсам. У малодшай і сярэдняй школе звычайна гэта не больш за пяць прадметаў, у старэйшых класах можна выбраць сабе ўжо большую частку прадметаў для вывучэння самастойна. У лік абавязковых для ўсіх уваходзяць матэматыка, прыродазнаўчыя навукі, англійская мова і аналаг грамадазнаўства. За кожны прадмет вызначана пэўная колькасць «крэдытаў» (націск на першы склад) — нешта накшталт балаў. Вучань павінен сам складзіць праграму такім чынам, каб у канцы семестра ў суме ў яго набралася неабходная колькасць гэтых балаў.

нага года прыпадае ў іх на іншыя месяцы. Напрыклад, бразільцы, аргенцінцы і костарыканцы выходзяць на вучобу ў першы тыдзень лютага. А ў Чылі і Уругваі вучні адпраўляюцца ў школу ў сакавіку. Выключэнне — Мексіка. Там навучальны год пачынаецца ў верасні і доўжыцца да 30 чэрвеня з канікуламі ў снежні і красавіку.

Варта ўвагі літаратурная праграма лацінаамерыканскіх краін. Напрыклад, у Калумбіі нельга паступіць ва ўніверсітэт, не прачытаўшы «Сто гадоў адзіноты» Габрыэля Гарсіі Маркеса, «Гульню ў класікі» Хулія Картасара, пазію Пабла Неруды, «Сціплага героя» Марыя Варгаса Льёсы і іншыя творы майстроў «магічнага рэалізму».

ЗВАЖАЙ НА САКУРУ

Пошук пасьпяховых мадэляў навучання не спыняецца. Як адзначае шэраг аналітыкаў, свет уступае ў фазу, калі амерыканскія і скандынаўскія ліберальна-дэмакратычныя сістэмы перадачы ведаў адыходзяць у мінулае. У трэндзе — мадэлі, створаныя ў азіяцкіх краінах.

Вучыцца японцы і кітайцы пачынаюць у шэсць гадоў, не лічачы дзіцячага садка і падрыхтоўчы груп, праграмы якіх нашмат больш насычаныя, чым у Еўропе. У Кітаі вучоба ў школе пачынаецца

вывучаецца замежная мова, часцей за ўсё — англійская.

У Японіі школьнікі вывучаюць не толькі сучасную, але таксама старажытную і сярэднявечную японскую мову. У якасці бонусу ў большасці школ ёсць добрыя спартыўныя пляцоўкі і кабінеты музыкі, абсталяваныя самымі рознымі сучаснымі інструментамі. У Японіі, як і ў ЗША, адзнакі выстаўляюцца літарамі. У Кітаі таксама дзейнічае алфавітная сістэма адзнак. Аднак найвышэйшым пунктам напружання і самай галоўнай адзнакай для кітайскіх і японскіх школьнікаў становяцца вынікі на выпускных іспытах і ўступных выпрабаваннях у ВНУ. Усекітайскія ўступныя экзамены гаа-каа, напрыклад, доўжацца на працягу трох дзён і з'яўляюцца сапраўдным выпрабаваннем на трываласць. З не меншым напружаннем фінальныя іспыты звязаны і для японцаў — іх вынікі публікуюцца на спецыяльных табло, перад якімі збіраюцца абітурыенты.

69 ВУЧНЯЎ НА НАСТАЎНІКА

Нягледзячы на тое, што навучанне ў пачатковай школе ў Афрыцы абавязковае, у шэрагу краін яе наведваюць нямногія з дзяцей адпаведнага ўзросту. Па даных Дэцэнтралізаванай арганізацыі фонду ААН (ЮНІ-

СЕФ), у Ліберыі гэты паказчык у сярэдзіне 2010-х складаў усяго 38 працэнтаў, у Паўднёвым Судане і Эрытрэі — 41, у Джыбуці — 57, у Экватарыяльнай Гвінеі — 58 працэнтаў. У многіх краінах сярэдняя адукацыя застаецца платнай.

Навучальны год доўжыцца 10 месяцаў — са студзеня па лістапад, з канікуламі ў красавіку, жніўні і снежні. У Паўднёва-Афрыканскай Рэспубліцы (ПАР) на аднаго настаўніка пачатковых класаў зараз прыходзіцца ў сярэднім 32 вучні. Самая складаная абстаноўка — у Малаві, дзе на аднаго педагога прыпадае 69 школьнікаў, у Чадзе — 62, а ў Руандзе — 60 вучняў.

Каб вызначыць аблічча сучаснай афрыканскай школы, міністэрства адукацыі ПАР сабрала даныя па 24,7 тысячы дзяржаўных устаноў адукацыі. Высветлілася, што ў 3,5 тысячы школ няма электрычнасці, 2,4 тысячы — не маюць водазабеспячэння, а ў 11,4 тысячы школ замест туалетаў — памыйныя ямы. 79 працэнтаў устаноў не маюць бібліятэк, 77 працэнтаў — камп'ютарных класаў, і толькі ў 10 працэнтах адпаведны клас цалкам укамплектаваны неабходнай тэхнікай.

Захар БУРАК.

■ Кінакрокі

ХАЦЕЛА Ё АМЕРЫКУ, А ТРАПІЛА Ё ХРУСТАЛЬНЫ

Самы выключны беларускі кінапраект
выйшаў у пракат

АСАБЛІВА не шкадуючы гучных слоў, 29 жніўня ў кінатэатры «Масква» адбылася гістарычная для беларускага кінематографа прэм'ера — у нейкім сэнсе беспрэцэдэнтнай карціны беларускі Дар'і Жук «Хрусталь». Прынамсі, пакуль што беспрэцэдэнтнай. Упершыню за доўгі час нашаму глядачу давялося адчуць, што значыць сачыць, ганарыцца і чакаць нацыянальны фільм (лепш сказаць, зняты беларускай, пра Беларусь і для беларусаў). Прасцей кажучы, з'явілася кіно, з якім трэба быць у тэме і аб якім варта мець уласнае меркаванне. Таму што якім бы ё выніку «Хрусталь» не аказаўся, ты разумеш, што немагчыма не паглядзець карціну, якая рыхтуецца быць намінаванай ад Беларусі на Оскар (у новым тысячагоддзі ўпершыню), прэм'ерай адкрыла адну з секцый Міжнароднага кінафестывалю ў Карлавых Варах, атрымала Гран-пры Адэскага міжнароднага кінафестывалю, запрашэнні на дзясяткі форумаў і асвятленне ў замежнай прэсе. А акрамя таго закрунула перыяд, што мы прывыклі асацыяваць з раптоўнай свабодай, і паказала герайню, якой той свабоды здавалася мала.

ІНДУСТРЫЯ

Увогуле ўсё пачалося з годнай і дзёрзкай кароткаметражкі «Сапраўдная амерыканка» — у свой час яна паўдзельнічала ў спецыяльных паказах і кінафэстах у Мінску і расказала пра дзяўчыну-падлетка з постсавецкай краіны, што па абмене прыехала ў адну з амерыканскіх сем'яў. Калі стала вядома, што аўтар работы здымае поўны метр, здзейнічае міжнародную каманду і прыцягвае «Беларусьфільм», да будучыні праекта ўзнікла лагічная цікавасць, уласцівая, праўда, толькі досыць вузкаму колу людзей з кінасферы.

Па-сапраўднаму «Хрусталь» прагучаў нават не сваёй міжнароднай прэм'ерай на кінафестывалі ў Карлавых Варах, што ў прынцыпе само па сабе заслужыла ўвагі, а агучанай пасля паказу навіны пра вылучэнне фільма на Оскар ад Беларусі. Пакуль разбіраліся, хто намінуе «Хрусталь» на прэмію Амерыканскай кінаакадэміі і якія працэдурныя для гэтага пакуль не выкананыя, аб праекце даведалася яшчэ большая колькасць патэнцыйных глядачоў, якая ўключылася ў перадагісторыю прэм'еры і ўсвядоміла, што ў беларускім кінематографі нарэшце запахла смажаным.

Што ні кажу, менавіта «Хрусталь» нагадаў нам аб атрыбутках сапраўднай кінаіндустрыі — рэкламнай кампаніі, фестывальных узнагародах, солд-аўтах, разагрэтай цікавасці глядачоў і ўрачыстым прадстаўленні фільма ў прысутнасці здымчанага групы. У запойным кінатэатры «Масква» падчас прэм'еры каманда ледзь змяшчалася на сцэне — усе прыехалі ў Мінск, каб пажадаць прыемнага прагляду. І адзначыць сваё дасягненне: фільм нарэшце прадстаўляецца глядачу, дзеля якога капрадукцыя Беларусі, ЗША, Германіі і Расіі, уласна і ладзілася. Прынамсі, калі верыць словам рэжысёра, маўляў, мэтавая аўдыторыя «Хрустала» знаходзіцца тут. А паколькі прафесійнае, ды яшчэ і з настальгіяй, кіно пра нашу краіну (даруй, «Беларусьфільм») — з'ява вельмі рэдкая, не дзіўна, што для карціны знайшлося шмат месца ў замежных медыя.

Таму сапраўды — у кампаніі беларускіх прэм'ер прэм'ера «Хрустала», з яе фестывальным шлейфам, прафесійнай камандай і ўвагай прэсы, выглядае беспрэцэдэнтна. Ніякіх табе нацягнутых «падарункаў беларускаму глядачу» і настойліва запрошанай публікі — на гэты раз «Масква» была запойная абсалютна шчыра. І калі індустрыя кіно жыве, пакуль вось так вось рэзаніруе навакольны свет, «Хрусталь» гэтую індустрыю запустіў (гэтаксама проста яна і спыніцца).

Кіно

Дзякуючы свайму сюжэту пра 90-я, якія для сённяшніх беларусаў з'яўляюцца несумненна адным з самых цікавых і вызначальных перыядаў, але амаль не прысутнічаюць у айчынным кіно, карціна набрала сабе яшчэ больш балаў выключнасці.

Галоўная герайня Эвеліна Сарока — нагадаю, «Хрусталь» у нейкай ступені аўтабіяграфічны, але невядома наколькі — жыве з маці ў Мінску, сустрэаецца з наркаманам Алікам, разам са сваім бойфрэндам дыджэіц, марыць з'ехаць у сталіцу хаус-музыкі Чыкага і свой дыплом юрыста выкарыстоўвае толькі для падачы заяўкі на візу. Як і падрабленую даведку з нібыта месца працы — Хрустальнага завода. Калі ў консульстве абячаюць патэлефанаваць і ўдакладніць інфармацыю аб зарплате і іншым, Веля тэрмінова шукае запаветны тэлефонны апарат, па якім адкажуць на гэты званок, і знаходзіць яго ў звычайнай кватэры ў пасёлку Хрустальны. Дзе ёй давядзецца зваліцца з неба на зямлю і задаволіцца той свабодай, якая ёсць, то-бок ніякай.

Шлях да мары аказваецца дастаткова мудрагелістым, але для драматургіі фільма, які павінен паказаць розніцу, ці нават трагічную неадпаведнасць, паміж уяўным светам і суровай рэчаіснасцю, выгадным. Калі галоўная герайня захрасла ў марах аб Чыкага, канешне ж, каб пасталець, яна павінна трапіць у беларускую правінцыю. Хаця «Хрусталь» — гэта не параўнанне Амерыкі і Беларусі, свабоды і несвабоды, белага і чорнага. І дакладна не самапрыніжальны пітэт перад Злучанымі Штатамі, як

раптам некаму падалося, бо яны ў гэтым выпадку — толькі маральны макгафін, калі сутнасць прадмета не мае значэння, але вакол валодання ім завязваецца ўвесь сюжэт. Герайня захапілася ідэяй з'ехаць за акіян, нават не ўяўляючы, што там можа яе чакаць, таму Амерыка — тут магла быць Грэнландыя ці Ацтлан — носіць сімвалічны характар ідэалу, а фільм тым часам паказвае краіну, з якой хочацца ўцячы. З іроніяй, незласлівасцю і, дарэчы, асцярожнасцю.

Карціна змяшчае ў сабе і гістарычны фон — якое-нікое маральнае ўпадніцтва 90-х (Мінск гэта ці глыбінка — не важна), і асабістую драму. Веля «ўваходзіць» у сям'ю, якая рыхтуецца да вяселля старэйшага сына Сцяпана, і, пакуль кожны з персанажаў знаходзіцца напярэдадні вызначальнай падзеі, надзея на лепшае непрыкметна растае. Непрыкметна, таму што фільм поўны дэталюў накшталт дываноў на сценах і хрустальных салатніц, іранічных і проста жартаўлівых сцэн накшталт той, дзе хлопчык з'ядае адзіноку катлетку і выцірае рукі аб пакрывала, невыпадковым адсылакам да рэаліі, актуальных і ў нашы дні. Усё гэта становіцца вельмі займальным і насычаным колерамі, элементамі антуражу і сцэнамі, што часам ніяк не ўплываюць на развіццё падзей,

калейдаскопам. Пакуль ён адцягвае ўвагу ад драмы, а то і трагедыі, яшчэ і злёгка карэктую эмацыянальны эфект, паняцце свабоды і ўвогуле ўсялякіх дабротаў становіцца вельмі неадназначным.

Трэба сказаць, суправаджэнне для разбуральных няўдач Велі тут быццам казачнае: што б ні здарылася, ты глядзіш на гэта як на прыгоду, а не ацэнываеш з пункту гледжання рэальнага жыцця. Быццам становішся сведкам негатыўных падзей, пакуль цябе глядзяць па спіне, — эмоцыі аказваюцца падуладнымі манерам падачы, а ў «Хрустале» яна глядача шкадуе. Маўляў, усё, канешне, дрэнна, але вось вам новы жарт.

Герайня захапілася ідэяй з'ехаць за акіян, нават не ўяўляючы, што там можа яе чакаць, таму Амерыка — тут магла быць Грэнландыя ці Ацтлан — носіць сімвалічны характар ідэалу.

Абстрагавацца ад безвыходнасці 90-х, нават лепей за насычанасць элементамі антуражу, дапамагае галоўная герайня. Трохі бязладная і адданая сваёй мары, яна думае, што знаходзіцца над гэтым спрошчаным светам з яго

семкамі, а ў выніку аказваецца паглынутай настолькі ж, наколькі іншыя. Як, напрыклад, Сцяпан, ледзь не самы цікавы персанаж карціны, — малады хлопец пасля войска згодна з закладзенымі ўстаноўкамі збіраецца ажаніцца з маўклівай бландзінкай. Ні асаблівай любові ён не адчувае, ні неабходнасці, але дзейнічае па правіле «часу, які прыйшоў», і клапоціцца пра гэта крыху менш, чым ніяк. Пры гэтым не абцяжарвае сябе ні мараллю, ні будучыняй.

Кожны персанаж, як і працягласць яго прысутнасці, і колькасць вымаўленых ім слоў, накружваецца шматзначнымі тыповасцямі, у чым можна знайсці дастаткова прыхаваных знакаў часу і месца. Як і ў тых самых сцэнах, што не ўплываюць на сюжэт, і ў Веліных марах, і ў хрустальным лебедзі, які пакідае свой няўтульны дом.

У рэжысёра атрымалася не столькі выказацца пра 90-я, колькі паглядзіць глядача па спіне; не столькі перадаць дух таго перыяду, колькі намякнуць, што ў ім нешта было не так; не столькі паказаць пэўную тужлівасць, колькі старанна захутаць яе ў яркія колеры. Арыгінальнасць, асабліва ў кантэксце беларускага кіно, іронія, дзе-нідзе трапныя адсылкі да рэчаіснасці склаліся ў фільм, які падпарадкоўваецца законам драматургіі больш, чым цэльнаму выказванню пра свабоду і несвабоду ў 90-х. Пакуль карціна рэтушуе эмацыянальныя эфекты і песціць глядача жартамі, разуменне — што ўсё гэта значыць — губляецца. Адкрыты фінал, які па форме быццам «пакідае надзею», не вяжача з падспудным разуменнем канцоўкі як нешчаслівай, таму што макгафін не аказаўся ў руках і альтэрнатывы яму не знайшлося.

На жаль, карціна не ўлічыла, што мінулае нацыі патрабуе не толькі ўласцівага яму посуду і перавернутай свядомасці галоўнай герайні, але і, прынамсі, смеласці гаварыць пра яго. А з той нагоды, што «Хрусталь» — гісторыя ўсё яшчэ не пра дзяўчыну ў 90-х, а пра самі 90-я (прэтэнзія даволі важкая), аўтарскія паўтоны тут надта недарэчны.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ

Сангіта БАХАДУР:

«ЁН ПРЫНЁС МНЕ СВОЙ КІНАСЦЭНАРЫЙ —

гісторыю кахання паміж беларускай дзяўчынай і сынам індыйскага дыпламата»

Калі задумацца, культура Індыі — ёга, індыйская філасофія, медытацыя, балівудскае кіно, знаёмыя музычныя матывы — суправаджае нас паўсюль. Яна нават не патрабуе дадатковай рэкламы, пры гэтым любая інфармацыя аб дамоўленасцях паміж нашымі краінамі раскрывае карты ў дачыненні да стратэгічных напрамкаў кааперацыі, а пра культуру абвясчае толькі факт: кантакт ёсць. Каб зразумець, што дакладна маецца на ўвазе пад «супрацоўніцтвам у сферы культуры», мы прыйшлі да пасла Індыі ў Беларусі Сангіты Бахадур. Што прыкметна, дыпламат мае непасрэднае дачыненне да акрэсленай тэмы, бо з'яўляецца добра вядомай аўтаркай кнігі ў жанры фэнтэзі.

Фота: БелТА

— Падпісаная двухбаковыя дамоўленасці аб культурным супрацоўніцтве звычайна толькі акрэсліваюць рамкі, у межах якіх маюць арганізоўвацца адпаведныя мерапрыемствы. Але я магу сказаць, што ў гэтай сферы паміж Беларуссю і Індыяй дастаткова трывалыя кантакты. Наша пасольства стараецца спрыяць адносінам у якасці больш шырокага коле інтарэсаў. Мы, напрыклад, падтрымліваем выканальніцкае мастацтва — традыцыйныя індыйскія танцы і музыку — тут, у Мінску, а значыць, у пэўным сэнсе робім індыйскую культуру ў Беларусі жывой. Мы таксама запрашаем калектывы з Індыі — адзін з іх выступіць на Дні індыйскай культуры 23 верасня. Мы імкнёмся развіваць адносіны з рознага роду інстытутамі ў сталіцы і іншых гарадах, напрыклад Домам дружбы, які я не так даўно наведала, альбо музеямі. З дапамогай гэтага мы не проста маем пэўны дакумент, намінальна накіраваны на развіццё культуры, а на справе паглыбляем дасведчанасць людзей аб Індыі. Мы таксама вядзем перагаворы з бібліятэкамі, у тым ліку ўніверсітэцкімі, каб ствараць у іх індыйскі куток, якому мы маглі б падарыць кнігі і візуальныя матэрыялы, даступныя кожнаму ахвотнаму. У культурнай супрацы я хацела б адзначыць некаторыя асаблівыя рэчы. Ужо чатыры гады ў Мінску праходзіць Міжнародны дзень ёгі — ён карыстаецца вялікім поспехам, у ім удзельнічае шмат людзей, усё больш і больш студый далучаюцца да прасоўвання ёгі ў Беларусі. А пачынаючы з 2 кастрычніка мы на працягу двух гадоў будзем адзначаць 150-годдзе Махатмы Гандзі. У праграме, якую мы рыхтуем, запланавана шмат культурных мерапрыемстваў, якія будуць датычыцца жыцця, часу, работ, думак Гандзі. Налета ў супрацоўніцтве з сеткай гатэляў, прадстаўленай у Беларусі і Індыі, мы плануем арганізаваць фес-

тываль індыйскай ежы. І апошняя ідэя, якая неяк прыйшла мне ў галаву, датычыцца кіно. Я ўжо зразумела, што беларусы любяць ці, прынамсі, любілі балівудскія фільмы, якія ўжо доўгі час не паказваюцца ў кінатэатрах, я нават не ведаю, у чым тут праблема. Я падумала, мы можам арганізаваць кінаклуб і, спадзяюся, ужо з наступнага месяца паказваць балівудскія карціны спачатку для запрошанай аўдыторыі, а пазней са свабодным наведваннем.

— Дзе будуць праходзіць кінапаказы і якія фільмы будуць выбірацца для прагляду?

— У памяшканні пасольства, якое можа ўмясціць 30—50 чалавек. Пазней, я думаю, мы здолеем арганізаваць фестываль накшталт тыдня індыйскага кіно, магчыма, у адным з мінскіх кінатэатраў. Я, канешне, хацела б паказваць сучасныя карціны, бо беларусы, думаю, знаёмыя з Раджам Капурам і фільмамі 1970—1990 гадоў. Варта прадставіць новы Балівуд — ён кардынальна адрозніваецца ад Балівуда мінулых часоў. Новае кіно — я маю на ўвазе прафесійна зробленае — больш не тыя фільмы з песнямі і танцамі, што многія ўяўляюць, і не гісторыі пра тое, як хлопец сустрэў дзяўчыну, дакладней, і пра гэта таксама, але ў іншым — сучасным, міжнародным кантэксце, так што кожны можа супаставіць сябе з сюжэтам і героем. Я не кажу, што кіно Раджа Капура — дрэннае, але хачу падкрэсліць, што індыйскае кіно вельмі змянілася, і менавіта гэта нам цікава адлюстравана.

— Я ўпэўнена, у нас ёсць шмат людзей, якія самі імкнуцца даследаваць індыйскую культуру і працаваць у гэтым напрамку. Ці прыходзяць да вас з уласнымі ініцыятывамі і ці падтрымліваеце вы такога роду ідэі?

— Так, падтрымліваем. Я працую ў Мінску прыкладна чатыры месяцы і за гэты час сустрэлася з некалькімі людзьмі, ідэі якіх датычацца адносі-

паміж Беларуссю і Індыяй. Некаторыя пішуць кнігі пра індыйскую філасофію, гісторыю ці нешта іншае, нехта перакладае класічную індыйскую літаратуру з санскрыту на беларускую мову. Тут быў таксама чалавек, які пражыў у Індыі некалькі гадоў: ён прынёс мне свой кінасцэнарый — гісторыю кахання паміж беларускай дзяўчынай і сынам індыйскага дыпламата. Мне было вельмі забавна яго чытаць. Усе яны прыходзяць з уласнымі праектамі, якія імкнуцца развіваць, і, канешне, мы стараемся ім дапамагчы і падтрымліваць — бясплатнымі візамі альбо кантактамі з неабходнымі арганізацыямі і людзьмі ў Індыі, што могуць дапамагчы. Да нас звяртаюцца і цэлыя інстытуты, напрыклад, інтэрнацыянальны ПЭН-цэнтр, што мае аддзяленне ў Беларусі, арганізуе пэўнае мерапрыемства ў Індыі і таксама патрабуе нашага ўдзелу. Гэта як бы пастаянная эвалюцыя — вы разумееце, я не магу сказаць, што кожны, хто прыходзіць да нас з ідэяй, у выніку мае ўсю неабходную падтрымку, але мы з усіх сіл стараемся ўдзельнічаць усё больш і больш.

— Я хацела б запытацца пра вашы кнігі. Ці ўплывае дыпламатычны досвед на вашу літаратуру?

— Гэта складанае пытанне. Я пачала пісаць у трынаццаць гадоў, калі была яшчэ, можна сказаць, дзіцем (напісаныя тады раманы я ніколі і нідзе не публікавала), так што пісьменніцтва ўжо вельмі доўгі час з'яўляецца маім пастаянным кампан'ёнам. Я пішу ў жанры гераічнага фэнтэзі, які становіцца спосабам зб'ягаць ад розных працоўных складанасцяў. Мая літаратура адасобленая ад рэальнага жыцця, такім чынам дыпламатычная кар'ера паўплывала на жанр, у якім я пішу. Апроч іншага, я займала шмат пастоў, жыла ў вялікай колькасці краін і ўзаемадзейнічала з рознымі людзьмі — у выніку, калі вы пачытаеце мае кнігі, знойдзеце ў іх ідэі, якія я сабрала ў розных кнігах і ўсправах. Спосаб жыцця, філасофія, светапогляд — усё гэта адлюстروўваецца праз маіх персанажаў. Мае кнігі — быццам уяўны свет, але ўсё тут запазычана з рэальнага жыцця, якое мне давалося пабачыць у розных краінах.

— Вы не хацелі б прадставіць свае кнігі беларускаму чытачу?

— Я была б вельмі шчаслівая гэта зрабіць, але з той нагоды, што першапачаткова яны напісаны на англійскай, іх трэба перакласці. Калі нехта хоча гэта зрабіць, я буду рада супрацоўніцтву. Магчыма нават, я магу пачаць з кароткіх гісторый — імі падзяліцца было б прасцей і хутчэй.

Гутарыла Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

Кніжная паліца

ПЕРШЫ СЯРОД БУКВАРОЎ

Днямі ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі грамадскасці было прадстаўлена факсімільнае выданне першага «Буквара». Арыгінальная кніга выйшла роўна 400 гадоў таму назад — у 1618 годзе ў друкарні віленскага Святадухаўскага брацтва ў Еўі. А ўжо заўтра «Буквар» будзе ўрачыста прэзентаваны на Дні беларускага пісьменства ў Іванаве Брэсцкай вобласці.

Усяго ў свеце захаваліся два асобнікі ўнікальнага выдання. Адна з кніг знаходзіцца ў бібліятэцы Мідл Тэмпл у Вялікабрытаніі, другая — у Каралеўскай бібліятэцы Даніі. На радзіме не засталася ніводнага выдання: як часта адбываецца з навучальнымі дапаможнікамі, іх проста «зачыталі да дзірак».

— «Буквар» — кніга, якая мае самыя вялікія тыражы і самы шчаслівы чытацкі лёс, — адзначыла на прэзентацыі ў Нацыянальнай бібліятэцы першы намеснік міністра культуры Ірына ДРЫГА. — Ні адзін вучань, нават калі засвоіў навуку чытання да таго, як пераступіў школьны парог, не можа яе не вывучаць. Гэтая кніга вечная, яна будзе існаваць столькі, колькі будзе існаваць школа, асвета, навука».

У сваю чаргу дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Раман МАТУЛЬСкі расказаў:

— Лёс навучальных дапаможнікаў незаздросны, тым больш першага падручніка. У кнігасховішчах сёння практычна не засталася падручнікаў таго часу, паколькі бібліятэкі зацікаўлены ў шырокім забеспячэнні чытачоў кнігамі. Дзякуючы таму, што першы «Буквар» трапіў у закрытую Каралеўскую бібліятэку ў Даніі і бібліятэку Мідл Тэмпл у Лондане, дзе карыстанне фондамі абмежавана, ён пражыў 400 гадоў. Поўны асобнік захаваны ў вельмі добрым стане ў бібліятэцы Мідл Тэмпл, дзе супрацоўнік Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Аляксей Суша атрымаў магчымасць убачыць і вывучыць выданне.

Факсімільнае ўзнаўленне першага «Буквара» — міжнародны навуковы і выдавецкі праект. Да яго непасрэднай рэалізацыі далучыліся пасольства Беларусі ў Вялікабрытаніі, Белдзяржуніверсітэт і бібліятэка Мідл Тэмпл у Лондане. Арганізацыйную падтрымку забяспечылі міністэрствы культуры, адукацыі і замежных спраў Беларусі, а таксама Міжнародная асацыяцыя беларусістаў. Партнёрамі ў рэалізацыі праекта сталі Белінвестбанк, Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця.

Маштабны праект па факсімільным узнаўленні выдання 1618 года закліканы зрабіць першы «Буквар» даступным для шырокай аўдыторыі і прадэманстраваць высокую каштоўнасць культурнай спадчыны нашага народа.

Варвара ГОМАН.

Мова

УСЁ НАЙЛЕПШАЕ — ДЗЕЦЯМ

Вучыць беларускі алфавіт і глядзець кіно на беларускай мове

Адразу два праекты — «Скарбонка гульні» і «Беларускія ўік-эндзі» — аказаліся прыверкаванымі да новага навучальнага года і падрыхтавалі для дзяцей адмысловыя гульні, з дапамогай якіх можна вывучаць беларускую мову, а таксама дзіцячы фільм «Мой сябар жырафа» на беларускай мове і вялікім экране.

«Скарбонка» ўключае ў сябе 34 гульні, праз якія можна вывучаць беларускі алфавіт, вучыцца чытаць па складах, знаёміцца з назвамі жывёл, птушак, раслін і так далей. Аўтарам стала настаўніца пачатковых класаў Наталля Галко, у якой за плячыма больш чым дваццацігадовы стаж работы з дзецьмі дашкольнага і малодшага школьнага ўзросту.

Ідэя Наталлі Галко атрымала фінансавую падтрымку ад кампаніі velcom праз фінал конкурсу Social Weekend 11. У выніку «Скарбонка», якая зыходзіць з таго, што гульні з'яўляюцца адным

з самых эфектыўных спосабаў навучання, была прадстаўлена ў «Кнігарні Логвінаў» 28 жніўня. Мяркуюцца, што распрацаваныя гульні будуць выкарыстоўвацца ў дзіцячых садках і школах, а таксама ў сямейным коле.

Апроч гэтага, 30 жніўня на вялікім экране кінатэатра «Масква» адбылася прэм'ера нідэрландскага фільма «Мой сябар жырафа» на беларускай мове. Пераклад быў падрыхтаваны ў рамках праекта «Беларускія ўік-эндзі», што рэгулярна пастаўляе глядачу сусветнае кіно, у тым ліку разлічанае на дзіцячую аўдыторыю, на роднай мове. Фільм, які расказвае пра дружбу хлопчыка з гаворачым жырафам Рафам, публіцы прадставіў у тым ліку амбасадар Каралеўства Нідэрланды ў Беларусі Паўл ван Ааствэйн.

«Мой сябар жырафа» будзе паказвацца ў кінатэатрах «Кінавідэапракат», Falcon Club буцік кіно, сетцы Silver Screen да 12 верасня.

Сафія ПАЛЯНСКАЯ

Нотны радок

Вівальдзі загучыць у цэнтры Віцебска

Класічная музыка праекта «Класіка каля Ратушы з velcom», якую мінчане прывычаліся слухаць у сталіцы па суботах, накіроўваецца ў Віцебск.

Арганізатары зладзяць асаблівы канцэрт у цэнтры горада каля канцэртнай залы «Віцебск». 7 верасня тут загучаць творы Вівальдзі, Фарэ, П'яцолы, Моцарта і Уільямса ў выкананні Музычнай капэлы «Санорус» пад кіраўніцтвам дырыжора Аляксандра Хумалы. Сёлета за сем канцэртаў праекта — першы адбыўся ў Мінску 14 ліпеня, а апошні прыйшоўся на 25 жніўня — класічную музыку прыйшлі паслухаць каля 40 тысяч чалавек. Завяршальнае выступленне — Прэзідэнцкага аркестра, які іграў рок-кампазіцыі ХХ стагоддзя ў класічнай апрацоўцы, — аб'яднала восем тысяч наведвальнікаў. Гэта быў чацвёрты год, калі па суботах Верхні горад займала «Класіка каля Ратушы». Канцэрт у Віцебску стане першым, дзеля якога праект пакіне межы сталіцы і зайграе Моцарта для публікі іншага горада.

Сафія ПАЛЯНСКАЯ

Извещение о проведении аукциона по продаже земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 47-20-56.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 221280603601000050 площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Бабиничский с/с, п. Витьба, ул. Шоссейная, 14, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: нет. Нач. цена: 2 000,00 бел. руб. Задаток: 200,00 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с ВУ23АКВВ36003140100360000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВУ2Х, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Бабиничский сельсовет)
Лот № 2. Земельный участок с кадастровым № 221287005101000118 площадью 0,1470 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Новкинский с/с, д. Городняны, ул. Центральная, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водохозяйственная зона рек и водоемов (оз. Городно). Нач. цена: 3 000,00 бел. руб. Задаток: 300,00 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с ВУ85АКВВ36003141001190000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВУ2Х, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Новкинский сельсовет)
Лот № 3. Земельный участок с кадастровым № 221285909101000052 площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Мазоловский с/с, д. Луцка, ул. Набережная, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водохозяйственная зона рек и водоемов (р. Западная Двина), придорожная полоса (контролируемая зона) автомобильных дорог. Нач. цена: 4 000,00 бел. руб. Задаток: 400,00 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с ВУ89АКВВ360031409017300000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВУ2Х, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Мазоловский сельсовет)

Дата, время и место проведения аукциона: 02.10.2018 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Срок внесения задатка и приема документов: с 03.09.2018 в 8.30 по 01.10.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Для участия в аукционе приглашаются граждане Республики Беларусь, консолидированные участники (двое и более граждан Республики Беларусь)

Аукционы проводятся в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан РБ). Для участия в аукционе граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представители граждан, уполномоченные лица (представители) – документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные в установленном законодательством порядке. **Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; в двухмесячный срок со дня утверждения в установленном порядке протокола аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся обратиться в РУП «Витебское агентство по гос. регистрации и зем. кадастру» за гос. регистрацией права на зем. участок; получить в установленном порядке разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать проект на строительство жилого дома в срок не превышающий двух лет либо в сроки, определенные ПСД; в течение 1 года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка; осуществить строительство объекта в сроки, определенные ПСД; снять и использовать плодородный слой почвы согласно ПСД. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 – зем. участок для размещения объектов садовой застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоит из не менее 2 участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем. участка. Конт. тел.: (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketv.by

Внимание предприятий, организаций и индивидуальных предпринимателей!

Фондом «Гродноблимущество» проводится аукцион с установлением начальной цены продажи, равной одной базовой величине, определенной законодательством по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковыского района

К продаже предлагаются:
1. Комплекс зданий и сооружений производственной базы по улице Южная, 37, 37А, 37Б в городе Волковыске. Начальная цена предмета аукциона – 14 базовых величин, размер задатка – 1 базовая величина.

2. Комплекс зданий и сооружений цеха по производству красного кирпича по улице Осипенко, 21, 21/1-21-3, 21/8, 21/11-21/14 в городе Волковыске. Начальная цена предмета аукциона – 29 базовых величин, размер задатка – 1 базовая величина.

Аукцион состоится 17 сентября 2018 года в 11.30.

Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.

Последний день подачи заявлений на участие в аукционе 11 сентября 2018 до 17.00.

Подробная информация по телефонам: в городе Волковыске 8 (01512) 4 50 25; в городе Гродно: 8 (0152) 77 29 15, 72 25 18, 72 21 02

УНП 500042135

В связи с утерей считать недействительными страховые полисы по добровольному страхованию от несчастных случаев на время поездки за границу филиала № 2 СООО «Белкоопстрах» в г. Минске формы 2РН, 2РП серии БМ № 0970793-0970794, 0970801-0970802, 0971373–0971380 и страховые свидетельства по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ серии ВВ № 4930772, серии ВА № 5440788, 8154030-8154031, 8174609, 8677191, 9309929-9309930, 4932815. УНП 100706519

В суд Советского района города Минска поступило заявление о признании умершим Климчика Александра Владимировича, 26.09.1979 года рождения, уроженца г. Логойской Минской области, зарегистрированного по месту жительства г. Минск, ул. Куйбышева, д. 81, кв. 87, последнее известное место его пребывания г. Волгоград Российской Федерации, с просьбой ко всем гражданам, имеющим сведения о Климчике Александре Владимировиче, сообщить их суду Советского района г. Минска в течение двух месяцев с момента публикации.

РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 12 сентября 2018 года в 11.00 повторного открытого аукциона со снижением начальной цены на 20 % после первых несостоявшихся торгов по продаже имущества, принадлежащего Республиканскому унитарному предприятию «Производственное объединение «Белоруснефть» на праве хозяйственного ведения

№ лота	Инв. №	Наименование объекта	Краткая характеристика объекта	Начальная цена, рублей (без НДС*)	Задаток, рублей (без НДС*)
1	1141	Машина плосковязальная TECHNOL EX кл.10	Предназначена для изготовления изделий регулярным (вызывание по контуру) и полурегулярным (с подрезкой) способами. Машина-автомат с программным управлением, подключение 380 В	1 726,74	173,00

Местонахождение имущества: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, головные сооружения РУП «Производственное объединение «Белоруснефть»

Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 11 сентября 2018 г. **включительно.** Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 11.00 12 сентября 2018 г. Продавец вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения.

Аукционные торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. № 609. **Шаг аукциона – 5 %.**

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %.

К заявлению на участие в аукционе прилагаются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет Организатора торгов, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или трудовой договор (контракт), или иные документы в соответствии с законодательством). В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть. Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с № ВУ84АЛФА30122305700080270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, ВИС: ALFABY2X. **Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки».** УНП 490318588. **Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе по лоту № 1 согласно извещению в газете «Звезда» от 1 сентября 2018 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), будет засчитан в счет окончательной стоимости предмета торгов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить предмет торгов) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола аукциона возместить Организатору затраты на организацию и проведение аукциона, об утвержденной сумме которых уведомляется перед началом аукциона; в течение 10 календарных дней после подписания протокола аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов; в течение 10 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи выплатить Продавцу стоимость предмета торгов, сформированную в установленном порядке.

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет десять базовых величин за каждый случай нарушения.

Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту было опубликовано в газете «Звезда» от 14.06.2018 г. № 112, изменение от 06.07.2018 г. № 127

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23. Тел.: 8 (0232) 32-46-47; 32-14-85 • сайт: gino.by • e-mail: auction-gino@gino.by
Продавец: РУП «Производственное объединение «Белоруснефть», г. Гомель, ул. Рогачевская, 9. Тел.: 8 (0232) 79-36-95, 79-33-76

Извещение об открытом аукционе по продаже имущества ОАО «Мебельстройконструкция» г. Скидель 9 октября 2018 года

Вид аукциона открытый	Лот № 1	Лот № 2
Предмет аукциона	Изолированное помещение № 1 с инвентарным номером 401/D-14028 общей площадью 1115,1 кв. м, год постройки – 1976, здание 2-этажное. Материал стен – кирпич, железобетонные панели	Открытая крановая эстакада с инвентарным номером 401/С-23810 общей площадью 1793,0 кв. м, год постройки – 1966. Фундамент – бетонные блоки. Наружные стены – железобетонные колонны. Полы – бетонные
Начальная цена продажи	162 895,19 рубля (с учетом НДС 20 %)	129 073,22 рубля (с учетом НДС 20 %)
Кадастровый номер земельного участка	422050400002002767	422050400002002757
Месторасположение земельного участка	г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6/1-1	г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6
Размер земельного участка	0,2873 га	0,2751 га
Продавец	Открытое акционерное общество «Мебельстройконструкция», 231761, г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6, тел.: (0152) 977808, 977807	Открытое акционерное общество «Мебельстройконструкция», 231761, г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6, тел.: (0152) 977808, 977807
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел.: 720537, 720546	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел.: 720537, 720546
Дата проведения аукциона	9 октября 2018 года	9 октября 2018 года
Время проведения аукциона	12.00	12.00
Место проведения аукциона	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 403	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 403
Дата и время начала приема документов	3 сентября 2018 года, 8.00	3 сентября 2018 года, 8.00
Дата и время окончания приема документов	3 октября 2018 года, 17.00	3 октября 2018 года, 17.00
Сумма задатка	16 289,52 рубля	12 907,32 рубля
Шаг аукциона	5 %	5 %

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет ВУ24 АКВВ 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКВВВУ21400, УНП 590727594, получатель – комму-

нальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости». **Юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), одну копию учредительных документов. **Физическое лицо:** паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за

3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществ-

ляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Адрес сайта: www.grodno.gov.by

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Гомельского филиала РУП «Белпочта» (продавец) извещает о проведении 3 октября 2018 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества (с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Автомобиль УАЗ 3741 94-310, рег. № АВ 6394-3, г. в. 2008, цвет – голубой с белой полосой, тип ТС – грузовой фургон, состояние – на ходу. Адрес: г. Буда-Кошелево, ул. Головачева, 14	1 802,97	180,30
2	Автомобиль ГАЗ 2705, рег. № АА 0374-3, г. в. 2004, цвет – светло-синий, тип ТС – грузовой фургон, состояние – на ходу. Адрес: г. Гомель, пр. Речицкий, 9а	1 883,40	188,34
3	Автомобиль УАЗ 390994, рег. № АВ 4582-3, г. в. 2008, цвет – синий, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – на ходу. Адрес: г. Ельск, ул. Ленинская, 6	1 999,56	199,96
4	Автомобиль ГАЗ 2705, рег. № ЕС 8954, г. в. 2004, цвет – синий, тип ТС – грузовой фургон, состояние – не на ходу. Адрес: г. Калинковичи, ул. Волгоградская, 118	1 883,40	188,34
5	Автомобиль ГАЗ 2705, рег. № АА 9682-3, г. в. 2007, цвет – голубой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – не на ходу. Адрес: г. п. Лельчицы, ул. Советская, 32	1 176,63	171,66
6	Автомобиль УАЗ 3909, рег. № АА 4122-3, г. в. 2006, цвет – синий с белой полосой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – на ходу. Адрес: г.п. Лоев, ул. Ленина, 25	1 320,53	132,05
7	Автомобиль ВАЗ 2106, рег. № 8352 ЕН-3, г. в. 2000, цвет – серо-зеленый металллик, тип ТС – легковой специальный седан, состояние – не на ходу. Адрес: г.п. Октябрьский, ул. Дзержинского, 45	782,83	78,28
8	Автомобиль УАЗ 3909, рег. № А1 4986-3, г. в. не определен, цвет – голубой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – не на ходу. Адрес: г. Речица, ул. Советская, 66	1 350,78	135,08
9	Автомобиль ГАЗ 3110, рег. № 7621 НХ, г. в. 2000, цвет – зелено-синий, тип ТС – легковой специальный седан, состояние – на ходу. Адрес: г. Светлогорск, ул. Ленина, 34	1 383,29	138,33
10	Автомобиль УАЗ 39099 4, рег. № 7621 НХ, г. в. 2007, цвет – светло-голубой, тип ТС – грузопассажирский фургон, состояние – на ходу. Адрес: г. п. Хойники, ул. Советская, 68	1 751,87	175,19
11	Автомобиль ГАЗ 2705, рег. № АВ 1787-3, г. в. 2007, цвет – голубой с белой полосой, тип ТС – грузовой специальный фургон, состояние – на ходу. Адрес: г. п. Октябрьский, ул. Дзержинского, 45	1 629,14	162,91

Продавец: Гомельский филиал РУП «Белпочта», г. Гомель, ул. Советская, 8. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.:** 8 (0232) 79-67-44, 8 (029) 150-98-09, Гроховская Ольга Эдуардовна – инженер ОЭЗ и С Гомельского филиала РУП «Белпочта». **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона. Для участия в аукционе необходимо:** 1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца имущества (получатель – Гомельский филиал РУП «Белпочта»): р/с ВУ35 АКВВ 3012 0210 2005 4310 0000, в филиале № 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, ул. Барыкина, 94, ВИС АКВВВУ21302, УНП 400395996, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления). 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 3 сентября 2018 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 1 октября 2018 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Для участия в аукционе предоставляются:** документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцу имущества в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение 3 (трех) рабочих дней с момента его подписания и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblrkama.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62**

Гардэроб

НА ШПАЦЫР У ДАЖДЖАВІКУ І БАЛАКЛАВЕ

Модныя тэндэнцыі сезона восень-зіма

Якім будзе надвор'е восенню, дакладна невядома. Калі верыць народнай прыкмеце, то халодным, бо буслы пачалі адлятаць да Спасу. А вось дакладны модны прагноз ужо гатовы. Расказваем, што насіць у гэтым сезоне, каб не адстаць ад тэндэнцыі.

АД ГРУШЫ ДА АЛІЎКІ

Інстытут колеру Pantone традыцыйна склаў палітру модных адценняў. Акрамя ультрафіялетавага, які быў актуальны вясной і летам, у топе макавы чырвоны і бардовы. Апошні тон эксперты назвалі «чырвоная груша» і рэкамендуюць адзязвацца ў яго з ног да галавы або спалучаць з такімі ж глыбокімі колерамі. Увогуле, яркім фарбам быць! Гэтай восенню вядучыя модныя дамы раяць насіць таксама жоўты (сапраўдны антыдэпрэсант), апельсінавы аранжавы (яго, на думку выканаўчага дырэктара Інстытута колеру Леатрыс Эйсман, выбіраюць крэатыўныя асобы) і насычаны блакітны. Калі хочаце дадаць у гардэроб спакойных адценняў, спыніцеся на аліўкавым (асабліва добра пасуе да загарэлай скуры) і цёмна-ізмуродным.

СТЫЛЬ ГРЫБНІКА

Цяпер пра верхняе адзенне. Калі раней у дажджавіку вы хадзілі толькі ў грыбы, то цяпер смела апранаіце яго, збіраючыся на работу ці шпацыр па горадзе. Модна і для нашага пераменлівага надвор'я самае то. Паркі (даўгія цёплыя курткі з капюшонам) і анаракі (ветраахоўныя курткі, якія апранаюцца праз галаву) таксама актуальныя.

Для тых, хто хоча выглядаць больш элегантна, альтэрнатывай стане кейп — свабоднае паліто-накідка без

рукавоў, падобнае да понча. Такі фасон насілі яшчэ ў сярэднявечнай Англіі. Сёння стылісты прапануюць падпяраваць кейп рэменем.

Для першых замарозкаў рыхтуйце кажух. Пажадана рыжага колеру — менавіта такія можна было ўбачыць на паказах Chloe і Christian Dior. Дадайце да кароткага кажуха даўгую спадніцу і боты і атрымаеце вобраз як са старонак глянцавага часопіса.

АДЗЕННЯ МНОГА НЕ БЫВАЕ

Адзязвацца як капуста ў гэтым сезоне не толькі не забараняецца, а нават заахвочваецца. Таму стварайце шматслойныя вобразы. Світар, куртка плюс

Цвідавы касцюм вяртаецца ў моду.

паліто? Калі ласка! Каб пры гэтым выглядаць модна, а не безгустоўна, прытрымлівайцеся наступных правілаў: у адным камплекце лепш спалучаць розныя стылі, а верхні слой адзення павінен быць карацейшы за папярэдні (інакш вашу задумку ніхто не ўбачыць). Пра слова «празмернасць» можна на час забыць: на паказе брэнда Balenciaga мадэлі выходзілі на подыум у чатырохслойных уборах.

Мы ж казалі, што балаклавы на подыуме — гэта не жарт.

ХУТКА Ў ШКОЛУ

Як ніколі будзе актуальна клетка — ад стрыманай шэрай да яркай чорна-чырвонай. Асаблівай любоўю ў модных дамоў карыстаюцца касцюмы са штанамі, пашытыя з такой тканіны.

Самы гарачы прынт восені — леопард — ужо некалькі сезонаў трымаецца ў спісе модных тэндэнцыяў. На гэты раз дызайнеры прапануюць згуляць па-буйному і прымерыць «драпежнае» паліто. Калі вы да такіх эксперыментаў не гатовы, пачніце знаёмства з леопардам з сумачкі.

Хіт восені — колер «чырвоная груша».

логу (балахон, як назвалі б у народзе) і экстрэмальнае міні. Так што выбірайце па настроі і па надвор'і.

Актуальны таксама віктарыянскі стыль. Аборкі, карункі, банцікі, тканіны, якія нагадваюць габелен, — можна ўсё. Адчуйце сябе каралевай (ці як мінімум прыдворнай дамай).

АКЦЭНТ НА ДЭТАЛІ

Галоўны аксесуар восені — шаўковая хустка. Можна накінуць яе на плечы, завязаць на шыі ці нават на поясе. Калі трэба стварыць строга вобраз, выбірайце хустку ў тон касцюму, а калі асвятляць убор — яркіх кантрастных колераў.

Здаецца неверагодным, але ў трэндзе балаклава. Гэта не жарт: мадэлі ў падобных шапках дэфілявалі на тыднях моды ў Нью-Ёрку і Мілане. Наконт прыгасоці балаклавы можна, вядома, паспрачацца, але з задачай схаваць вушы ад халоднага ветру яна справіцца на «выдатна». Каторы раз пераконваецца, што ў моду вяртаецца камфорт.

Яшчэ адзін аксесуар, на які варта звярнуць увагу, — шырокі рэмень з вялікай спражкай. Павязваць яго можна паверх сукенка, кашуль і паліто.

ДУХ ДЗІКАГА ЗАХАДУ

З абутку актуальныя будуць казакі — каўбойскія боты з вузкім носам. Чорныя ці белыя, яны ўпішучца як у рок-н-рольны вобраз, так і ў рамантычны. А шырокі ўстойлівы абкас робіць іх ідэальным абуткам на кожны дзень. Дазваляецца насіць са свабоднымі джынсамі, шырокімі штанамі і сукенкамі (нават з аборкамі).

У топе таксама батыльёны на маленькім абцасе-чарцы, які заваяваў прыхільнасць модніц яшчэ вясной. Сапраўдны хіт — серабрыстыя батыльёны ці з прынтам леопард. Але калі ў вас вялікі памер нагі, добра падумайце, перш чым звязвацца з міні-шпількамі: яны робяць стопы візуальна большымі.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

Замор'е

Багацце на абдымках

Аўстралійка Джэсіка О'Ніл расказала аб рабоце «прафесійным абдымальнікам», піша The Sun.

Жыхарка штата Квінсленд пачала незвычайную кар'еру паўгода таму і з таго часу атрымлівае па 1516 аўстралійскіх долараў што-тыдзень. Да гэтага О'Ніл працавала масажыстам і псіхалагам ва ўласнай студыі. Паводле яе слоў, гадзіна абдымкаў, якая каштуе 81 аўстралійскі долар, дапамагае адзінокім людзям і тым, хто пакутуе ад дэпрэсіі, адчуць сябе любімым і патрэбнымі. Таксама яна гатовая правесці псіхатэрапеўтычную сесію з абдымкамі за 111 долараў і «сяброўскую сустрэчу» з кавай і абдымкамі за 152 долары. «Я заўсёды любіла людзей і любіла абдымацца. Гэта частка маёй натуры і маё прызначэнне. Мая мама была такой жа, і яе абдымкі заўсёды рабілі свет вакол лепшым», — растлумачыла О'Ніл. Яна прызналася, што ідэя прыйшла да яе, калі яна абдымала сваіх кліентаў перад псіхатэрапеўтычнай сесіяй, і гэта дапамагала ім раскрывацца і змагацца з трывожнасцю.

Паводле слоў 35-гадовай жанчыны, муж не супраць яе работы, нягледзячы на тое, што большасць яе кліентаў — мужчыны. За час працы ў яе пару разоў узніклі «нязручныя сітуацыі», але, як правіла, кліенты трымаюць сябе ў руках. Перад пачаткам гадзіны абдымкаў яна медыціруе разам з кліентам і пытае яго, чаму ён вырашыў да яе звярнуцца.

Нявеста, якая збегла, па-канадску

Нявеста з Канады адмяніла вяселле з-за адмовы гасцей скінуцца па 1,5 тысячы долараў, паведаміла выданне The Mirror.

Канадка па імені С'юзен некалькі гадоў планавала вяселле мары, каб «пабыць Кардаш'ян хоць бы адзін дзень», пра што напісала ў сваім Facebook. Дзеля гэтага яна і яе жаніх доўга адкладалі грошы і сабралі 15 тысяч долараў. Аднак сума падалася дзяўчыне недастатковай для арганізацыі імпрэзы. Вяселле яе мары каштавала 60 тысяч. Таму яна папрасіла ўсіх запрашаных падарыць ёй па 1,5 тысячы долараў, каб акупіць цырымонію.

Большасць гасцей адмовіліся выканаць яе просьбу, і С'юзен за чатыры дні да прызначанай даты абвясціла аб адмене імпрэзы. Таксама яна паведаміла, што развіталася з жаніхам, які называў яе планы вар'яцкімі і прапаноўваў правесці сціпную цырымонію, і пасварылася з усімі сяброўкамі, якія прасілі яе прытрымлівацца бюджэту. Вярнуць грошы С'юзен адмовілася, растлумачыўшы, што гэта кампенсацыя за яе пакуты.

Наступныя два месяцы дзяўчына плануе правесці ў падарожжах па Паўднёвай Амерыцы, «вывучаючы сваю душу і пазбаўляючыся ад таксічнай энергіі маіх сяброў і сям'і, якім, як я думала, магу давяраць». Яна выдаліла сваю старонку ў сацыяльнай сетцы, каб не кантактаваць з «людзьмі, якія ёй здрадзілі».

37 краін праехаў, у 38-й укралі

У карэйца ўкралі скутар, на якім ён праехаў 37 краін, паведамляе выданне The Manchester Evening News.

Кареец Юн Гу Ро адправіўся на скутары ў кругасветнае падарожжа, праехаў дзясяткі тысяч кіламетраў і пазбавіўся свайго транспартнага сродку ў Вялікабрытаніі. За год і два месяцы 43-гадовы Юн наведваў 37 краін і праехаў 64 тысячы кіламетраў на скутары Honda PCX125. Ён прызнаўся, што заўсёды марыў падарожнічаць па свеце і даўно хацеў пабыць у Вялікабрытаніі. Тым не менш менавіта ў Манчэстэры яго падарожжы маглі скончыцца: у сацыяльных сетках ён паведаміў, што яго скутар укралі. У багажніку ляжалі ўсе рэчы Юна, акрамя камеры, пашпарта і планшэта.

Жыхары горада вырашылі дапамагчы карэйцу. Уладальнік мотамагазіна Лі Хіндл, у якога Юн напярэдадні знікнення памянў масла, пачаў збор грошай, каб купіць падарожніку новы мапед. Паводле яго слоў, засмучаны Юн не ведаў, што рабіць, і спрабаваў звязацца з карэйскай паліцыяй. За два дні байкерам удалося сабраць больш за тры тысячы фунтаў на адной фандрайзінгавай (па зборы сродкаў) плятформе, таксама ўвесь гэты час Хіндл і яго сябры кармілі Юна і плацілі за яго жыллё.

Іван КУПАРВАС

■ Песню бярыце з сабою...

Рубрыку вядзе
Яўген КСЯНЕВІЧ.
evgenyksenovich@gmail.com

АЗ, БУКІ І ВЕДЗІ

Сённяшня субота — незвычайная, асаблівая. Для многіх першакласнікаў, іх бацькоў яна запомніцца на ўсё жыццё — урачыстай лінейкай, кветкамі, першай настаўніцай, школьным званком...

У гэты святочны дзень ведаў я рады прапанаваць новую песню на вершы выдатнага паэта Анатоля Вяргіна.

Вершы —
Анатоль Вяргінскі,
музыка —
Яўген Ксяневіч

Куплет 1:

Сумна не ведаць нічога на свеце,
Жыць жыццём цёмных лясоў.
Дзень добры, аз, букі і ведзі!
Усе пачынаецца з вас, з азоў.

Прыпеў:

Бывайце, мішкі, каты ды мышкі.
Бывай, першабытны дзіцячы свет.
Дзень добры, першыя мае кніжкі!
Дзень добры, першы веласіпед!

Куплет 2:

Дзень добры, кніжкі мае другія,
Таксама трэція кніжкі мае!
Дзень добры, настаўнікі дарагія!
Вучыце! — Мне ведаў не стае.

Прыпеў 2 разы

Перамены ў тэнісе

Адбыўся сход Генеральнай асамблеі Міжнароднай тэніснай федэрацыі.

На ім прайшло галасаванне за шэраг трансфармацыйных рэформаў у дачыненні Кубка Дэвіса, якія ІТФ плануе правесці сумесна з міжнародным холдынгам Kosmos. Пачынаючы з 2019 года ў фінальнай частцы спаборніцтваў будуць удзельнічаць 18 наймацнейшых зборных, і найлепшыя гульцы свету на працягу аднаго тыдня будуць змагацца за чэмпіёнскі Кубак Дэвіса. Першы турнір у падобным фармаце пройдзе з 18 да 24 лістапада, а ў якасці прымаючага боку разглядаюцца іспанскі Мадрыд і французскі Ліль — першы горад-гаспадар будзе абвешчаны на працягу найбліжэйшых тыдняў.

Прэзідэнт ІТФ Дэвід ХАГЕРЦІ пракаментваў новаўвядзенні: «Я вельмі рады, што ўдзельнікі сёння прагаласавалі за абарону доўгатэрміновых перспектыву Кубка Дэвіса. Прагаласавалі за гэтыя рэформы, сумесна з Kosmos мы зможам рэалізаваць велізарны патэнцыял турніру і вывесці яго на новы ўзровень. Наша мэта — забяспечыць умовы, каб гэты гістарычнае рашэнне прынесла карысць будучым пакаленням гульцоў на дзясяткі гадоў наперад».

Новаўвядзенні прынясуць значны рост даходаў для тых краін, якія будуць прымаць турнір, а новы прызавы фонд у памеры 20 мільёнаў долараў для гульцоў падыме Кубак Дэвіса да ўзроўню турніраў Вялікага шлема. Новы фармат будзе ўключыць у сябе адборачны раўнд у лютым, у якім 24 каманды прымуць удзел у дамашніх і выязных матчах — ключавым элеменце спадчыны Кубка Дэвіса. 12 пераможцаў кваліфікацыі забяспечаць сабе прамую пуцёчку ў фінальную частку турніру і далучацца да чатырох паўфіналістаў мінулага года. Яшчэ дзве зборныя, якія будуць абвешчаныя да пачатку кваліфікацыйнага раўнда, атрымаюць wild card.

Фінальны турнір будзе праходзіць па кругавой сістэме з панядзелка па чацвер, а ўсіх 18 удзельнікаў падзяляць на 6 груп. Кожны падынак будзе ўключаць у сябе тры матчы — два адзіночныя і адзін парны, якія будуць праходзіць у трохэставым фармаце. Пераможцы груп, а таксама дзве найлепшыя каманды, якія занялі другія месцы, у пятніцу згуляюць у чвэрцьфінале. У суботу адбудуцца паўфіналы, а ў нядзелю — фінал. Дзве найгоршыя каманды групавога этапу будуць паніжаны ў наступным годзе да ўзроўню занальных груп, астатнія ж, якія не выйшлі ў паўфінал, будуць удзельнічаць у кваліфікацыйным раўндзе ў лютым наступнага сезона.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Даты	Падзеі	Людзі
1 ВЕРАСНЯ		
	1853 год — нарадзіўся Міхал Федароўскі, польскі і беларускі фалькларыст, этнограф, археолаг. Член Львоўскага этнаграфічнага таварыства, Антрапалагічнай камісіі Акадэміі ведаў у Кракаве, Польскага краязнаўчага таварыства, Кракаўскага нумізматычна-археалагічнага таварыства, Таварыства сяброў навук у Вільні.	
	У 1877—1904 гадах жыў у Заходняй Беларусі. Даследаваў духоўную і матэрыяльную культуру, вывучаў флору і фаўну, збіраў кнігі, гістарычныя дакументы, магнацкіх архіваў, творы жывапісу і графікі, фальклорна-этнографічныя матэрыялы, праводзіў раскопкі курганоў, старажытных паселішчаў і могілнікаў, збіраў матэрыялы для стварэння археалагічнай карты дагістарычнай Беларусі. Ім сабрана больш за 5 тысяч беларускіх народных песень, каля 10 тысяч прыказак, сотні казак, загадак, народных павер'яў, рэкамендацый народнай медыцыны. Аўтар фальклорна-этнографічных матэрыялаў «Люд беларускі». Памёр у 1923 годзе.	
	1953 год — быў зроблены першы набор у Мінскае суворавскае ваеннае вучылішча. Навучальная ўстанова была створана з мэтай выхавання дзяцей воінаў і партызан Вялікай Айчыннай вайны, а таксама сірот, чые бацькі загінулі ад рук нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Асноўныя задачы вучылішча: забяспечэнне атрымання суворавцамі агульнай сярэдняй адукацыі, а таксама неабходных для выбару прафесіі першасных ведаў і навыкаў ваеннай справы.	
	1968 год — вакальна-інструментальны ансамбль «Лявонь» на чале з У. Мулявіным упершыню выступіў пад назвай «Песняры».	
	<i>Дзень пачатку Другой сусветнай вайны (1939—1945). 1 верасня 1939 года фашысцкая Германія напала на Польшчу. У Польшчы гэты дзень адзначаецца як Дзень ветэранаў вайны.</i>	
	1923 год — у Японіі адбылося Вялікае землетрасенне Канта магнітудай 7,9, якое фактычна знішчыла гарады Токія і Якагама і забрала жыцці больш як 140 тысяч чалавек.	
	1958 год — нарадзіўся Сяргей Гармаш, расійскі акцёр тэатра і кіно, артыст маскоўскага тэатра «Сучаснік», народны артыст Расійскай Федэрацыі. Здымаўся ў фільмах «Атрад», «Варашылаўскі стралок», «Каменская», «Пяшчотны ўзрост», «72 метры», «Населены востраў» і іншых.	
	1983 год — над Сахалінам збіты паўднёвакарэйскі «Боінг» (рэйс 007), які парушыў савецкую мяжу. Самалёт ляцеў па курсе Нью-Ёрк — Сеул. На борце судна знаходзілася 296 пасажыраў і 23 члены экіпажа. Адхіліўшыся ад курсу, лайнер увайшоў у закрытую павятравую прастору СССР і прайшоў над савецкімі ваеннымі аб'ектамі. Прымуціў самалёт да пасадкі на савецкай тэрыторыі не ўдалося, у выніку ён быў збіты знішчальнікам-перахватчыкам. Пры крушэнні ніхто не выжыў. Сярод асноўных версій прычын таго, што адбылося, былі названыя памылка пілотаў і правакацыя з боку спецслужбай ЗША.	

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.17	20.00	13.43
Віцебск —	6.05	19.53	13.48
Магілёў —	6.07	19.51	13.44
Гомель —	6.07	19.45	13.38
Гродна —	6.33	20.15	13.42
Брэст —	6.36	20.13	13.37

Месяц

Поўня 26 жніўня.
Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны

Пр. Фёклы, Андрэя, Мікалая, Цімафея, К. Браніславы.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Абзначэнні:
 — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 — слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА +28...+28°C	КІЕЎ +25...+27°C	РЫГА +28...+22°C
ВІЛЬНЮС +22...+24°C	МАСКВА +23...+25°C	С.ПЕЦЯРБУРГ +28...+22°C

З 90-годдзем, з прыгожай круглай датай, шчыра віншваем **Надзею Іванаву РАЧЫНСКУЮ** з вёскі Галыні Навагрудскага раёна! Зычым быць шчаслівай, ніколі не хварэць, душою не старэць і сто гадоў сустрэць!

Суседкі Галя і Вера.

УСМІХНЕМСЯ

Дзве сяброўкі.
— Трэба зрабіць робата, каб выдзіраў пустазелле і абганяў бульбу на дачы.
— У мяне ёсць такі, але ў яго трэба заліваць гарэлку.

Жнівень — час, калі людзі, з якімі ты ў сеціве паўгода абміркоўваў сусветныя праблемы, раптам пішуць, што заўтра едуць з мамай купляць школьную форму.

Аб'ява на дзвях бухгалтэрыі:
«У картрыджы прынтэра скончыўся тонер. Зарплата сёння не будзе!»

— Моцна сумавала?
— Па тваёй вуліцы праехалі 58 машын. З іх 12 — сінія.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕННЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3251.

Нумар падпісаны ў 19.30
31 жніўня 2018 года.

М	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
П	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12